

**СУСРЕТ
НАШИХ БОРАЦА И
СПАСЕНИХ АМЕРИЧ-
КИХ АВИЈАТИЧАРА**
**Послије
четири
деценије**

• Чланови посаде америчког бомбардера „Б-24“, који се јануара 1945. године принудно спустио код Српске Црње, у посјети са људима који су их спасили

Страна 9.

БАЊАЛУКА, 31. август и 1. септембар 1985.
Број 4495 Година XLII Цијена 32 динара

TRAVEL

НЕДЈЕЉНИ

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

РАЗГОВОРИ О ТУРИЗМУ
У БОСАНСКОМ ГРАХОВУ

**Перспе-
ктива
широко
отворена**

• Овог љета у непосредној близини хотела и шумског комплекса „Боровача“, на површини од 8,5 хектара, изграђено вјештачко језеро • Шпиља Леденица, која је до сад само дјелимично истражена, богата је украсима и једна је од три највеће шпиље за које се зна у свијету

Страна 9.

Родна кућа Петра Кочића

**Дваде-
сети
Кочићев
збор**

Бањалука и Стричићи су данас и у наредна три дана (субота, недјеља и понедјељак) у знаку 20. Кочићевог збора.

За протекле двије деценије ови зборови су стално обогаћивани да би израсли у својеврсну друштвено—политичку, културну и спортску манифестацију — свенародну светковину достојну великог приповједача и народног трибуна Петра Кочића.

Живот једног покољења Змијањаца — јунака невеликог али бриљантног Кочићевог књижевног опуса преселио се у историју и музеје. Али, ово данашње Змијање и Змијањци, ипак, љубоморно чувају успомену на свог Кочића, Давида, Лују, Рељу...

Због тога и поручују — и овога пута спремни смо да дочекамо све који у недељу дођу!

Опширније на странама 6, 7, 12, 13.

Б. Б.

Снимио: Р. ГРАХОВАЦ

НА РАДИЛИШТУ БАЊАЛУЧКОГ
„ЕНЕРГОМОНТА“ У АЛЖИРУ

**На вратима
Сахаре**

• Више од годину дана радници „Енергомонта“ успјешно изводе радове у Алжиру • Рад на температури и до 60 степени Целзијуса

Страна 8.

ЛИЧНИ ДОХОЦИ ИЗМЕЂУ НАЧЕЛА
И СТВАРНОСТИ

**Нешто ново у
платној врећици**

• Најављеним промјенама у односима производње и расподеле, које тражи Савез комуниста Југославије, зараде запослених Југословена добиле би приоритет у исплатама и коначно постале основни извор пристојног стандарда и покретачки мотив за бољу и већу производњу

Страна 8.

Уз 20. Кочићев
збор
**Висока
звјезда
слободе**

„Путеви“ о Кочићу

**Пјесни-
чки го-
вор**

Из Кочићевих писама

**Борићу
се до
краја
свог
живота**

Са Змијањцима на
Змијању

**У шест
села —
нигдје
Лује
нема**

Стране 6 — 7.

KRAJEM NEDJELJE

FAKTOR MIRA I STABILNOSTI

Ministarska konferencija nesvrstanih zemalja, koja počinje praktično u ponedjeljak, održava se u vrijeme zaostre i zabrinjavajuće političke i ekonomske krize u svijetu. Traženje izlaza iz ovakve situacije i prevazilaženje postojećih teškoća biće glavni sadržaj ovog skupa...

stvar, pošto takvi procesi imaju i moraju imati univerzalne dimenzije. U ovom kontekstu, uz nova ulaganja, u razvoj oružja i njegovog širenja u kosmičke prostore, na čemu se upravo radi, baca u sjenku najavljeni susret Regana i Gorbačova. U ovakvoj situaciji, mada je motorna činjenica da je svijet bolje razgovarati, pa makar tom prilikom i ne bili postignuti neki posebni rezultati, nego ne razgovarati. Dijalog je uvijek potreban i koristan. Uostalom, nesvrstane zemlje bile su uvijek za traženje rješenja političkih problema kroz dijalog, a ne konfrontaciju ili primjenu sile...

elemente stabilnosti i postala jedina moguća alternativna blokovskoj konfrontaciji opasnostima od nove ratne katastrofe. Podatak da je u četvrt stoljeća pokret nesvrstanih okupio, preko sto zemalja, što čini dvije trećine svih nezavisnih zemalja, govori najbolje o tome kako je politika nesvrstanih postala zaista univerzalna. Iako će na skupu u Luandi biti razmatrani svi najaktuelniji problemi savremenog svijeta, ipak se neke teme posebno izdvajaju. Prije svega, što je logično, jer se skup održava na afričkom kontinentu, značajna pažnja biće usredsređena na smanjenje posljednjeg bastiona kolonijalizma u svijetu, na borbu protiv rasizma koji u praksi sprovodi režim u Pretoriji...

zaboraviti da su njom najviše bile pogodene i još ispašaju, baš zemlje u razvoju, koje u stvari i čine pokret nesvrstanih. Izlazak iz sadašnje krize ne može se naći u sadašnjim odnosima, to je moguće ostvariti jedino u uslovima reorganizacije međunarodnog ekonomskog pokreta i uvođenju novih odnosa na principima istinske ravnopravnosti svih država i uvažavanja činjenica da nema napretka ni razvijanih bez napretka nerazvijanih. U toku proteklih četvrt stoljeća pokret nesvrstanih je nedvosmisleno potvrdio da je njegova politika jedina alternativa blokovskoj podjeli svijeta, brana svim vidovima hegemonije i konfrontacije, pritislima i primjeni sile, miješanju u poslove drugih suverenih zemalja. U tom kontekstu, u borbi za te ciljeve, kao što je potvrđeno uvijek od sada, nesvrstane zemlje bez obzira na razlike koje među njima postoje i koje su nužna posljedica istorijskog razvoja, i u Luandi će potvrditi svoju odlučnost da nastave onim putem koji je trasiran još daleke 1961. godine, na prvom samitu u Beogradu.

A. OTOVIĆ

POSLEDICE TROPSKIH VRUĆINA U BOSANSKOG-RADIŠKOJ OPŠTINI

Presušila milijarda

Kao rijetko kada avgust je iza sebe ostavio stotine požutjelih hektara u bosanskogradiškoj opštini. Prema prvoj procjeni materijalne štete se cijene na preko milijardu dinara. Nažalost, na tome se ne daća neće zaustaviti. Nedostatak stočne hrane biće neminovni uzrok pada proizvodnje mesa i mlijeka, a vjerovatno će se smanjiti stočni fond u organizovanoj proizvodnji. Veće materijalne štete nisu mimošle novotopolsko „Ratarstvo“, a na kukuruza, soji i krmnom bilju cijeni se da su oko 120 miliona dinara. Sistemom navodnjavanja se od žege branilo ono što se moglo, ali i pored maksimalnog zalaganja tehničke mogućnosti više nisu dozvolile. Sa Ro „Plantaže“ slučaj je drugačiji, jer je ljetno samo iskazalo zimsko propadanje voćaka. Smanjeni urod i troškovi oko podizanja nekih

zasada koštaće taj kolektiv oko 160 miliona dinara. Štetu u vlastitoj proizvodnji ima i OZO „Lijevče“ u Romanovcima, jer propalih oko 48 tona kukuruza vrijede blizu 1,7 miliona. Kod mnogih bosanskogradiških poljoprivrednika neće biti očekivanog ili uopšte rođa kukuruza i povrća. Najteže je onima koje čeka vraćanje kredita i visokih kamata, jer pitanje je, na primjer, koliko će imati kukuruza i za vlastite potrebe. Kod drugih je opet uništeno povrće. Valja reći da smo u privatnom sektoru, što je potvrdilo i ovo ljetno, još daleko od savremene proizvodnje. Jer, poljoprivredu ne čini samo mehanizacija, kvalitetno sjeme, znanje zemljoradnika i mineralno gnojivo. Rijeke protiču, a nema organizovanog sistema za navodnjavanje. Ta, inače, skupa investicija sada je još skuplja.

J. DAKIĆ

REKLI SU...

Sa sigurnošću se može kazati da je skup u Nju Delhiju značio konsolidovanje pokreta na onome što su njegovi izvorni principi i ciljevi. Ojačala je otpornost pokreta na pokušaje da se on pomjera sa osnovne matice njegovog djelovanja, bilo na jednu, bilo na drugu stranu. I, to što je učinjeno u Nju Delhiju, nastavlja se. Sigurno je da je u pokretu danas manje nekih podjela, kakve su u pojedinim trenucima izbijale prije Nju Delhija. I kada je riječ o aktivnosti pokreta, i o tome da li je pokret sada aktivniji nego ranije, da li ima neke stagnacije, možda bi najbolji odgovor bio ako bi se počelo od pitanja koje je drug Tito

OTPORNOST POKRETA

postavio u Havi - kako bi svijet izgledao da nije pokreta nesvrstanih? To pitanje važi i danas - kako bi danas, u ovoj situaciji, izgledao razvoj svijeta i razvoj međunarodnih odnosa da nije pokreta, uz sve ono što se o njemu može kritički govoriti? Postoje dvije zanimljive pojave u novijem periodu. U svim razgovorima koji se vode među nesvrstanim zemljama, izrazita je težnja zahtjev za veću aktivnost pokreta. I to kao potreba tih nesvrstanih zemalja da u jedinstvenom i angažovanim pokretu imaju veću oslonac u savladavanju spopstvenih teškoća sa kojima se susreću u razvoju, u od-

olijevanju pritislima kojima su izložene, naročito kada je riječ o ekonomskom razvoju i spoljno-ekonomskim faktorima. Kao da smo u ovim godinama, naročito u ovom periodu produbljivanja krize međunarodnih ekonomskih odnosa, koja je najvećim dijelom pogadala zemlje u razvoju, još jednom vidjeli da nam je u udruživanju u snaga nesvrstanih zemalja potreban oslonac za ono što svako od nas pojedinačno mora da čini za spopstveni razvoj i za spopstveni međunarodni položaj.

(Ralf Dizdarević, savezni sekretar za inostrane poslove, u intervjuu NIN-u)

ŠTEDNJA

Devize pretežu

Krajem jula ove godine ukupan štedni potencijal u Filijali Privredne banke „Sarajevo“ u Srpcu iznosio je dvije milijarde 400 miliona dinara. Ogromnu većinu od toga, u iznosu dvije milijarde 100 miliona dinara, čini devizna štednja. Poredeći sa sedmomjesečnim periodom prošle godine štednja je porasla za 25 posto. Premašena su planska očekivanja za 20 procenata. Podaci govore da je najveći porast zabilježen kod oročane dinarske štednje, čemu su sigurno „komovale“ visoke kamatne stope. Zahvaljujući porastu štednje srbacka Filijala je organizacijama udruženog rada privrednih djelatnosti ove opštine plasirala 950 miliona dinara kredita, a ovulikom iznosom kreditirane su i štediške.

BILJEŽIMO

BAČKA OPREMA

Za kupovinu najneophodnijih školskih pretpretnina daku - prvaku (udžbenici, torba, trokut, šestar, majica, olovka itd) njegovi će roditelji potrošiti oko 20 hiljada dinara. To je, međutim, samo početna cijena „znanja“, i troškova će biti još. Niko, ipak, da se dosje ti da ustanovi neku vrstu anafabetskog tečaja na kojem bi se po skraćenom postupku učilo i naučilo kako da se namakne novac za kupovinu svega bez čega nema ni prvih slova. Sve što radi proizvođači spomenutih dackih pretpretnina iz područja je više matematike i izvan je pameti Jugoslovena s prosječnim ličnim dohotkom.

I. NOSIĆ

PRENOSIMO

VIŠA SILA

I pored formalno jedinstvenog tehničko-tehnološkog sistema, u zemlji praktično postoji osam, u mnogo čemu različitih, republiko-pokrajinskih elektroprivreda. Svaka federalna jedinica dužna je da za svoje potrošače, prema energetskom bilansu, obezbijedi dovoljne količine struje. Ukoliko dođe do većih havarija ili više sile u jednoj, ostale elektroprivrede su dužne da prisrkoće u pomoć, po cenu da svojim potrošačima i uskrate neki procenat električne energije. Na taj princip uzajamne solidarnosti, naravno, niko nema primjedbi. Šta su to havarije zna se, a „viša sila“ je nešto rastegljiviji pojam. Ipak, da se uglavnom definisati. No sadašnje neprilike oko obezbijedivanja planiranih deviza za nabavku neopodnoe količine energije i rezervnih delova koji se moraju uvesti, omogućuju i jedan neobičajeni ugao definisanja pojma viša sila. Naime, u Hrvatskoj, dobrim delom i u Makedoniji, imati ili nemati mazut za pogon termoelektrana koja troše ovo gorivo, upravo čini

suštinsku razliku između imati ili nemati zimi struju. Zna se, tako je sankcionisano i energetskim bilansom koji je prihvatio SIV, za rad termoelektrana na mazut (pri tome ne mislimo na toplane, šećerane, cementare) neopodno je 175.000 tona mazuta. To košta tridesetak miliona dolara. Uz to, termoelektrane na uglj moraju imati bar 85.000 tona ovog goriva za potpalu. Međutim, kako se sada situacija odvija „mrka kapa“ da će se ovaj celokupni devizni iznos moći izdvojiti u ove svrhe. Samim tim nije nimalo iznenađujuće pitanje da li će, na primjer, za Hrvatsku, uzgred rečeno republiku u kojoj se ostvaruje značajan nedostatak deviza za kupovinu mazuta neopodnog termoelektrana u Rijeci i Sisku, biti viša sila. Logično, znači li to da će ostale elektroprivrede uvoditi ograničenja na svojim područjima od desetak i više procenata da bi se u ovoj republici život i proizvodnja kakotako odvijali. Svakako, drugo je pitanje šta se preduzelo u toj republici da se nepouzđane mazutare zamene sigurnijim kapacitetima, jer i to je obaveza svake elektroprivrede. Odgovor je jednostavniji od problema. Stručnjaci tvrde - i da nismo imali mazutare, trebalo bi ih stvoriti. Jer to su nezamenjivi interventni kapaciteti, koji veoma ubrzo ulaze u pogon - kad zatreba. S druge strane, to i dokumentuje, kad bi se umesto ovih novina štampali dolari, a sva tehnička dokumentacija bila spremna, nijedan ozbiljniji proizvodni elektroenergetski kapacitet ne bismo mogli izgraditi za manje od četiri godine, a ako je povezan sa rudnikom uglja, ili je to nuklearna, ni sedam godina nije dovoljno. Kad se zna da se iduće godine može, eventualno, očekivati puštanje u rad TE „Drmo 112“ (2 puta po 348 megavata), TE „Kakanj“ (230) i HE „Mavčići“ (2 puta po 19), a poslova, praktično, ne možemo računati ni na jedan novi proizvodni kapacitet, nismo daleko od konstatacija da će nam nestaćica deviza i zvanično preći u kategoriju - viša sila. U svakom slučaju valjalo bi se na vreme pripremiti i za definisanje pojma i za rešavanje problema.

BORBA

Midhat AJANOVIĆ

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac. Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić. Uređuje Redakcijski kolegij: Mirko Kisić, (banjalučka hronika) Emin Krkić, (gospodarski desk) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Arif Stinica (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Pivačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajkić (hronike), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas). Novinski savjet lista „Glas“ Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik) Edhem Čizmić, Milenko Čerkeć, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Rogodić, Nenađ Trifunović, Franjo Vardić.

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović. Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSSR pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zaslug za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

MEDUOPŠTINSKA KONFERENCIJA SK PRIJEDOR O PRIVREDNIM KRETANJIMA U PRVOM POLUGODIŠTU

Rad i odgovornost — lijek

● **Mora se najzad zaoštriti odgovornost, prije svega rukovodećih ljudi, jer je neodrživo da pojedine organizacije udruženog rada godinama posluju s gubicima, a da zbog toga niko još nije odgovarao — rečeno je na sjednici kojoj je prisustvovao i član Predsjedništva CK SKJ Nikola Stojanović**

PRIJEDOR, 30. avgusta - Znatlan pad industrijske proizvodnje, veliki gubici, zabrinjavajuće zalihe gotovih proizvoda, prezaduženost, nelikvidnost, visoke kamatne stope i kursne razlike, nedostatak obrtnih sredstava, sirovina, rezervnih dijelova, reproduktivnog materijala i mnoge subjektivne slabosti, u prvom redu neodgovornost rukovodećih kadrova, osjetno su opteretili plaća organizacija udruženog rada na području prijedorske opštine.

Ovo je danas konstatovano na sjednici Međuopštinske konferencije SK Prijedor, u čijem su radu učestvovali član Predsjedništva CK SKJ Nikola Stojanović, i član Predsjedništva CK SK BiH Draško Popović.

U uvodnim napomenama predsjednik Međuopštinske konferencije SK Zdravko Vrućinić je rekao da je u proteklih šest mjeseci ostvarena manja industrijska proizvodnja od dva odsto u Bosanskom Novom do devet odsto u Bosanskoj Dubici u odnosu na isti lanijski period, i naglasio da su 32 radne i osnovne organizacije udruženog rada u Prijedoru,

Sanskom Mostu, Bosanskoj Dubici i Bosanskom Novom, gdje je zaposleno 5.851 radnik, iskazala gubitke veće od dvije milijarde dinara. To je 2,5 puta više nego u istom vrijeme prošle godine.

Najveće gubitke su imali šećerana u Draksenicu (537 miliona), „Čelpak“ (511,5) Rudnik „Kamenograd“ (185) i „Prijedorčanika“ 164 miliona dinara, što predstavlja 67 odsto ukupnih gubitaka privrede ovog regiona.

- U prvom polugodištu je više od 6.000 radnika primalo umanjene liče zagarantovane lične dohotke, što je dovelo do nezadovoljstva i obustava rada u prijedorskom „Keratermu“ i bosanskonovskom „Građevinaru“, rekao je Vrućinić. - Posebno zabrinjavaju dugovanja prijedorskoj Osnovnoj banci, koja su dostigla 6,7 milijardi dinara. Međutim, najveći gubitak i dužnici ne samo da traže reprogramiranje dospjelih obaveza, već i nove investicije. Moramo, najzad, zaoštriti pitanje odgovornosti, prije svega, rukovodećih ljudi, jer je neodrživo da neke organizacije udruženog rada godinama posluju sa gubicima, a da zbog toga još niko nije odgovarao.

Sve je to dovelo banku u težak položaj, pa je sada primorana dasyjoo kratkoročnim pozajmicama od drugih banaka. Zbog toga što šećerana nije u mogućnosti da izmiri obaveze od milijardu dinara, banka je ovaj tvornici uskratila dalju pomoć. Saopšten je i podatak da su zalihe gotovih proizvoda u privredi ove četiri opštine dostigle šest milijardi dinara, što je 119,7 posto više nego u prvom polugodištu prošle godine. Najviše „zaleđenih“ predstava je u Prijedoru i Bosanskom Novom, od čega samo u „Čelpaku“ 2,7 milijardi dinara.

U višecrasnoj diskusiji je istaknuto da se teško stanje u privredi ovog regiona samo pogoršava, jer se i dalje ne ispunjavaju proizvodni planovi. Umjesto da se boljim i većim radom prevaziđu teškoće i izlazi na put finansijske konsolidacije, rukovodeći ljudi u nekim kolektivima traže pomoć sa strane i time potcijunju vlastite snage. Objelodanjeno je da su pojedini rukovodioci olako shvatili bitku za ekonomsku stabilizaciju i nagomilane probleme u svojim kolektivima, pa su lijesovi olako otišli na godišnji odmor?

Ukazano je na potrebu mnogo većeg angažovanja komunista, osnovnih organizacija i opštinskih komiteta SK na prevazilaženju ovih i drugih teškoća jer nema, naročito za komuniste, izgubljenih bitaka. Rečeno je da su rad i odgovornost najbolji lijek protiv svih nećada.

ZI. ĐURIĆ

PREDSJEDNIŠTVO OK SSRN BANJALUKA O DELEGATSKIM IZBORIMA

DEMOKRATSKI DIJALOG

BANJALUKA, 30. avgusta - Predstojeća pedizborna i izborna aktivnost za delegacije i delegate trebaju biti svojevrsno „inventarisanje“ dosadašnjih rezultata, iskustva i problema u svim oblastima društvenog rada i stvaranja. Na osnovu trezvenih ocjena u toj aktivnosti i realnih mogućnosti i potreba treba jasno utvrditi zadatke za buduće vrijeme. U svemu tome treba obezbijediti najširi demokratski dijalog, baš onakav kakav zahtijeva ovo naše stabilizaciono vrijeme.

Ovo je osnovni smisao nacrtu Programa za predstojeće izbore delegacija i delegata u skupštine društveno-političkih i samoupravnih interesnih zajednica, koji je sinoć utvrdjen na sjednici Predsjedništva OK SSRN Banjaluka. Ovaj program zvanično će verifikovati delegati OK SSRN na prvoj narednoj sjednici čime će praktično otpočeti delegatska izborna aktivnost. Na sinoćnoj sjednici Predsjedništvo je posebno analiziralo pripreme za narednu sednicu grijanja. B.B.

BOSANSKODUBIČKI GRAĐEVINARI OVE SEZONE PUNO POSLA

BOSANSKA DUBICA, 30. avgusta - Malo je vjerovalno, građevinskih radnih organizacija koje se, kao bosanskodubički „Sloga“, mogu pohvaliti optimalnom zaposlenosti kapaciteta. Posebno se to odnosi na OOUR visokogradnje „Una“, koji, uistinu, ne može da se pozabavi na nedostatak poslova. Tek što su završili izgradnju stambene zgrade od 70 stanova, intenzivirali su radove na dva nova stambena objekta - jedan od 14, za potrebe RO „Knežopoljka“, i jedan od 27, koji su ugovorili sa SiZ-omstavanja i stambene izgradnje. Objekat stambene zgrade treba da budu završene do polovine iduće godine.

Tu je i niz nešto sitnijih poslova od kojih su neki već u završnoj fazi. Tako se privode kraju radovi

na rekonstrukciji i proširenju apoteke, sportskog dvorani, Predionici i mrtvačnici na gradskom groblju. Ugovoreni su i radovi na prvoj fazi dogradnje objekta OŠ „Fadi Šerić“. Dakle, „Una“ ima pune ruke posla i zahvaljujući tome dobre izgleda za uspješno poslovanje, jer je već na šestomjesečnom obračunu iskazan pozitivan finansijski rezultat.

Što se tiče OOUR-a „Niskogradnja“ situacija je nešto nepovoljnija, jer su kapaciteti zaposleni na radovima u Donjoj Gradini na uređenju spomen-područja. To je nedovoljno, a očekuje se da će uskoro početi radovi na asfaltiranju lokalnih puteva, čime bi se kapaciteti zaposlili i obezbijedilo uspješno poslovanje. S.A.

IZVRŠNI ODBOR SKUPŠTINE OPŠTINE BOSANSKI NOVI O POSLOVANJU PRIVREDE

PAD PROIZVODNJE

● **Stanje nakon sedam mjeseci je nešto povoljnije nego u istom periodu lanijske godine, ali još nije takvo da bi se moglo reći da je privreda na putu ozdravljenja ● Zabližen je pad fizičkog obima proizvodnje za dva odsto u poređenju sa istim stanjem iz prošle godine**

BOSANSKI NOVI, 30. avgusta - Iako se na osnovu informacije o poslovanju privrede i društvenih djelatnosti opštine Bosanski Novi u prvih šest mjeseci ove godine može zaključiti da je stanje nešto povoljnije nego u istom periodu prošle godine, stanje je još daleko od zadovoljavajućeg. Gubici su smanjeni i najmanji su na području prijedorske regije, ali je zato i onako nizak standard radnika još više opao.

Povećanje prihoda u većini organizacija udruženog rada privrede manje je od povećanja inflacije. Da je bosanskonovska privreda još daleko od ozdravljenja, pokazuje i podatak da je fizički obim pr-

oizvodnje za sedam mjeseci ove godine za dva posto manji nego u istom periodu prošle godine. Istovremeno zaposlenost je povećana za tri posto, što znači da je produktivnost opala za pet posto. Još nema pokrivenosti uvoza izvozom.

Izvršni odbor Skupštine opštine insistira i na preduzimanju mjera u svakom OOUR-u u skladu s već postojećim stavovima i zaključcima Skupštine opštine. Osnovna organizacija udruženog rada društvenih djelatnosti nisu imale gubitaka u prvom polugodištu, ali im je zamjereno što su povećale lične ohothke više nego privredne organizacije. F.K.

● **Ukupan prihod porastao je za 87, dohodak za 102 i čist dohodak za 112 odsto ● Izdvajanja za lične dohotke i zajedničku potrošnju su takođe u uzlaznoj liniji**

CELINAC, 30. avgusta - U proteklom polugodištu 17 organizacija udruženog rada privrednih djelatnosti ove krajiške komunostvarile su dobre rezultate privredivanja. O poslovanju u proteklom polugodištu raspravljano je na današnjoj sjednici Predsjedništva Opštinskog komiteta Saveza komunista i jučerašnjoj sjednici Izvršnog odbora Skupštine opštine Celinac.

Ukazano je da su subjekti privrede i pored otežanih uslova postigli zapažene rezultate. Za-

bližen je rast ukupnog prihoda za 87, dohotka 102 i čistog dohotka za 112 odsto u odnosu na isti period prošle godine. U tri OOUR-a i radne zajednice iskazan je ukupan gubitak od 24.222.105 dinara, što je svega pet odsto više sa uporednim periodom. Negativan saldo od 21.308.000 dinara imao je OOUR „25. novembar“, što je za 60 odsto manje nego krajem prošle godine. U OOUR-u „Koooperacija“ Celinac iskazan je gubitak od 2,7 miliona dinara, i manji je za tri puta nego lani. - U privrednim organizacijama

POSLOVANJE ČELINAČKE PRIVREDE

MANJE GUBITAŠA

udruženog rada čelinačke komunone na ime ličnih dohodaka izdvojeno je preko 600 miliona, a za zajedničku potrošnju 37 posto više nego prošle godine. Nenaplaćeni prihodi i potraživanja dostigla su 58 miliona i veća su četiri puta u odnosu na uporedni period 1984. godine. Broj zaposlenih povećan je za svega jedan procent, a isplaćeni čisti lični dohoci porasli su za 66 odsto, kaže Milorad Džombić, predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Celinac.

Zaključeno je da se u organizacijama udruženog rada i radnim zajednicama koje su imale gubitak sačinu prednacnionni programi i preduzmu konkretne mjere za prevazilaženje teškoća.

S. MILIJEVIĆ

20. KOČIČEV ZBOR U BANJALUCI I NA ZMIJANJU

Jubilee za riječ i djelo

● **Trodnevne manifestacije posvećene Kočićevom životu i radu počinju u Banjaluci i na Stričićima danas ● Posljednje pripreme su završene, program je obogaćen novim sadržajima, prevoz i snabdijevanje obezbijedjeni, a očekuje se masovan dolazak Krajišnika i građana iz zemlje i inostranstva**

BANJALUKA, 30. avgusta - Paljenjem prazničnih vatri na visovima Zmijanja, izvedbom predstave „Jazavac pred sudom“ Radničkog pozorišta KUD-a „Karlo Rojč“ iz Banjaluke i projekcijom igranog filma „Sutjeska“ i dokumentarnog „Kadinjača“ Centra za film i širenje filmske kulture na Zmijanju, te polaganjem vijenaca na Trgu palih boraca i u Gradskom parku i nastupom amatera u Ulici maršala Tita u Banjaluci danas, 31. avgusta, počinju trodnevne manifestacije ovogodišnjeg, jubilarnog, 20. Kočićevog zbora.

Programom u Banjaluci ove preve večeri posvećene književniku i tribunu Petru Kočiću predviđeno je otvaranje izložbe 40 radova - knjiga u drvetu radenih po Kočićevim pripovjeticama književnika Stanka Flaketa u 19 i 30, a na tradicionalnoj Kočićevoj večeri, koja počinje u 20 sati u velikoj sali Doma kulture, govoriće doktor Branko Milanović, profesor Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Pored nastupa izabanih književnika, članova republičkih pokrajinskih udruženja i društava književnika nastupice i dramski umjetnik iz Zagreba Izel Hajdarhodžić, a biće dodijeljene nagrade „Nikola Pavlić“ sa tradicionalnog konkursa lista „Glas“ i Odbora Kočićevog zbora za kratkovinovsku priču, a voditelj večeri je glumac Nikola Jurin. Tradicionalni zbor u Stričićima u nedjelju, 1. septembra, otvoriće Jelena Algan, predsjednik Odbora Kočićevog zbora, a govoriće Smiljka Milojević, predsjednik Republičke konferencije SSRN BiH. Programom je predviđena posjeta rodnoj kući Petra Kočića i polaganje vijenaca pred spomen-bistu u krugu Osnovne škole „Petar Kočić“ i kulturno-umjetnički program u kojem će inserte iz „Jazavca pred sudom“ govoriti Izel Hajdarhodžić, nastupice članovi izvornih i filklnih grupa, a predviđen je i pratice program u kojem treba izdvojiti megalan bakova za nagradu „Jablan“.

Posljednje pripreme za ovogodišnji, jubilarni 20. Kočićev zbor koji se održava povodom 40 godina slobode su završene, kaže Jelena Algan, predsjednik Odbora Kočićevog zbora. Program je obuhvaćen novim sadržajima, kao što je večer horske muzike Vlade Milojevića, koje će imati bijenalni karakter u njegovu tradicija i baštine, ovog kraja. Program je pojačan učesćem izvornih folklornih i vokalnih grupa koji njeguju tradiciju svog kraja, a nagradivani su smotrama izvornog stvaralaštva. Često u nepriliku održavanje zbora dovodi vremenska situacija, ali vremenske prilike su za sada ohrabrujuće. Za Stričiće je u saradnji sa prevoznicima obezbijeden prevoz, a snabdijevanje za vrijeme održavanja zbora organizovane četiri radne organizacije društvenog sektora i 30 privatnih ugostitelja. Zbor kao i svake godine ima masovan odziv ne samo Krajišnika već i građana iz zemlje i inostranstva.

Trodnevne svetkovine posvećene Kočićevom životu i radu završavaju se u ponedjeljak susretom književnika u NUB-u „Petar Kočić“ i večeri horske muzike akademika Vlade Milojevića u izvođenju Mješovitog hora RTV Sarajevo koje će se održati u 20 sati.

J. PRNJA

SUTRA U DOBRATIČU KOD SKENDER—VAKUFA NARODNI ZBOR

SKENDER—VAKUFA, 30. avgusta - Sve pripreme za održavanje ovogodišnjeg tradicionalnog omladinskog zbora u Dobratičima kraj Skender-Vakufa privredne su kraju. Očekuje se da će u nedjelju u ovom lijepom planinskom mjestu, smještenom na zapadnim padinama Vlačića, biti prisutno preko pet hiljada posjetilaca.

Svečanosti će, već po tradiciji početi sportskim takmicenijima i raznim drugim nadmetanjima. Sa velikim zanimanjima očekuju se trke omladinaca, bacanje kamena s ramena, bodenje bikova, trka konja i druga nadmetanja. Ž.K.

NA SORA AUTO—PUT „PARAČIN '85“ BRIGADA INCEL-a UČESNIK

BANJALUKA, 30. avgusta - Sutra za Paračin kreće posljednja od šest banjalučkih radnih brigada koje ove godine učestvuju na omladinskim radnim akcijama širom zemlje. Riječ je o brigadi sastavljenoj od mladića i djevojaka „Incel“-a koja će sa mladim radnicima „Viskoze“ iz Loznice u svom sastavu idući mjesec raditi na SORA Auto-put „Paračin 85“.

Pored savezne radne akcije koja je ove godine organizovana u Banjaluci, svojim učesćem mladi ovog gradskoj doprinose u toku ljeta dali su na saveznom radnim akcijama u Prištini, Gračacu, Pirotu, Ibru i Novom Sadu. Ž.L.

UOČI JESENJEG RADA U
SKUPŠTINI SFRJ

Rebalans budžeta — vruća tema

● **Uočava se poduzeti spisak onih koji pružaju ruku ka saveznoj kasi: obrazloženje za njihove zahtjeve često se svode na „mora“ i „treba“** ● **Nedostaju opširnija i ubjedljivija objašnjenja iz kojih bi se vidjelo da su potražioči stegnuli vlastiti kaš da posljednje rupe**

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) - Jedna od tema kojima će se na jesen baviti delegati u Skupštini SFRJ, biće prijedlog za izmjenu obima budžeta Federacije za ovu godinu. S obzirom na to da se predlaže povećanje ranije utvrđene sume (609,5 milijardi dinara) s pravom se može reći da će to biti jedna od vrućih tema u inače bogatom programu skupštinskog rada.

Na ovakav zaključak upućuje činjenica da je veći iznos budžeta utvrđen nakon duge i burne rasprave koja je pokazala da se apetiti korisnika i stvarne materijalne mogućnosti privrede, odnosno društva, teško uskladjuju. Rezultati privredne godine u proteklom dijelu godine samo su dokaz, više da posao neće ići i da prijedlog SIV-a o tome kako naći i rasporediti planirani „dohodak“ od 80,6 milijardi dinara neće glatko proći.

Predagač će, doduše, filigranskom preciznošću izveo računi-

cu kojom je izmirio prihode i rashode. Ipak, zasjedaju račun bez krcmara. Tek će, u stvari, predstojeća debata u Skupštini SFRJ-kada republike i pokrajine budu iznijele svoje stavove - pokazati koliko je zamisao SIV-a prihvatljiva. Iskustvo kazuje da je u sličnim prilikama tokom proteklih godina, uvijek bilo dosta razlika u gledištima. Neslaganja oko obima saveznog budžeta samo potvrđuju da je novac za tu namjenu sve teže obezbijediti.

Kad se pogleda ponudena rekapitulacija predloženih promjena, uočava se poduzeti spisak onih koji pružaju ruku ka saveznoj kasi. Obrazloženja za njihove zahtjeve često se svode na „mora“ i „treba“. Nedostaju, istovremeno, opširnija i ubjedljiva objašnjenja iz kojih bi se vidjelo da su potražioči vlastiti kaš stegnuli do posljednje rupice i da su sve mogućnosti izveštudjeli i racionalizaciju u trošenju iscrpne.

Kao da su izvori prihoda bogati i nepresušni. Upravo je suprotno. Privreda odavno grca pod bremenom dugova i kamata, tako da svaki dodatni izdatak predstavlja za nju problem koji izaziva veoma teške posljedice. Zna se i kakva je situacija sa standardom stanovništva, sa kupovnom moći radnih ljudi i građana.

Predlaž rebalansa je, ipak, napravio račun po kome će se preko poreza na promet, taksi i carina namakati više od jedne trećine planiranog dodatka za federativni budžet. Savezno izvršno vijeće je, naravno, računalo i na dodatni ulog“ republika i pokrajina, od kojih se očekuje skoro 39 milijardi dinara. Zna se, međutim, da proizvodnja i izvoz u svim federalnim jedinicama prate velike teškoće i da je, nesumljivo i ljetosnja suša uzela svoj danak. Sve to razlozi koji najgorestavljaju buran dijalog između delegata i predstavnika SIV-a pod kupulama Skupštine SFRJ.

Saveznom izvršnom vijeću je još zimuz prebačen da je ponudilo inoflatorni budžet za 1985. godinu i da nije učinilo sve što je trebalo da se stvore uslovi za lakše uskladjivanje prihoda i rashoda.

Ma da rebalans, logično nije samo stvar SIV-a, on će se, kao predagač, naći u ulozi ovog koji će morati da odgovori na niz neugodnih pitanja.

PRED KONFERENCIJU
NESVRSTANIH U LUANDI

Stišu delegacije

● **Ministri inostranih poslova predvodnici su više od dvije trećine delegacija koje pristižu u glavni grad Angole na skup nesvrstanih** ● **Aerodrom u Luandi ukrašen je zastavama 140 članica pokreta**

LUANDA, 30. avgusta (Tanjug) Desetine specijalnih i redovnih aviona slijeću na aerodrom „4. februar“ u Luandi sa članovima delegacija koje će učestvovati na ministarskoj konferenciji nesvrstanih zemalja. Dio jugoslovenske delegacije na ministarskoj konferenciji nesvrstanih u kojoj se nalazi pomoćnik saveznog sekretara za inostrane poslove Živojin Jazić, stigao je sinoć u Luandu.

Više od dvije trećine delegacija predvode ministri inostranih poslova, dok se na čelu ostalih nalaze zamjenici šefova diplomatija ili zvanični predstavnici nesvrstanih zemalja. Tri dana prije početka velikog skupa u Luandi avioni pristigle diplomate iskoristiće za preliminarnu, nezvaničnu razgovore o dnevnom redu konferencije i nacrtu završne deklaracije.

Aerodrom u Luandi je ukrašen zastavama preko 140 članica pokreta, posmatrača i gostiju ministarskog skupa nesvrstanih, na putu od aerodroma do grada mogu se uočiti parole na velikim panoima. Njihova glavna poruka je: „borba za mir“, „priateljstvo i saradnja među narodima“, „jedinstvo u borbi protiv imperijalizma, rasizma, kolonijalizma, neokolonijalizma i cionizma“.

Pažnju prvih delegata i novinara koji su upravo stigli u Luandu privlače kongresi centra „10. decembar“ u kojem će se održati konferencija i pre-centar „Anibal de Melo“. Obje zgrade opremljene su tehničko-komunikacionim sistemima koji predstavljaju vrhunac u ovoj oblasti.

Angola je kao domaćin organizovala i pripremila ovaj skup do detalja. Posebne ekipe dočekuju diplomate i novinare i sa aerodroma ih razmještaju u rekonstruisane i za ovu priliku opremljene hotela. Angola do sada nije imala iskustva u organizovanju ovako velikih međunarodnih skupova, ali ovdje sve ipak teče po planu.

POLJSKA NA PETU GODIŠNJICU
GDANJSKOG SPORAZUMA

Sporazumijevanje i borba

● **Rukovodeći vrh Poljske potvrđuje da želi društvene i privredne promjene i da nema povratka na stare, kompromitovane metode**

VARŠAVA, 30. avgusta (Tanjug) - Prvi put od 1981. godine nema poziva „podzemlja“ da se 31. avgust, godišnjica gđanjskog sporazuma između vlasti i štrajkača, obilježi protestnim akcijama. Uoči pete godišnjice nema ni nekadašnjih dramatičnih apela u štampi da se očuva društveni mir. Međutim, godišnjica potpisivanja dokumenata u Gđanjsku, Ščečhinu i Jastšembju, povod je da se ukaže na dramatičan put. Zvanično se navodi šta je od sporazuma ostvareno i šta je postalo sastavni dio društveno-političkog i privrednog života zemlje.

„Ovakvi stavovi prouističu iz zalaganja da se društvo realno i otvoreno suočava sa problemima, iz odbaciva-

nja stare prakse prikazivanja stanja u ružičastom svjetlu. U tom pogledu je posljednjih godina napravljen zaokret. Takođe je u zakonodavnoj praksi došlo do velikih promjena. U Parlamentu su često i u dramatičnim debatama usvajani novi zakoni, koji čine osnovu za reformu društvenog i ekonomskog života. Naravno, sve što je rađeno bilo je omeđeno opštom društvenom i političkom situacijom, izraženom u gestu „sporazumijevanje i borba“.

„Između potpisivanja avgustovskih sporazuma i sadašnje situacije nalazi se 13. decembar 1981. godine. Nezavisno od toga kako će istorija ocijeniti dramatične događaje iz decembra i posljednje neta, ne može se zaobiti činjenica da je zavođenje drugog stanja zaključilo neke promjene koje su proizilazile iz sporazuma vlasti i štrajkača, odložilo ih ili promijenilo njihov tok. Razvoj socijalizma u Poljskoj se, u stvari, ne može posmatrati odvojeno od iskustava avgusta 1980. To objektivno obavezuje, nezavisno da li te nekomе pogoduje ili ne. Izmjenila se psihoza poljskog društva, sistem društvenih reakcija, dijalog vlasti sa društvom.“

POSLIJE NEVREMENA U BEOGRADU I OKOLINI

OTKLANJAJU SE POSLEDJICE

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) - Raščišćavanje poplavljenih ulica i dvorišta, popravka i osposobljavanje oštećenih kuća u Rakovici, Ripnju, Resniku i Pinosavi, najteže postradalih u nevremenu koje je zahvatilo Beograd-danas se uzburbanost obavlja.

Za 80 stanovnika Pinosave, čije su kuće onesposobljene za stanovanje, obezbijeden je nužan smještaj. To isto je organizovano u Ripnju - u školi za 20 lica. Crveni krst je dao postradalim stanovnicima dovoljan broj čebadi i drugih nužnih predmeta, dok je Jugoslovenska narodna armija dala 100 kreveta sa posteljnim nametama koje još uostali bez krova nad glavom.

Veterinarski organi su proizveli mjere da odstrane uginule životinje

kojih je naročito bilo u Resniku i okolnim naseljima.

Posebne akcije se preduzimaju za osposobljavanje najteže postradale radne organizacije „Minel“ u Ripnju. U drugim organizacijama, kojima voda nije nanijela veću štetu, stanje se normalizuje.

Zbog obilnih kiša koje su padale prošle noći došlo je do odronjavanja jednog dijela Vodovodske ulice u Zarkovu. Već je pristupljeno sanaciji ove saobraćajnice.

Osposobljavaju se i li su već osposobljene pojedine ulice i putevi koji su bili jutros prekriveni vodom nakon noćasnih kiša. U tome su veliku pomoć pružile vatrogasne jedinice opremljene jakim pumpama.

JUGOSLOVENSKI IZVOZNICI PREMA LISTI INSTITUTA ZA SPOLJNU TRGOVINU Prednjači „Energoinvest“

● **Listu od 200 „najkrupnijih“ izvoznika, sačinjavu u Institutu za spoljnu trgovinu, „predvođi“ Energoinvest, a lza njega riječko Brodogradilište „3. maj“.** ● **Ukupna vrijednost „Energoinvestovog“ izvoza u prvom polugodištu bila je 171,6 miliona dolara, a Brodogradilišta 102 miliona dolara.**

Sarajevski „Energoinvest“ je i ove godine najveći jugoslovenski izvoznik. Tokom prvog polugodišta inostranstvu je otpremio robu vrijednu 171,6 miliona dolara što čini 3,57 odsto ukupnog jugoslovenskog izvoza u ovom razdoblju. Među 200 „najkrupnijih“ izvoznika, čiju je rang-listu upravo načinio beogradski Institut za spoljnu trgovinu, drugo mjesto zauzima riječko Brodogradilište „3. maj“, sa isporukama inostranstvu „teškim“ 102 miliona dolara. Slijede zatim „Iskra“ elektroindustrija u Ljubljani sa izvozom od 91,8 miliona dolara, „UNIS“ u Sarajevu - sa 77 miliona, zagrebačka „INA“ - sa 76,8 RMK „Zenica“ - sa 69,9 „Ujlanik“ u Puli - sa 68,1 i kragujevački Zavod „Crvena zastava“ - sa 68, Brodograđevna industrija „SPLIT“ - sa 65,3 i zagrebački „Rade Končar“ koji se sa izvezenom robom za 64 miliona dolara nalazi na desatom mjestu ove tabele.

Deset „najsnažnijih“ ostvarilo je skoro 18 odsto polugodišnje jugoslovenske prodaje robe u inostranstvu vrijedne u kupno četiri milijarde, 1802 miliona dolara. Mnoge od njih su, međutim, još veći kupci na svjetskom tržištu. Otuda pažnju zaslužuju organizacije koje su u trgovini sa svijetom ostvarile najveći suficit.

Sa premašajem uvoza izvozom - za 84,6 miliona dolara u prvom polugodištu ove godine najuspješnije je bilo riječko Brodogradilište „3. maj“. Po visini pozitivnog računa i inostranstvom na drugom mjestu se nalazi „Ujlanik“ u Puli sa suficitom - 52,8 miliona dolara. Potom dolaze: „Prva petoletka“ u Trsteniku - sa 47,7, pa Brodograđevna industrija „SPLIT“ - sa 47,2 sarajevski „Sipad“ - sa 46,4 udruženi proizvođači mašinskih opreme u Ljubljani - sa 36,6 „Union“ u Tuzli - sa 32,1 RMK „Trepča“ - sa 25,5 mašinska industrija u Nišu - sa 24,1 i „Energoinvestova“ livnica u Mostaru koja je sa suficitom od 22,9 miliona dolara deseta na ovoj listi, javlja tanjug.

Pravi „Bum“ među velikim izvoznicima napravilo je riječko Brodogradilište „3. maj“. Ne samo da se popelo do deset, najkrupnijih, već je zauzelo visokodrugom mjesto. Istovremeno, postalo je najuspješniji izvoznik budućih da izvozom u najvećem iznosu nadmašuje svoj uvoz.

U odnosu na prošlogodišnje rezultate, na listi deset najvećih izvoznika, sada lošije stoji zagrebačka „INA“ jer se sa drugog spustila na peto mjesto, i sarajevski „Sipad“ koji je ranije deseto zamijenio jedanaestim mjestom.

PREDSJEDNIŠTVO REPUBLIČKE
KONFERENCIJE SSRN BIH

DOGOVOR O PRIPREMAMA ZA IZBORE

SARAJEVO, 30. avgusta (Tanjug) - Predsjedništvo Republičke konferencije SSRN BiH danas je u Sarajevu obavilo dogovor o narednim zadacima i aktivnostima Republičke konferencije i Predsjedništva, posebno na pripremama sjednica ovih organa. Planirano je da se na predstojećim sjednicama razmatraju dokumenti o ostvarivanju politike zapošljavanja, o pripremama i provođenju izbora, o racionalizaciji mreže javnih glasila u ovoj republici, kao i o drugim zadacima.

Predsjedništvo je, kako je saopšteno, takođe razmotrilo informaciju o uređivačkom promašaju glavnog i odgovornog urednika revije „Svijet“ i istim u vezi poduzelo preduzete mjere u odgovarajućim organima NISRO „Oslobodjenje“ - OOUR Nedjeljnica i revijalna štampa, kao i odluku Radničkog savjeta ovog OOUR-a da se prihvati ostavka Hamze Baškica na dužnosti glavnog i odgovornog urednika revije „Svijet“.

POVODOM ZAVRŠETKA SAVEZNIH OMLADINSKIH
RADNIH AKCIJA

USPJEŠNO AKCIJAŠKO LJETO

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) - Sutra će, na većini gradilišta širom zemlje, posljednji put otreknuti brigadirsko „O-RUK“. Završava se treća smjena saveznih omladinskih radnih akcija koje ovog ljeta okupile oko 50 hiljada mladih. Opšti je utisak da je protekla „sezona“, i pored sličnosti, ipak razlikovala od dosadašnjih. Po čemu?

- Najprije po tome što je ove godine bilo zanimljiv broj akcija koje su imale problema sa obezbjeđenjem posla ili para, kada predsjednik Komisije za dobrovoljno omladinske radne aktivnosti Konferencije SSOJ Radovan Tufegdžić. Budući da se još u februaru znalo što će se gdje raditi, nije se dogodilo da u prvom smjeni razmišljamo hoće li biti posla za treću. Jedinе akcije koje su imale izvjesnih teškoća te vrste bile su SOR-a

„Kumrovac“ i djelimično SOR-a „Ohrid“. Moglo bi se eventualno prigovoriti i zbog toga što je normalat na akcijama pošumljavanja u Srbiji bio preuzet (285 umjesto prosječnih 350 dinara), ali to nije otmelo njihov rad.

Mislim da je ovo akcijaško ljeto u cjelini, bilo uspjeh, nastavlja Tufegdžić. Sve akcije su, uz obilježavanje posebnih normi - za oko 40 odsto - u potpunosti ispunile plan. Radilo se na izgradnji infrastrukturnih i privrednih objekata uređenju nasipa i kanala, pošumljavanju... Riječ je, u svakom slučaju, o poslovima koje samo brigadisti tako brzo i ljetno mogu da urade. Dovoljno je pomenuti primjer Loznice gdje kažu da bi „komunalcima“ trebalo godinu po danaz vodovod koji omladinci za tri mjeseca završe.

IZVRŠNO VIJEĆE
SKUPŠTINE
SR BIH O ZAHTEJVIMA
ZA POSKUPLJENJE
MESA

STOP ZA CIJENE

SARAJEVO, 30. avgusta (Tanjug) - Izvršno vijeće Skupštine SR Bosne i Hercegovine razmatralo je na današnjoj sjednici zahtjev klaničke industrije za povećanje cijena mesa i ocijenilo da u ovom trenutku taj zahtjev nije opravdan, jer je povećanje izvršeno u julu ove godine. Polazeći od ovoga, Vijeće je, kako je saopšteno, zaključilo da je zahtjev za novim povećanjem cijena mesa potpuno neprihvatljiv da ne bi koristio ni proizvođačima mesa, a izlaz iz nastalih teškoća treba tražiti u racionalnoj proizvodnji i boljem međusobnom povezivanju proizvođača. Izvršno vijeće zahtjeva da se uključe svi subjekti društvene kontrole cijena, da svako u okviru svoje nadležnosti, preduzme potrebne mjere i ne dopusti da se sprovedu odluke o povećanju cijena mesa. Inspeksijske službe će preduzeti enerģične mjere protiv organizacija udruženog rada koje se odluču na povećanje cijena mesa.

SIDA — MISTERIOZNA BOLEST, ŠIRI SE AMERIKOM

Paničan strah Amerikanaca

●Skoro paničan strah je počeo da zahvata nemall broj američkih građana poslije najnovijih vijesti o širenju sive ●Do sada je u Americi, „glavnoj postojećini“ bolesti, registrovano 12.599 slučajeva oboljenja od sive, od kojih je već pola umrlo

VAŠINGTON, 30. avgusta — Vijesti da među oboljelim od sive ima i djece, da je opaka bolest otkrila u kreveti poznanog glumca Roka Hadsona, stvrdile su kod Amerikanaca prethodne predstave o tome da je siva bolest homoseksualaca. Kako pokazuju najnovije ankete o raspoloženjima američkog javnog mnijenja, siva je postala bač za sve.

„Kad sam čuo, kaže Džon Maklar iz Masachusetsa, da je od sive obolio Hadson, da su i novorođenčad zahvaćena njome preko transfuzije, sad mi je jasno da smo opasnosti izloženi svi, a ne samo homoseksualci.“

Tako, ili barem slično, misli dobar dio Amerikanaca. Većina Amerikanaca, njih 64 odsto, smatra da je siva, poslije srčanog infarkta i raka, najveća opasnost za zdravlje Amerikanaca. Njih 34 odsto vjeruje da je siva veća opasnost od dvije bolesti, tim prije što je infektivna i što bi tek mogla da se „razbukt“.

Poslije najnovijih vijesti o širenju sive, skoro paničan strah je počeo da zahvata nemall broj američkih građana. Jedna savjetodavna zdravstvena firma u San Francisku saopštava da je broj onih koji traže savjete i konsultacije o sidi dramatično skočio. Neke firme su zatražile da im se pošalju stručnjaci koji bi zaposlenima objasnili kakve su i kolike su opasnosti od sive. Među anketiranim 55 odsto je izjavilo da izbjegava bilo kakve seksualne veze sa nepoznatim osobama. To je, kažu, značajan udarac „seksualnoj revoluciji“.

U strahovanjima da ih ne sustigne siva, ljudi i pretjeruju. Preko 30 odsto Amerikanaca misli da sidi mogu dobiti preko klozetske šolje, a njih 12 procenata vjeruje da ih to može snaći čak i putem običnog rukovanja. Svaki treći Amerikanac kaže da izbjegava mjesta gdje se okupljaju i prolaze homoseksualci.

U tome, svakako, ima pretjerivanja i nativnosti Sida jeste opekla bolest, kažu stručnjaci, ali se ne

prenosi tek tako lako. Prema njihovim objašnjenjima bolest se prenosi putem polnih odnosa, preko transfuzije krvi i uzimanja droge preko vena. Ljekari tvrde da je bezrazložan strah da se siva može prenijeti poljupcem, mada su ljekari našli u pljuvački minimalne količine njenog virusa.

No, svedjedno, strah se ne smanjuje. Čak rapidno raste i pothranjuje vjerovanje da bi siva jednog dana mogla da dobije razmjere epidemije.

Do sada u SAD, zemlji koja se smatra glavnom „postojbinom“ sive, registrovano je 12.599 slučajeva oboljenja. Od njih 6.338 je već umrlo. One koji su još u životu najvjerojatnije očekuje ista sudbi-

na. Bolest još nije odgonetnuta. Ono što se zna to je da je riječ o sindromu stečenog nedostatka imunološke zaštite organizma. Oboljeli od sive jednostavno su nemoćni da se brane od bilo koje bolesti. Za njih čak i obična prehlada može da bude fatalna. Mnogi od njih oboljevaju od raka, pneumonije, groznice sa visokom temperaturom. Izgledi da prežive su veoma mali.

Zna se i to da je to bolest prevashodno homoseksualaca i narukomana. Od 12.599 oboljelih preko 9.000 su homoseksualci. Ostali su većinom narukomani.

U ovašnjoj javnosti povećavaju se pritisci na vladu da odvoji još veća sredstva za istraživanja ove bolesti. Dosadašnji rezultati na tom planu, nisu bili ohrabrujući, mada ima izvjesnih tragova koji ukazuju na moguću pravac da se zagonetka odgonetne. Za to će izgleda biti potrebno dosta vremena.

Borislav LALIĆ

ZAHTEV DRŽAVNOG TUŽIOCA MAROKA ZA POČINIOCE DJELA PROTIV BEZBJEDNOSTI ZEMLJE

Najstrože kazne

●Za 26 lica, kojima se već nedjelju dana sudi u Kazablanki za djela protiv unutrašnje bezbjednosti zemlje, državni tužilac je zatražio smrtnu kaznu ●Optužnica tereti pripadnike ilegalne „terorističke organizacije“ da su po nalogu alžirske službe bezbjednosti namjeravali da podmetnu eksploziv na više javnih mjesta u Kazablanki

ALŽIR, 30. avgusta (Tanjug) — Državni tužilac Maroka je zatražio smrtnu kaznu za 26 lica kojima se već nedjelju dana sudi u Kazablanki za djela protiv unutrašnje bezbjednosti zemlje. U optužnici se tvrdi da su svi pripadnici iste ilegalne „terorističke organizacije“ i da su, navodno, po nalogu alžirske službe bezbjednosti namjeravali da podmetnu eksploziv na više javnih mjesta u Kazablanki, Tangeru i Agadiru.

Riječ je o grupi uhapšenoj prošlog mjeseca. Na čelu ilegalne organizacije je, kako se tvrdi, izvični Abdelkrim Motei, koji je već ranije u odsustvu osuđen na smrt. Alžir je sa svoje strane kategorički demantovao da je bilo čime umiješan u ovu afaru.

Prema izvještajima sa suđenja, trojica optuženih su priznala da su prošla, navodno, kurseve obuke u rukovanju oružjem i eksplozivom „u alžirskim gradovima“.

Dvanaestorica optuženih je u cjelini odbacila navode optužnice i svoje pripadništvo bilo kakvoj ilegalnoj organizaciji. U istražnom postupku su, kako tvrde, potpisali pod prinudom. Devetorica članova grupe se sudi u odsustvu.

NOVI EKSPERIMENT U PAKISTANSKIM ZATVORIMA

Godišnji odmor oženjenim osuđenima

●U pakistanskoj provinciji Pendžab zatvorenici osuđeni na dugu vremensku kaznu, pod uslovom da svojim ponašanjem to zaslužuju, provodeće dva do tri dana sa svojim porodicom ●Pravo na „godišnji odmor“, imali bi samo oženjeni osuđenici

ISLAMABAD, 30. avgusta — Počinioći krivičnih djela koji svoje kazne izdržavaju u zatvorima pakistanske provincije Pendžab uskoro će, na „eksperimentalnoj osnovi“ moći da, pod određenim uslovima koriste „godišnji odmor“, tokom sljedeće dvije godine. Koliko će ovaj eksperiment trajati. Zatvorenici osuđeni na dugu vremenski rok, ukoliko to svojim ponašanjem zasluže, poslije trećine izdržane kazne dobijaju po tri-četiri slobodna dana koje će moći da provedu kod svojih kuća. Ukoliko ova novina pokaže dobre rezultate, novi sistem će se proširiti i na zatvore u drugim pakistanskim provincijama.

Zanimljivo je da je inicijativu za ovu reformu zatvorskog sistema zemlje pokrenuo „savjet za islamsku ideologiju Pakistana“, tijelo sastavljeno od najuglednijih teologa koji povremeno daju nova tumačenja svete knjige Kurana. Prijedlozi ovog savjeta najčešće dobijaju podršku državnih organa u sprovođenju proklamovane politike predsjednika Zije ul Haka čiji je cilj — „islamizacija Pakistana“.

Zatvorski „godišnji odmor“ po tumačenju „Savjeta za islamsku ideologiju“ međutim, moći će da koriste samo oženjeni osuđenici. Učeni teolozi su u Kuranu pročitili da je Alah izričito rekao da se Braćna žena neopozivo kida ukoliko, iz bilo kojih razloga, muž ne izvrši svoje bračne dužnosti poslije četiri menstrualna ciklusa supruge. Ako bi se ovaj citat iz svete knjige kruto sprovedio, Pakistan bi bio pun „raspuštenih“ s obzirom na pretrpanost pakistanskih zatvora“.

U tumačenju „savjeta za islamsku ideologiju“ posebno se naglašava da su „Alah i kalifi Hazrat

Umer Bin Katab i Harat Ali Bin Abi Talib posebnim pažnjom posvećivali upravo ovom problemu vojnika i zatočnika u tamnicama. Legenda kaže da su oni svojim vojnicima i zatvorenici redovno vodili supruge, da bi im sačuvali brakove.

S obzirom na „neadekvatnost“ i pretrpanost pakistanskih zatvora, takvo rješenje danas ne dolazi u obzir i teolozi su se odlučili na kompromis — „godišnji odmor“.

Bili su prinudeni na još jedno „prilagodavanje“ svetim knjigama mrladim vremenima, jer bi, ipak, bilo previše kriminalcima davati odmor svakih četiri mjeseca. Pravo na bračni zagrijaj zaslužuje tek poslije izdržane trećine kazne.

Ne bi trebalo sumnjati da će oženjeni zatvorenici Pendžaba pozdraviti ovu novinu, ali jesigurno da će eksperiment izazvati i neka nezadovoljstva. Prvo će biti nezadovoljni osuđenici — mrcmi zbog ove velike privilegije svojih oženjenih kolega.

Cinjenica da će se zatvorski „godišnji odmor“ prve dvije godine primjenjivati samo u Pendžabu, sigurno će, bar kod osuđenika u drugim provincijama, podrijeti staro uvjerenje Sinda, Belučistanca i Patana da su u Pendžabu uvijek povlašćeni u Pakistanu.

U provincijama Sind, Balučistan i sjeverozapadnoj pograničnoj provinciji decenijama tinja nezadovoljstvo zbog, često opravdanog, vjerovanja da „sve dobro prvo ide u Pendžab“.

Zar i kriminalci Pendžaba moraju imati privilegije u odnosu na svoju sabraču koja su se ogrijehila o zakonu ostalim provincijama? To, samo na prvi pogled šaljiyo, pitanje već se čuje u nekim dijelovima zemlje.

Aleksandar STANIĆ

KO ZAISTA VUČE UKRUG?

(Objavljujemo dio pisma Milutina Pejića, koji se odnosi na pisanje „Glasa“ od 13.8. ove godine, i odgovor našeg novinara)

U tekstu „Ukrug, ukrug“ objavljenom u „Glasi“ broj 4478 od 13.8.1985. godine tendenciozno je izneseno niz netačnih i prečulano niz tačnih činjenica bitnih za pravilno informisanje čitalaca, pa je u cilju otklanjanja učinjenih propusta potrebno objasniti sljedeće:

Konstatacija da sam Zboru radnika Mašinskog fakulteta Banjaluka upućivao zahtjev za raskid radnog odnosa — puika je izmišljotina. Zašto bi se takav zahtjev uopšte upućivao nenadležnom organu (Zboru) kada je o raskidu radnog odnosa već postojala pravosnažna odluka nadležnog organa (Savjeta)? Problem je što nikakvu odluku o raskidu radnog odnosa Zbor radnika nikada nije donio, već je takva odluka naknadno fiktivno sačinjena od strane neodgovornih pojedinaca kako bi poslužila kao fiktivni dokaz u sudskom postupku. Kako bi se moglo konstatovati da sam iz Fakulteta nepoznatih razloga prestao dolaziti na posao kada je o prestanku radnog odnosa postojala pravosnažna odluka i kada mi je samodana prije te navodne konstatacije Fakultet priredio zvanični svečani ispračaj i u znak priznanja za dotadašnji rad uručio vrijedne poklone?

Da je, nažalost, danas mnogo štošta moguće, pa i to što je u pogledu načina prestanta radnog odnosa utvrdio Sud udruženog rada — vjerovatno više nikoga ne iznenađuje. S tim u vezi ne iznenađuje ni činjenica da je u odnosom tekstu prečulano upravo ono što je bitno, ti, da je Vrhovni sud Bosne i Hercegovine u svojoj odluci broj Rev—733/83 od 12.4.1984. godine konstatovao da je ono što je odlučio Sud udruženog rada „nelogično“ i da se takva odluka ne može sama za sebe uzeti kao pouzdan dokaz o načinu prestanta radnog odnosa. Pa kada se u tekstu kaže da sam tražio izuzeće Osnovnog suda udruženog rada u Banjaluci, u cilju potpunog informisanja mora se reći da je taj zahtjev postavljen zbog toga što ovaj sud ignoriše odluku i pravna uputstva Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine, koji je jasno kazao kako treba riješiti sporni odnos. Ko dovodi

u sumnju autoritet, savjesnost i stručnost sudija Vrhovnog suda Bosne i Hercegovine?

U odnosnom tekstu na vrlo grub i prizeman način iznesene su insinuacije u pogledu vjerodostojnosti aneksa spornog ugovora o kreditu. Svjesno je izbjegnula bitna konstatacija da je ovaj aneks kao dokaz u sudskom postupku prvi put istaknut 21.12.1983. godine, a da je njegovo zaključanje odnosno postojanje Fakultet prvi put osporio tek 16.5.1985. godine kada se saznalo da ja lično ne posjedujem kompletan primjerak tog akta. U međuvremenu su održavana ročišta, donesene su o tom aneksu i dvije sudske odluke (Osnovnog i Republičkog suda), a samo zaključanje i postojanje aneksa bilo je nesporno. Čak je i u odluci Osnovnog suda broj PP—3/84 od 24.2.1984. godine izričito konstatovano da je sud u predmetni aneks izvršio uvid (dakle prije nego što sam ga ja lično uopšte prezentirao sudu), pa je sada zaista apsurdna tvrdnja da Fakultet ne raspolaže primjerkom i da o aneksu na Fakultetu niko ništa ne zna! Prizivanje SUP-a u odnosnom novinarskom tekstu je prašina u oči čitalaca, jer sam ja zahtjev za angažovanje SUP-a postavio istog momenta kada je Fakultet prvi put osporio postojanje aneksa (na ročištu 16.5.1985. godine).

U odnosnom tekstu izneseno je još niz manjih ili većih netačnosti (npr. biće da se novinar preračunao kad pominje ukupan iznos kredita od 1,7 miliona, i dr.)

Ali, moralo se očekivati da, kao novinar lista kome je do sada bio potpuno stran senzacionalizam odnosi tekst pripremi na bazi uvla u sudske spise i druge dokumente koje je imao pred sobom. Senzacionalistički pristup i pisanje na bazi usmenih (dezi)informacija prenatlašeno zainteresovanih lica, pri čemu se uporabim metodama bulevarskog novinarstva sve dezinformacije i insinuacije trpaju u tuda usta — teško se može objasniti ili porediti sa nečim drugim izuzev „šakom jada za šaku dinara“ (što je teško komentarisati). Na mjestu je, ipak, da se postavi pitanje — ko to zaista vuče ukrug smatrajući da se zakonitost može štiti na nezakonit način? Odgovor će dati vrijeme... onom ko preživi.

Milutin PEJIĆ

REGOVANJA

Ponovo ukrug

Na jednoj je strani profesionalna obaveza novinara da odgovori na pismo Milutina Pejića, a na drugoj ljudska neugodnost da još jednom pred mnogobrojnim podstanarima ljudima koji stalno u nevoljnim stanicima kaže da Pejić ima društveni stan i kuću koju je napravio kreditima.

Kada je riječ o raskidu radnog odnosa između Pejića i Mašinskog fakulteta, Osnovni sud udruženog rada u Banjaluci je u odluci od 25. februara 1982. godine utvrdio da je on svojevrijedno napustio svoj kolektiv. Republički sud to potvrđuje 19. januara 1983. godine. Sudovi se pozivaju na odluku Zbora radnika Mašinskog fakulteta od 8. septembra, a zapisnik sa tog Zbora i dijelovodni protokol. Utvrdeno je nepobitno da on Fakultet napustio prije isteka istupnog roka.

Odlukom Vrhovnog suda SR BiH broj Rev—733/83 od 12. aprila 1984. godine usvojen je Pejićev zahtjev za reviziju postupka vezanog za raskid ugovora o korištenju stana. Međutim, Pejić ističe samo ono što njegovim navodima ide u prilog. Revizija je usvojena iz dva razloga: Opštinski sud nije, naime, analizirao razloge bitne za donošenje odluka sudova udruženog rada. Istu grešku napravio je i Okružni sud kojem se Pejić žalio, a žalbu je odbio drugostepeni sud. Za raskidanje ugovora o korištenju stana nadežan je Sud udruženog rada, a ne opštinski sudovi. Riječ je, dakle, o bitnim povredama parničnog postupka i nadežnosti. Da su u odlukama Opštinskog i Okružnog suda u Banjaluci prethodne odluke bile analizirane, ne bi bilo argumenata. Pejić u formi pitanja nameće dilemu ko ne vjeruje Vrhovnom sudu. Postajemo da upravo on pobija odluku o nadežnosti sudova za raskidanje ugovora o korištenju stana. I ova žalba je odbijena.

Cinjenica je da aneks ugovora ili kako u zaglavlju ovog dokumenta o dodjeli kredita stoji „Tumačenje—aneks ugovora o kreditu“ zaslužuje više pažnje. Datiran je 13. jula 1979. godine (nema četvrtasti žig kao ostali

dokumenti koje prima Fakultet), a zaveden Pejićevom rukom 7. januara 1980. godine. Puna dvije godine nakon pokretanja postupka za vraćanje stana i kredita, 21. decembra 1983. godine, Pejić se poteže na sud. Nije tačno ni da je Osnovni sud udruženog rada u Banjaluci u odluci PP—3/84 od 24. februara 1984. konstatovao da je „u predmetni aneks izvršio uvid“. Sud je odbio zahtjev za ponavljanje postupka, a Pejić je uložio žalbu. To što nije izvršen uvid u aneks bio je osnovni uzrok žalbe. Pejić je u žalbi isticao da je sud pogriješio jer je „Tumačenje—aneks ugovora o kreditu“ tretirao samo kao tumačenje, a ne i kao akt koji sadrži nove odredbe, koje mijenjaju osnovni ugovor. Nameće se pitanje zbog čega Pejić nije prijavio navodnu krađu nekih dokumenata, iz njegovog radnog stola na Fakultetu, među kojima je bio i aneks.

O svojim ponudama da vraća kredit i u desetostrukim iznosima Pejić naveliko piše. Zaboravlja, međutim, da se o načinu vraćanja izjasnio i sud. Umjesto toga Pejić nudi drugačiji način vraćanja. Vjerovatno prema svojoj mjeri.

Što se tiče sporne visine ukupnih kredita treba reći ovo: Pejić je 1982. godine u PBS Filijala Laktaši digao kredit od 519.148, 40 dinara, naredne godine u „Jugobancu“ u Banjaluci diže 931.716,00 a od Fakulteta 300.000,00 dinara. Dakle novinar se nije preračunao. Moguće je da se Pejić sam zbrinuo o mnogobrojnim kreditima.

Ono što govori o meni samo je dio negativnih osobina koje dijeli gotovo svim ljudima s kojima je radio ili radio. Zbog toga se i ne osvrćem na ovakve tvrdnje. Ono što govori o senzacionalističkom pisanju je lična ocjena, a rekao bih samo to da Pejić 9. jula, prije nego što je tekst napisan, kada sam počeo da prikupljam podatke, u pismu glavnom uredniku zahtijevao da se ništa ne objavljuje. Dakle, Milutin Pejić je htio da se bavi i uređivanjem „Glasa“.

Anton Kasipović

Visoka zvijezda „Jer sve je bez Tebe ništa, — ništa je s Tobom sve“ slobode

„Jer sve je bez
Tebe ništa, — ništa
je s Tobom sve“

„Sa Tvojih kao krv crvenih
usana vječito struje i šume
slatke i opojne riječi, koje
vijekovima iz temelja potresaju,
koje pregaženo robije do
uzdrhtalog zanosa ushlicuju...“

Vijekovi bi potamnili, narodi
bi podivljali, da visoko ne sija
zvijezda Tvoja...“

Ovim poetskim rečenicama
Petra Kočića, posvećenima
„Slobodi“, otvaraju se dani još
jednog Kočićevog zborna,
dvadesetog, jubilarnog, koji se
održava u godini kada naši narodi
i narodnosti siave 40-
godišnjicu zajednički osvojene
slobode.

Visoka zvijezda slobode,
koju je i pisac i bundžija Petra
Kočić prizivao i priželjkivao, sada
je među nama, u svakom na-
šem danu i našem snu, dajući
nam svoju svjetlost i hraneći se
sjajem i čistotom naših srca,
misli i djela.

Damari slobode odjekivale i
u pjesmi Hora RKUD-a
„Pelagić“, i u izvornim narod-
nim pjesmama, i u stihovima i
prozi jugoslavenskih pisaca
Pečat slobode noseće
Kočićevo književno veče, večer-
as, u subotu, 31. avgusta, u ve-
likoj sali Doma kulture, i sutra-
šnji Zbor na zmijanjskoj viso-
ravni, i već tradicionalni susret
pisaca sa najboljim čitaocima
Narodne i univerzitetske bi-
blioteke „Petar Kočić“ u Banja-
luci, u ponedjeljak, 2. septem-
bra, i veče horske muzike, istog
dana uveče, u sali Doma
kulture.

„... Zapamti dobro ovo: kao
što god u gustoj pomrčini ne
možeš naći svjetlosti, isto ćeš
tako uzalud u zemlji bez
Slobode tražiti Pravdu. Sloboda
je sveta i uzvišena majka
Pravde“.

Ove nadahnute riječi Petra
Kočića čitamo u njegovom pi-
smu upućenom životnoj druga-
rici Milki (1907, iz zatvora u
Tuzli). A riječ Sloboda Kočić je
pisao velikim slovom.
Sloboda!

„... Jer sve je bez Tebe ništa,
— ništa je s Tobom sve!“

Kroz mečave, kroz jauke, kr-
oz sudanije, kroz maglu... kroz
bure i svjetlost osvojili smo vrh
Slobode. Kočićev zbor je jedna
od manifestacija kojom sla-
vimo Slobodu, čiji su prostori,
beskrajni, otvoreni za nova do-
kazivanja i nova djela, sa dubo-
kim korijenom u ovim slobod-
arskim decenijama.

Visoka zvijezda Slobode ne
može se ogledati i prepoznati
svoje lice u vodi koja stoji.

I. BEKRIĆ

Petar Kočić - rad slikara Jovana Bijelića

IZ KOČIČEVIH PISAMA

Boriću se do kraja svog života...

„Dragi oči, ja sam ne znam šta ću raditi od života svoga; om-
rzlo mi je živeti, gledajući kako se moji vršnjaci lepo nose i
vesele se u ovom najsplasnijem dobu čovečijeg života. Moja će
mladost prohutati a ja neću nijednog dana vesela i radosna
dočekati...“

Ocu Gerasimu Kočiću u Gomionici, iz Beograda, 23/III
1897.

„Celog svog putovanja, neraspoložen i neveseo, čutao sam
i jednako pušio, a u zraku pred očima lebdila mi je tvoja lepa i
ljupka slika... Ah, kako je slatko ljubiti i ljubljen biti! Ne mogu ti
iskazati kako sam bio srećan... slušajući silno kucanje tvoga
mladanog i žarkog srca, koje jedino za me kuca i živi. Budi
vesela, opet velim, jer nas grob samo može rastaviti...“

Milki Vukmanović u Banju Luku, iz Sarajeva, avgusta 1899.

„Za jelo od Banje Luke do Beča nisam ništa potrošio, nego
sam uzeo u Zagrebu dvije kifle, pa sam jednu i u Beč odnio...“

Ocu Gerasimu Kočiću u Gomionici, Beč 28/IX 1900.

„Sad ovo pazi dobro. Ja hoću da se ženi m. I to ovako: dase
ja i ti venčamo tamo u Jošavci kod onog tvog popa. Za to ne
treba niko da zna...“

Milki Vukmanović u Banju Luku, Beč 21.III.1901.

„... Boriću se do kraja svog života za tvoju sreću i za sreću i
napredak svog milog naroda. Ako voliš svoj narod i ako mu
želiš bolju i ljepšu budućnost, zagri se sa mnom, da se kroz
cijeli svoj život za sirotinju borimo, jer smo i nas dvoje uboge
sirote...“

Milki Vukmanović u Banju Luku, Zagreb, 25/V 1901.

„Gladan, go, bos, s propalim prstima kroz cipele hodam ja
po Beču i sjećam se svog djetinjstva, svojih planina, svojih
dragih brđana, pa ako gdje sretnem kog dobrog druga, za-
ištem od njega koji krajcar, svratim u kavku kavanu, gdje je
jevtino, pa pišem „S planine i ispod planine“...“

Bogdanu Popoviću u Beograd, Beč, 25. januar 1903.

„Draga moja Milka, šta dat i pišem? Ovdje život teče mračno
i jednoliko. Što današnji dan donosi, donijeće i sutrašnji: sve
uvijek jedno te isto, i to čovjeka najviše ubija i cijedi. Mojom
dušom ovladalo je mrtvilo i čamotinja...“

Milki Kočić u Banju Luku, iz banjalučke Crne kuće, 13. 3.
1908.

„... Svaki dan očekujem natvoju pjesmu, jer bih želio da nam
baš ti napišeš pjesmu koja bi zašla u prvom broju „Razvitka“...“

Aleksi Šantiću u Mostar, Banja Luka, 26. XII 1909.

„Draga moja Milko, video sam se s Vukom Miškovićem
ovde. Poljubi malu i pozdravi sve.“

P. Kočić, iz Beograda, 3. jula 1916,

nepuna dva mjeseca prije smrti.

Tvoj

„PUTEVI“ O KOČIČU

Pjesnički govor

Poetska osnova
proznog djela
Petra Kočića

Časopis za književnost i kulturu
„Putevi“, koji već 30 godina izlazi u
Banjaluci, objavio je višetekstova o
životu i djelu Petra Kočića. Uz obilje-
žavanje 50-godišnjice smrti pisca
„Jazavca pred sudom“, „Sudanije“,
i priča „S planine i ispod planine“,
„Putevi“ su svoj peti broj (septem-
bar/oktobar) u 1966. godini u
cijelosti posvetili Kočićevom
književnom opusu.

„Uzeto u cjelinu djelo Petra
Kočića, lako prozno, ima poetsku
osnovu i sudbinu“, dobro je za-
pazio Midhat Begić, u uvodnom
tekstu „Za pristup djelu Petra
Kočića“. U brojnim njegovim
radovima njegovo pero vrlo lako
prelazi iz proznog u pjesnički
govor, a cio jedan odjeljak njegovih
kratkih tekstova predstavlja
pjesme u prozi.“

„O Kočićevoj poetici“ pisao je i
Branko Milanović, koji će na veče-
rašnoj Kočićevoj književnoj večeri
pročitati svoj novi kritičko-
esejistički tekst o Kočićevom djelu.
Naglašavajući da je pjesmi i priči
Kočić davao „celog sebe“, Milanović
je posebno isticao „Kočićevo
pronicanje u život svitoga zavičaja“.

„Pred timornim plavetnim da-
lijne, pred mrkim llicem krajjskih
planina, u magli njenih jutara i
surovih snežanih mečava, nad sve-
tlačastim prskanjem njenih voda, u
žalobitnim zvucima čobanske svi-
rale, pripogledu na čudnesnastarin-
ska groblja bogumlika što se
„mirno prelivaju u sunce i počivaju
kao u dubokom snu“ — Kočić je
zastajao ne kao pripovjedač koji želi
da sve to opiše nego kao stvaralac
koji oseća da to što postoji živi u
njemu kao prvi put viđeno. „Nemir,
drhat“, ne obuzima samo njegove
junake pred prirodom nego i
pripovjedača koji o njima piše.“

O životnoj, eruptivnoj vezanosti
Kočića za Krajinu, za pejzaž i ljude,
pisao je i Svetozar Koljević, u član-
ku „Kočićevo Krajinu“. „Jer Krajina
je za Kočića bila više nego austrij-
ska provincija, više nego Bosna —
ceo svet; njegov jezik je način na
koji on trajno i univerzalno oživljuje
to svoje najintimnije životno sno-
viđenje. U tom smislu Kočić — sa
Štankovićem, sa Matavuljem, sa
Šimunovićem i možda u novije
vreme sa Kalebom — predstavlja
krajnji domet one naše književne
proze koja se saživljuje sa nekim lo-
kalnim svetom u tako žestokom vi-
du i dubokom odnosu da regio-
nalne konkretosti počinju u njoj
da lebde i da se stapaju u nekom
metaforičnom krajoliku ljudskog
postojanja“.

Tematski broj „Puteva“ (5, 1966),
časopisa koji svoju 30-godišnjicu
obilježava uz 20 godina Kočićevih
zborova, objavio je još tekstove
Nikole Kojevića, o duhovnom tri-
jumfu Davida Strpca, Borisa
Čorića, o pripovijeci „Sudanija“,
Milka Šindića, o zvuku i ritmu u
Kočićevim pripovijetkama, Ilije
Kecmanovića, o fragmentima iz
memoara Danila Dimovića, Drag-
oljuba Vlatkovića, o Kočićevom bo-
ravku u Makedoniji, i dr.

„Kočić piše zvukom“, rezimirao
svoj prilog Milko Šindić. „Njegova
reč nosi u sebi odjek vremena, mo-
ra se meriti sa oba kraja, pa se opet
uvek izmeriti ne može. Zvučno
senčenje sadržaja povezuje vidljive
događaje sa nevidljivim zbivanjima
u reči, baca svetlo u „noć zaborava“,
otvara čulni svet Zmijanja i
grdene, ranjave i željne ljudske
naravi“.

I. BEKRIĆ

„Da je ljepota u
umjetnosti besmr-
tna, poznato je. Ali
ima još nešto što je
besmrtnije: život“.

Petar Kočić

„I kad sunce za-
lazi i kad se, iznad
modrih planinskih
ovršaka polagano
uzdižući rađa, uvi-
jek ga to na nešto
podsjeti i njega
oblada tuga i nasr-
ljiva, plamena čež-
nja za nečim neja-
snim i rastegljivim
kao dah“.

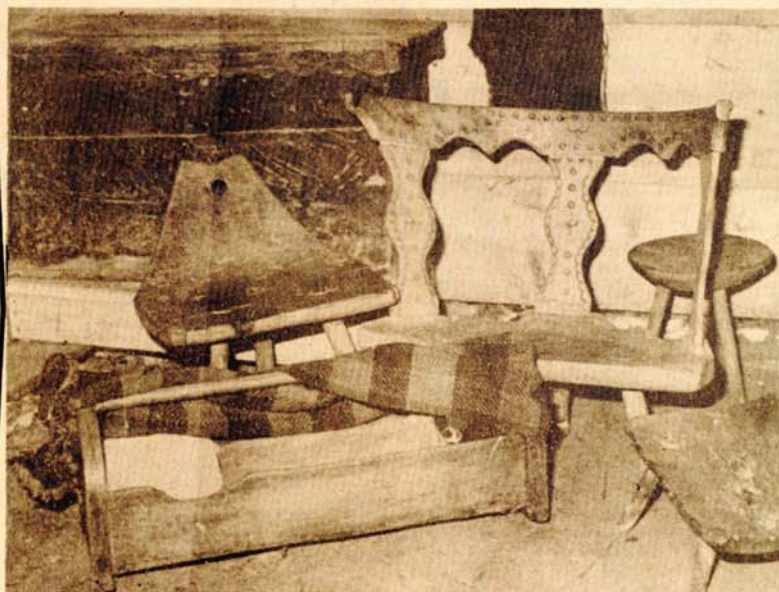
Petar Kočić,
„Kroz svjetlost“

„Okolo nje svukud
voda, svjetlost i
nepregledno, miri-
šljivo proljetno ze-
lenilo. Vazduh se
očistio iz kaše pa
treperi i svijetli se
kao staklo. Oko
bijelih obliha nogu
žubori voda i la-
gano protiče a
treperava se svjet-
lost odbija od vode i
igra joj po vlažnim
obrazima i dugom
sjaajnom đerdanu“.

Petar Kočić,
„Mrguda“

SA ZMIJANJCIMA NA ZMIJANJU

U šest sela — nigdje Luje nema

Beška i dio namještaja književnikove rodne kuće, koji posjetioci rado gledaju. Kazu da je sve autentično — iz vremena Kočičevog rođenja

Zmijanje?

Vrletan kraj. Zemlja posna i lijuta. A Zmijanji? Gorštaci kočičevski čudljivi. Baš kao što su beskrajno čudljive planine s kojima sudbinski druguju sa svakojakim jadom i čemerom.

Ovo i ovakvo Zmijanje i Zmijančice uvijek ovdje i u književnost uvede književnik i narodni tribin Petar Kočić. Od tada ovaj kraj i ove ljude pohode mnoge umne i učene glave; ali i oni radoznali. I svi nešto traže, ispituju...

I zaista: Šta se to na Zmijanju može naći u ovom vremenu neslučenih tehničkih završaja i novih društvenih odnosa? Šta je Kočić u posljednjem trenutku „uhvatio“ u svom nevelikom, ali briljantnom književnom opusu? Šta se preselilo u muzeje i arhive? Šta je ostalo? Ova pitanja, koliko god logična — toliko i teška, jer za takve odgovore treba imati Kočićevo oko i uho. I zato smo se opredijelili da ispričamo šta se na Zmijanju može čuti i vidjeti u jednom danu.

XXX

Bila je srijeda. Ova posljednja, pred jubilarni 20. Kočičev zbor. U Stričićima pazarni dan. A pazarni dan je od vjeka u ovom kraju nešto posebno. Prodaje se blago, ali i sretaju ljudi.

— Kiša, pa nema ovih kupaca sa strane. Od pazara ništa. Svejedno, nisam izdangubio, jer popriča'o sam s ljudima. A uželo sam se priče, jer, brajko moj, četrdeset dana iz dana u dan — sam sam kosio, priča Krstan DIKIĆ iz Hazića.

— Kako-sam kosio kad je kod vas običaj da na njivu izade i po deset kosaca?

— Nema toga više. Nema mobe. Nema mladih ljudi. Sve u školi ili u fabrikama. Ja sam jedan od mladih koji je ost' o u ovim vrletima, ali ne tužim se. I od blaga se dobro živi, kazuje Dikić koji nije prešao 35. godinu.

XXX

Pazarni dan neobičajeno brzo završio, pa se uputismo u prostorije Mjesne zajednice Stričići. Svi nešto rade, objašnjavaju — pripremaju se za predstojeći 20. Kočičev zbor. Valja dočekati silan svijet.

Novinari, kao i uvijek — dođu u nevrijeme. Ovdje, međutim, nije u nevrijeme, jer su izgleda od svog Kočića naučili da ono što nije zapisano kao da nikad nije ni bilo.

— Pitaš, kako se živi. E, pa o čitavom Zmijanju, ja ti ne mogu govoriti. Znaš, Zmijanje je golemo — od Sane do Vrbasa i od Kozare do Lisine. To ti je sada isparcelisano u mjesne zajednice i ne pripada samo banjalučkoj već i drugim opštinama, kazuje Petar REGODIĆ, predsjednik Skupštine Mjesne zajednice Stričići.

I onda zapisujemo sve u Mjesnoj zajednici Stričići. Prostorno najveća banjalučka mjesna zajednica — stotinu kvadratnih kilometara. U šest sela (Stričići, Lusići, Lokvari, Dujakovci, Pavići i Kadina Voda) ima 566 domaćinstava sa oko

3.100 stanovnika. Domaćinstva uglavnom staračka. Više od dvije stotine stanovnika je zaposleno. U centru mjesne zajednice su: zdravstvena stanica, veterinarska ambulanta, pošta, moderna prodavnica. Sva domaćinstva, struju imaju osim nekih najudaljenijih. Postoje i dva vodovoda, ali sa vodom se dalje kuburi. Na mjesnom području ima 60 traktora, 150 televizora. Bezmalu u svakoj kući je električni šporet i frižider. A kuće — moderne. Od 150 kilometara puteva 70 je dobro urađeno. I sve tako redom. Brojkama nikad kraja. Sve govori da onaj turobni gorštacki život pripada prošlosti.

— Još nije dobro. Mladi odlaze, a treba ih zadržati. Ovdje se uglavnom od ovaca živi, a dvadeset hiljada ovaca je malo za ovakvu širinu — insistira da se za novine zapiše Regodić i onda dodaje: — Treba znati da ni ovakvih Stričića ne bi bilo da nije ovih Kočičevih zborova. Pomogli su nam u sveukupnom razvoju. Pomogli je vojska. Ovi iz kasarne „Mika Bosnić“ posebno. Uzdamo se da će pomoći biti još, pa da ostane ove mladarije, jer uslova za bolji život ima.

— A ljudi? Da li su još onako kočičevski zagonetni i nepovjerljivi prema novom i nepoznatom?

Za riječ se javlja Momir Vujanović, sekretar Mjesne zajednice. Okretan, višljast momak.

— Jesmo mi gorštaci posebnog soja. Ima nas po čitavoj zemlji, a i inostranstvu. Mnogi su izučili i najveće škole. Tek se u vrijeme godišnjih odmora vidi koliko je Zmijančica ljekara, inženjera, profesora, vrsnih majstora... Svi dolaze ovdje da ožive uspomene iz djetinjstva. Samo civili-

lizaciona je došla i gdje nije trebalo. Recimo, u šest ovih nigdje više nema imena Lujo. Sve Danijeli, Violeti i druga moderna imena. A ime Petar je ovdje još vrlo često. Samo u Kočićima je četiri Petra. Tako mi čuvamo uspomenu na našeg slavnog pretka.

I tu se priča prekida — valja ići u Kočiće. Dva kilometra. Put slab. Kišaras-kvasila. U pomoć priskaču milicioneri Mile Josipović i Ljubo Lepir. Josipović je pet godina na ovom području. Priča:

— Zime su ovdje surove, teške — baš onakve kako ih je Kočić prikazao. I od same pomisli naježim se. Patnja je to golemo.

U Kočićima tražimo Milutina Kočića. Kod njega je ključ od rodne kuće književnika.

— Rode, ključ, veliš. Eto mene.

Kuća omalena. Drvena. Tipična za brdske predjele potkraj prošlog vijeka.

A zmijanjski „kustos“ Milutin ima 65 godina. Dočekuje godinama zvanične delegacije, razne istraživače, i ostali radoznao svijet. Primio se toga, jer to mu je čast i zadovoljstvo.

— Rode, ovdje se rodio naš Petar. Ono je beška. Ovo su stvari koje su u to vrijeme služile. Petra zapamtio nisam, a rijetki su ljudi ovdje koji ga pamte. Vi o njemu znate iz knjiga, a ja opet iz priča koje su nama čobanima pričali stari ljudi. Onaj Lujo posebno. Znaš, onaj što je im'o Jablana. Nema ni trideset godina kako Lujo skonča. A valj'o je on ovom kraju. Bio je pismen, pa je drž'o tečajeve prije otvaranja škole.

— Šta je Lujo pričao o svom drugaru Petru?

— Kad sam bio maliznao me Lujo uzeti i veli „Uze djedo svog unuka na krilo, pa će pričat šta je nekad bilo“. I onda je stotinu puta govorio kako ga je jednom Petar prevario. Znaš, Petar je čuvao jarad, a Lujo govoda, pa kad su se jednom sastali Petar nagovori Luju da uzajši jarca. Ovaj nemiran pa je Luju pronošio čitavim Zmijanjem. Ovaj se izrazbij'o, pase u pričanju na Petra što i to nije opisao.

XXX

I, tako, Zmijanjem o Petru, Luju, Davidu, Relji Knezeviću... koji u čitanke udoše da se za uvijek svjedoče o jednom pokoljenju gorštaka. I priče se raznose. A jednu priču svi pričaju i niko se načuditi ne može. Čak ni oni najstariji i najumniji Zmijanji. Milutin objašnjava:

— Vidiš onaj brijest niže Petrove kuće. Sadio ga Lujo kad je im'o 12 godina, još u prošlom vijeku. Tri čovjeka ga obuhvatili ne mogu. Onaj brestić se suši otkad Lujo umrije. Niko ti nije znao i ne zna rečizbog čega. Sad je on pod zaštitom države — vrlo ozbiljno, ko zna po koji put, objašnjava ovaj zmijanjski kustos.

Suhi brijest ostaje za čuđenje, ali i podsjećanje da turobni život jednog pokoljenja Zmijančica ostaje u književnosti, odlazi u muzeje i istoriju, a drugi dolazi. Ljepši, lakši... Treba pomoći ove ljude svike na nevolju svakojaku. Samo malo pomoći, jer i oni mogu dosta. Vjekovima to dokazuju. Sve to da se i dalje sa zmijanjskih visovima čuje veselo čobansko doliganje. Jer, i nama će tada biti bolje!

Branislav BOŽIĆ

ZASELAK KOČIČI

Samo stariji svijet

Kao i čitavo Zmijanje, tako je i zaselak Kočiće „uhvatila“ civilizacijska trka za boljim životom. Ovdje je samo osam kuća, a čeljadi malo i to sve stariji svijet — mladarije se dala trbuhom za kruhom po bijelome svijetu.

Nema više onih vremena kad su visovi Zmijanja odjekivali od pastirskog doliganja. Nema više ni porodičnih zadruga — zabilježeno je da je u kući gdje se rodio književnik bilo 58 čeljadi.

Na ovim fotosima smo zabilježili Gojka Kočića kako se vraća iz obilaska njiva, a Milutin Kočić sjedi pred književnikovom rodnom kućom i kao pravi kustos neumorno objašnjava.

Konačno su na pomolu i praktični potezi koji bi mogli da vrate dostojanstvo radu, zaradama od rada i da zauzavate opšte osiromašenje baš one oblasti rada od koje najviše ovisi razvoj samoupravljanja i, naravno, stabilizacija naših privrednih i društvenih prilika. Inicijativa je došla iz Saveza komunista Jugoslavije. U Platformi za svoj 13. kongres SKJ je zahtjevo da se lični dohodima radnika ubuduće da priložiti u isplatama iz dohotka osnovnih organizacija društvenog rada.

To u stvari znači da bi se lični dohod ubuduće tretirali kao trošak neophodan za normalnu reprodukciju utrošene radne snage i činili bi trošak proizvodnje, a ne kao do sada dio dohotka koji je opterećen porezom i ugovornim obavezama. Sada se iz dohotka svakog radnog kolektiva namiruju svi izdaci koji su propisani zakonima ili ugovorima, pa se za plate dijeli tek ono što ostane. Svakodnevna poskupljenja, kao šok za lokom, toliko su obvezujuća zarade od rada tako da u društvenom sektoru gotovo više niko ne može da održava korak sa inflacijom i kako — tako brani standard radnika. Osiromašenje najviše pogađa baš onaj dio radničke klase od koje se očekuje da na svojim plećima iznese stabilizaciju. Kako se pred tom činjenicom dugo vremena niko nije ozbiljno zaustavio i predviđio kakve posljedice može izazvati — čak ni Sindikat maže je za to najpovorniji — to je Centralni komitet SKJ na svojoj 18. sjednici zauzeo stav, po kojem bi nagradivši kao ključ za rješavanje ekonomskih briga od načela postalo stvarnost.

SIGNALI SIROMAŠTVA

U raspodjeli sredstava za lične dohotke došlo je do nepovoljnijih kretanja, do širenja pojava da se skupni prihodi ostvaruju i bez rada, kao rezultat raznih privilegija, renti, nedostataka u sistemu i mjera ekonomske politike, ili da čak potiču iz sumnjivih izvora. U udruženom radu stoga su nastali takvi rasponi za približno isti kvalitet i kvantitet rada, koji nikako ne odgovaraju principu raspodjele prema radu. To ne samo da narušava socijalističke principe raspodjele, već dovodi i do socijalnog raslojavanja, a radnike usmjerava na to da svoje materijalne interese ostvaruju na drugim stranama.

U mjesto da se što više kreativne i radne energije zaposlenih Jugoslavena usmjerava i koncentriše na stabilizacijskim ciljevima — a prvi je i osnovni veći i bolja proizvodnja — mislo postali „svjetski prvaci“ u snalaženju kako da se zakrpuju rupe na porodičnim budžetima, kako da se zakrpuju rupe na stalni negativni saldo u mjesečnim primanjima. Sve je učestalija pojava da se masovno neplaćaju stanarine i troškovi grijanja u velikim gradovima. To se svakako ne može tumačiti nemarom građana

LIČNI DOHOCI IZMEĐUNAČELA I STVARNOSTI

Nešto novo u platnoj vrećici

● Najavljenim promjenama u odnosima proizvodnje i raspodjele, koje traži Savez komunista Jugoslavije, zarade zaposlenih Jugoslavena dobile bi prioritet u isplatama i konačno postale osnovni izvor pristojnog standarda i pokretački motiv za bolju i veću proizvodnju

ili njihovim revoltom za slobodno grijanje u hladnim mjesecima, već je to sigurno posljedica izgubljenosti trke koju lični dohoci ne mogu više da vode sa cijena i inflacijom. To je više nego ozbiljan signal koji upozorava na siromaštvo velikog dijela radničke klase.

ZABLUDA ILI OBMANA

Zna se da je petogodišnje opadanje realnih vrijednosti ličnih dohotaka moralo dovesti do oseke motiva i na kraju do ozbiljne stagnacije produktivnosti. U svim javnim opredjeljivanjima i stavovima stalno smo ponavljali kako je subjektivni faktor, dakle ljudi, ipak, osnovni činilac proizvodnje, ali njihovo poduzimanje da se to stvarno osjeti u raspodjeli i čuvanju standarda ljudi.

Ekonometri, poput uglednog beogradskog profesora Zorana Pjanica, prvi su na tu činjenicu upozoravali i predlagali mjeru indeksacije ličnih dohotaka, to jest njihovo povećanje procentualno za iznos inflacije, ali je taj prijedlog nailazio na ostra protivljenja. Odmah su se javili protivnici koji su tvrdili da bi lični dohoci tako još više ubrzali inflaciju. To je na tragu one stare zablude, a možda i svjesne obmane, da su baš lični dohoci najveći i najopasniji generator jugoslovenske inflacione spirale koja stremljevi i trocifrenim brojevima. Više je nego sigurno da su

ovu smutnju sijali baš oni slojevi u društvu koji trenutno dobro žive, kojima ekonomske pometnje idu naruku i koji baš u inflatornim kretanjima nalaze svoj račun. Uvijek je tako bilo, dok je nekima mačeha, inflacija je drugima dobra majka.

Ta je zabluda konačno razbijena ubjedljivim dokazima da su lična primanja, to jest lična potrošnja, najmanje stavke u ukupnom prihodu u dohotku radnih organizacija. U julu je i Savezno izvršno vijeće objelodanilo podatke, prema kojima je u prvom dijelu godine produktivnost u Jugoslaviji porasla za 1,2 odsto, usprkos svim poznatim teškoćama u privredivanju. U istom tom vremenu realni lični dohoci, mada su nominalno porasli za 60 posto, nisu pratili kretanja produktivnosti i pali su za daljih 4,7 posto. Ovaj odnos, tako se procjenjuje, do kraja godine postaće još nepovoljniji i to na štetu plata. To praktično znači da je dio proizvodnje u prvih šest ovogodišnjih mjeseci pokriven neplaćenim (ne nije greška: besplatnim) radom, pa je onda sasvim čudno kako se od radnika i dalje može zahtijevati da umnožavaju svoje radne napore i održavaju motivaciju za rad. I premda je ove uznemirujuće činjenice iznijelo baš Savezno izvršno vijeće, ono u svom najavljenom „paketu“ od 85 novih privrednih mjera nema baš nijedne kojom bi se zaustavio dalji strmoglav pad standarda. Možda će, ipak, u zadnji čas, toj novostabilizacijskoj kompoziciji biti pridodani i vanredni vagoni u kojima bi se lični dohoci izveli sa slijepog kolosijeka.

RAD ZA SEBE I DRUŠTVO

Tim prije što je Centralni komitet SKJ jasno formulirao svoje prijedloge za promjene u odnosima proizvodnje i raspodjele. Na kraju, o njima će se voditi rasprava i povodom diskusije o Platformi za naredni kongres. Možda se sigurno očekivati da će radnici podržati ovu inicijativu, jer ona omogućava svakome radniku da na osnovu svoga pojedinačnog tekućeg rada na radnom mjestu dobro zaradi, ako svoje zadatke uspješno obavi i tako ostvari dobar radni učinak. Taj prvi dio ličnog dohotka bio bi razmjern kvaliteti i kvantitetu rada svakog radnika. On više nebi bio akontacija, nego radom stečena i društveno priznata zarada, koja će ovisiti o tome koliko je i kako radnik radio, a ne gdje je zaposlen. Tako bi se mogao konačno ostvariti stav iz Dugoročnog programa, da za isti rad zaposleni dobivaju približno isti dohodak, bez obzira na to gdje rade, uz dopustive razlike po republikama i pokrajinama koje proizilaze iz različitih nivoa njihove razvijenosti. Posebnim društvenim dogovorom u zemlji odredilo bi se dokle i u kojim tolerantnim granicama te razlike mogu da se kreću.

Tako bi se udovoljilo zahtjevima radničke klase za čistim računima i da se što tačnije i pravrednije vrednuje svačiji rad. Ne radi se samo o socijalnoj pravdi, mada i ona tako dolazi na svoje, već isto tako i o osnovnom društvenom interesu da se radnici stimulisu na veću produktivnost. To ne znači da radnik ne bi bio zainteresovan i za odnose izvan svoga radnog mjesta. Taj njegov dugoročniji interes bi se podicao drugim dijelom ličnog dohotka koji bi bio vezan za ekonomski uspjeh radnog kolektiva kao cjeline. Tako bi zalaganje za optimalnu akumulaciju društvenog kapitala, što je izraz stvarnog materijalnog i društvenog napretka, sve više postojalo neposredna, lična briga i interes svakog radnika.

Predstoji važan posao da se ovi načelni stavovi konkretnim mjerama preteče u sistem poštovanja. Baš onako kako tvrdi dr Zdravko Tomac iz Zagreba, koji kaže da samo nagradivane prema radu, iako vrlo važno, nije dovoljan motiv da ljudi bolje i više rade i proizvode. Uz to se moraju uvoditi i ekonomski i tržišni elementi, koji treba da dođu do izražaja u opštoj ekonomskoj uspjesnosti osnovne organizacije. Ukratko, po njegovim riječima, dobar je onaj sistem koji čovjeka stavlja u poziciju da rađajući za sebe radi i za društvo, a nikako ne dopušta da čovjek radi za sebe na štetu društva. Promjena u odnosima proizvodnje i raspodjele baš treba spriječiti ove devijantne pojave koje su u zadnje vrijeme uzlele velikog maha. Vraćanje dostojanstva radu — i u ekonomskom i moralnom smislu — najbolji je put da se tome stane u kraj. Željko JURIC

NA RADILIŠTU BANJALUČKOG „ENERGOMONTA“ U ALŽIRU

Na vratima Sahare

● Više od godinu dana radnici „Energomonta“ uspješno izvođe radove u Alžiru
● Rad na temperaturi i do 60 stepeni Celzijusa

Radnici „Energomonta“ u trenutku odmora

Više od godinu dana radnici banjalučkog „Energomonta“, zajedno sa radnicima beogradskog „Investimporta“ i „Kablova“ iz Svetozareva, uspješno izvođe radove na novoj tvornici kablova u gradu Biskri na krajnjem sjeveru Alžira. Biskra je grad sa više od sto hiljada stanovnika, sa bogatom kulturnom baštinom — vrijednim istorijskim spomenicima i velikim brojem džamija, ali, istovremeno, grad sa slabom razvijenom industrijom i velikim brojem nezaposlenih stanovnika. Od glavnog grada ove prijateljske zemlje — Alžira do grada Biskre stigne se automobilom za oko deset sati normalne vožnje.

NIČE FABRIKA KABLOVA

U novoj industrijskoj zoni Biskre gradi se jedna od najvećih i najsavremenijih tvornica kablova u Alžiru. Projektanti, investitori i nadzorni organi su zapadni Nijemci, a kompletni izvođači montažerskih radova su Jugoslaveni, to jest radnici „Investimporta“ iz Beograda, „Energomonta“ iz Banjaluke i „Kablova“ iz Svetozareva. Prilikom naše posjete na radilištu u Biskri bilo je više od 300 jugoslovenskih radnika.

— Oduševljen sam stručnim, radnim i ljudskim kvalitetima koje posjeduju radnici „Energomonta“. Zaista, ono što oni rade, i njihov odnos prema poslu, za svaku je pohvalu. To su pravi majstorski znanja. I, budite sigurni, električnari i monter centralnog grijanja „Energomonta“ i dalje će nastupati sa nama na inostranom tržištu. U prvom redu na tlu Afrike i Azije — rekao nam je šef radilišta Biskra u Alžiru u Milija Mišković iz beogradskog „Investimporta“, uz čije posredstvo su i radnici „Energomonta“ otputovali na privremeni rad u Alžir.

— Ovdje sam više od godinu dana. U početku je bilo teško. Tropske vrućine, specifična arapska kuhinja (sa mnogo jakih začina) nostalgija za domovinom i porodicom „zvali“ su me svakog dana da se vratim. Ali, rekao sam sam sebi: „Ramize, moraš izdržati, moraš završiti započetu kuću, moraš se vratiti u Vrbnju sa deviznom knjižicom; sramota se vratiti prije roka — priča nam Ramiz Obradovac, VKV

elektromonter OOUR-a „Elektromontaža“, koji se sasvim adaptirao u Alžiru, kao da je rođen u ovoj zemlji.

POVOLJNI USLOVI

Nekoliko je hiljada jugoslovenskih radnika koji su na privremenom radu u Alžiru. Pored Biskre, veliki broj Banjalučana i Krajišnika radi na izgradnji kontingenta od hiljadu stanova u drugom po veličini gradu u Alžiru, ujedno i najvećoj alžirskoj luci — u Oranu.

Uslovi pod kojima Jugoslaveni izvođe radove u Alžiru vrlo su povoljni. Trideset odsto od ukupne mjesečne zarade posediće naših radnika primaju u dinarima, a 70 odsto se deponuju na devizni račun i to je obično u dolarskoj valuti. Tako, VKV elektromonter i monter centralnog grijanja u prosjeku zaraduje 20 do 25 starih mi-

liona naših dinara. Inače, radnici „Energomonta“, kao i ostali jugoslovenski radnici na radilištu u Biskri, smješteni su u lijepo uređeno kampiranje — naselje koje ima mjesta za oko 1.000 ljudi. Oni su obično smješteni u jednokrevetne i dvokrevetne sobe. Trpezarije su sa klima uređajima, kuhinje sa plinskim štednjacima i hladnjacima.

U krugu kampa smješteno je i 300 zapadnonjemačkih porodica, koji imaju na raspolaganju njemačku školu, obdaništa, prodavnicu, telefonsku govornicu, klub i sportski centar. Naselje je udaljeno tri kilometra od Biskre i smješteno je u predjelu koje nosi naziv „Bab—dard“.

PRIZNANJE KOJE OBAVEZUJE

— Više smo nego zadovoljni kvalitetom radova naših radnika na radilištu Biskre. Investitori su puni pohvala i lijepih riječi na račun jugoslovenskih radnika. To nas mnogo raduje, ali i obavezuje. Zahvaljujući tome uskoro će naši kolektivi, u prvom redu građevinski i montažerski, dobiti nove poslove — rekoše nam predstavnici jugoslovenske ambasade koji su posjetili radilište Biskra za vrijeme našeg boravka.

Završavajući ovaj report iz Afrike, iz tropske Biskre, koja je smještena na vratima najveće pustinje na svijetu — Sahare, moramo konstatovati i sljedeće: svojom stručnošću, kvalitetom i rokovima Jugoslaveni na privremenom radu u Alžiru u potpunosti su se potvrdili i njima su široko otvorena vrata za nove poslove na toj zemlji.

Emir TABAKOVIĆ

Biskra — živopisan grad na sjeveru Alžira

SUSRET NA RADNOM MJESTU

Svi bi u kancelarije!...

● **Dragana Knežević prizeljkivala je da jednog dana postane učiteljica, a obrela se na kapiji „Knežopoljke“ u portirskoj uniformi**

Dragana Knežević, devetnaestogodišnja Dubičanka, zaposlena je kao portir, i to glavni u RO „Knežopoljka“. Uniforma joj lijepo stoji.

— Molim vas, prvo ugasisite cigaretu, pa tek onda da razgovaramo. Znaete, u krugu fabrike se ne smije pušiti. Strogo je kažnjivo — ozbiljnim će glasom Dragana.

Nema šale kod Dragane, koja čim se povede razgovor o službi, nekako se uozbilji, postane službena. Iako je razgovorliva i prijatna sagovornica. Dok je bila mala, maštala je da jednog dana postane učiteljica. Kasnije joj se javila želja dastati za teze, a ni na kraj joj pameti nije bilo da obuče uniformu portira.

— Završila sam upisnu školu smjer-društvena samozaštita. Baš ta okolnost me je uutila na kapiju „Knežopoljke“. Vidim, posta u kancelariji neće biti. Više od hiljadu je nezaposlenih u Bosanskoj Dubici. Svi bi u kancelarije, a mjesta za sve nema. Čim sam pročitala konkurs kojim „Knežopoljka“ traži glavnog portira, rekla sam u sebi: „Zašto se ne bih javila? Znaer, to je posao za muškarce, ali i za žene bi mogao da bude interesantan.“ I, javim se na konkurs. I te kako sam se iznenadila kada su mi rekli da dodem na posao, da sam primljena — priča nam Dragana.

Nije lako biti portir na kapiji. U „Knežopoljci“ je četvorbrigadni sistem rada. Radi se i noću. A uz sve to je i pomalo nelagodna dužnost povremeno pretresa na izlazu.

— Neprijatno mi je kada moramo pregledati radnike na kapiji. Ali, posao je posao. Za nepunu godinu dana, koliko sam portir u „Knežopoljci“, nisam imala nikakvih neprilika sa radnicima. Nijednu krađu nisam evidentirala, niti sam protiv koga primijetila prijavu. To me raduje. Eh, kada bitako o petrahalo, kada nikada nikog ne bih morala zbog krađe da prijavim.

● Koliko kao portir zaradujete?

— Od 40 do 50 hiljada dinara mjesečno. Nije loše, zar ne.

● A šta vam kažu drugarice, kada se nađe u prlici da razgovarate o poslu?

— Kako koja. Neke sa podozrenjem gledaju na uniformu, a neke mi izavide. Posao, ma koje prirode bio, ako je dobro plaćen, treba voljeti i cijeliti. Ja sam, vidite, uniformu zavoljela, jer volim i snu nisam sanjala da ću je ikada odjenuti.

Dragana nam još reče da mnogo voli cvijeće i knjige. Satima bi čitala, počesto i noću, kad je u trećoj smjeni.

— Knjiga me odmara i uči životu. Svaka nova knjiga otvara novi horizont, novi svijet. Ona ti je kao prozor, čim ga otvoriš, u sobi je više svjetline i svjetlosti. Tako je i sa knjigom: čim je pročitaš, znaš više, bogatiji si za novo saznanje.

S. RISOVIĆ

U Evropi je još uvijek buktao rat, kad se na senoski pašnjak, pokriven snijegom, kraj Srpske Crnje u Banatu, neočekivano spustio teško oštećeni američki bombarder „B-24“. Bio je to, ostalo još zapisano, tačno 31. januara 1945. godine kada je saveznički četvornomotorac pogoden iznad Beča prilikom bombardovanja važnog strateškog cilja — velike rafinerije nafte kod Vinernojštata u Austriji, odakle se gorivom snabdijevalo njemačko vazduhoplovstvo „Luftvafe“.

PONOVO ROĐENI

Sa samo dva motora, jer su dva prestala da rade, i velikim oštećenjima na trupu i repu, avion nije mogao da dospje do svoje baze u južnoj Italiji, već je kracim putem okrenuo prema istoku. Uspio je, nekako, da preleti liniju istočnog fronta i da se spusti na već oslobođenu teritoriju Titove Jugoslavije. Bila je to, zapravo, prava drama u vazduhu, jer se avion svakog trenutka mogao srušiti. Kao se poslije sretno spustio na poljanu kraj Crnje, bilo je to za devetočlanu posadu ponovno rođenje.

Posadu te američke letjelice sačinjavali su: komandant bombardera **Doid Rab** iz Ohaja, **Eving Nelson** iz Nebraskes, **Klaren Dantonio** iz Njujorka, **Rajmond Mur** iz Južne Karoline, **Džozef Kent** iz Minesote, **Norman Davinjon** iz Massachusettsa, **Rajmond Huk** iz Floride, **Leonard Par** iz Ajdaha i **Oliver Vajt** iz Pensilvanije. Da su se spustili na savezničku teritoriju znali su po tome, što su, prije slijetanja, na livadi ugledali jedan avion sa crvenom petokrakom.

Na tom pomoćnom aerodromu, samo za laku avijaciju, američke pilote su prihvatili naši borci i žitelji Srpske Crnje. Dočekali su ih kao ratne saveznike i prijatelje, pomogli im kad im je bilo najteže u životu. Među našim partizanima bio je i tadašnji komandant mjesta **Dura Knežević Grmeč**. Po nalogu Sreskog komiteta Partije u Srpskoj Crnji or je sve preduzeo za smještaj, ishranu i bezbjednost američkih avijatičara, jer su se po kukuruzima još skrivali zaostali neprijateljski vojnici folksdojčeri.

MEĐU PRIJATELJIMA

Desetak dana su članovi posade teškog bombardera „B-24“ boravili u Srpskoj Crnji. Za to vrijeme vrijedne Crnjanke su im prale i pegale odjeću, pripremale im dobra banatska jela, pilotu **Džozetu Kentu**, koji je obolio od bronhijalne astme, ukazana je ljekarska njega. U Crnji su se američki letiči osjećali kao kod kuće, pa su posjećivali i omladinske igranke.

Čitavo vrijeme dok su boravili u ovom pitomom banatskom selu, tumač im je bio **Živa Popov**, zvani **Uja Amerikanac**, koji je prije rata 17 godina živio u Njujorku — u Bruklinu. On je i danas živ — 96-ta mu je godina, a sada stanuje u jednom novosadskom soliteru. Uja Amerikanac je februara 1945. godine američke pilote

SUSRET NAŠIH BORACA I SPASENIH AMERIČKIH AVIJATIČARA

POSILIJE ČETIRI DECENIJE

tadašnji komandant bataljona u ovom selu **Petar Mihaljević**, koji sada živi u Beogradu.

PONOVO NA OKUPU

Srećnim sticajem okolnosti, kod ratnog tumača **Žive Popova** — Uje Amerikanca pronađena je sačuvana stara bilježnica od prije 40 godina u kojoj su bila upisana imena devetorice američkih avijatičara, sa njihovim adresama. Tu su bile i ratne fotografije iz Srpske Crnje koje je iz Ohaja poslao **Doid Rab**. Na osnovu svega toga uspostavljena je veza sa **Doidom Rabom**, pa je tako i stvorena rijetka mogućnost da se poslije 40 godina od pobjede nad fašizmom ponovo sretnu ratni prijatelji — naši borci i spasoni američki piloti.

Kako su i oni, poslije 40 godina, uspjeli prvi put da se sastanu na farmi **Doida Raba** u Ohaju — njih šestorica, jer su dvojica umrli, a trećem nisu uspjeli da uđu u trag, odlučili su da zajedno podu u Srpsku Crnju i posjete ono mjesto prinudnog spuštanja gdje su se „po drugi put rodili“. Sa njima je uspostavilo vezu Predsjedništvo Opštinskog SUBNOR-a u Novoj Crnji — poslalo im pozdravni telegram za jubilarni sastanak i pozvalo ih da ih posjete.

Ta želja je ostvarena. U Banatu su se nakon 40 godina našli na okupu: **Doid Rab** iz Ohaja, **Rajmond Mur** iz Karoline, **Rajmond Huk** iz Floride i **Oliver Vajt** iz Pensilvanije. Crnjani su se pripremili i srdačno dočekali ratne prijatelje kao i davne 1945. godine. Za vrijeme posjete našoj zemlji, gdje su upravo stigli, oni će uimevisih američkih avijatičara kojima su pomogli naša partizani, položiti vijenac na Titov grob, jer je tu želju izrazio u svom pismu komandant bombardera „B-24“ **Doid Rab**. Običi će i onu livadu gdje se spustio njihov oštećeni četvornomotorac, a položiće i vijenac na spomenik palim borcima na Januševcu.

(Tanjug)

RAZGOVORI O TURIZMU U BOSANSKOM GRAHOVU

Perspektiva široko otvorena

● **Ovog ljeta u neposrednoj blizini motela i šumskog kompleksa „Borovača“, na površini od 8,5 hektara, izgrađeno vještačko jezero** ● **Špilja Ledenica, koja je dosad samo djelimično istražena, bogata je ukrasima i jedna je od tri najveće špilje za koje se zna u svijetu**

Ko zaželi predah na dugom i zamornom putu koji preko Ključa, Bosanskog Petrovca, Titovog Drvara i Bosanskog Grahova, vodi ka Zadranu, desetak kilometara prije Grahova nailazi na živopisnu planinsku oazu i jedan atraktivan objekat, uoravo stvoren za odmor i opuštanje. Tu u stogodišnjoj borovoj šumi smješten je motel „Borovača“ sa desetak dvokrevetnih soba. Smještajni kapaciteti su zaista skromni da bi zadovoljili potrebe i zahtjeve gostiju koji ovdje stižu sa raznih strana. A prije svih gosti su ovdje Daimatinci pretežno oni sa srednjeg Jadrana — Šibenčani, jednako kao i gosti iz Knina, Zadra, Biograda na Moru. U Borovači kažu da nisu rijetki ni posjetioci iz inostranstva.

Turiste ovdje naprosto mami stogodišnja borova šuma, koja je, evropski endem, s obzirom na to daje tlo bez kamenja, što je zaista rijetkost u svijetu.

UZ MOTEL I JEZERO

Grahovljani su na pravi način procijenili mogućnosti razvoja kontinentalnog turizma na području svoje komune, pa su ovog ljeta uz šumu i motel „Borovača“, na prostoru od 8,5 hektara izgradili vještačko jezero.

Tim povodom u Grahovu kažu: — Neće proći mnogo vremena i jezero u Borovači postaće slano. Aludirajući time na mnogobrojne goste koji su se i ovog ljeta na povratku sa Jadranskog mora ovdje kupali i snimali morsku so. Već u toku naredne godine Grahovljani namjeravaju da grade novi motel, kapaciteta oko stotinu ležajeva, kao i sportsko-rekreativni centar.

TREĆA U SVIJETU

Vrijedi posjetiti i špilju Ledenica u Resenovicima, udaljenu pet do šest kilometara od „Borovače“. Srušilašnjiost špilje istražena je na površini od oko 700 kvadratnih metara. Ima devet dvorana koje su opremljene i dostupne posjetiociima.

Ove godine Ledenicu je razgledalo više od 15 hiljada domaćih i stranih posjetiilaca. Posebno je atraktivna dvorana „Tamni vilajet“, koja je neobično bogata ukrasnim nakitima. Špilja Ledenica duga je više od 21 kilometar i, kako kažu stručnjaci, po veličini je treća u svijetu. Znači treba dosta vremena i novca da bi se preostali prostor ispitao i učinio dostupan posjetiociima.

Ne treba zaboraviti ni istorijska i kulturna znamenja kojima raspolaže ovo područje. Tri kilometra od Grahova, u selu Kesici, nalazi se Spomen-dom Đure Pucara Starog, jednog od najbližih Titovih saboraca.

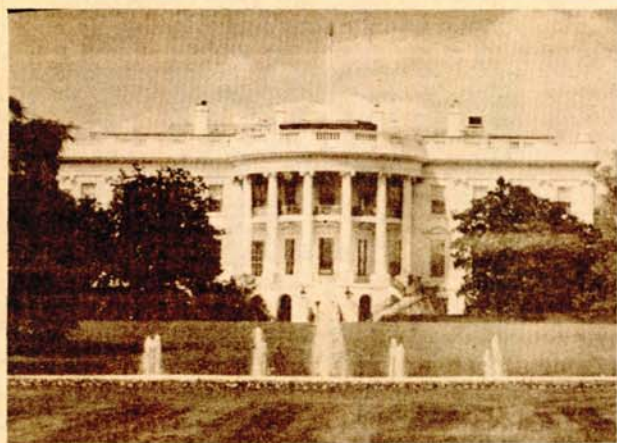
KUĆA GAVRILA PRINCIPA

A samo dva kilometra od centra grada prema Livnu nalazi se rodna kuća, sada Spomen-dom Gavrila Principa, poznatog aktiviste „Mlade Bosne“ i atentatora na prijestolonasljednika Austro-Ugarske Franju Ferdinanda. Najzad, na Satoru, tridesetak kilometara od Bosanskog Grahova, na nadmorskoj visini od 1680 metara, izgrađen je motel „Runolist“, u čije podnožje kao da je „uraslo“ živopisno glečersko jezero.

Nenarušena i bogata priroda, te istorijska i kulturna znamenja, nesumnjivo su potencijali koji pruža mogućnost za brzi razvoj turizma na području bosanskograhovske komune.

Nadajmo se da će Grahovljani iznaći to da iskoriste.

Sreten GOJIĆ

Bijela kuća u Vašingtonu

● **Svaki američki predsjednik za vrijeme svog mandata nastojao je da Bijelu kuću preuredi po svom ukusu, da joj, koliko je moguće više, da vlastiti pečat**

DRUGA STRANA POLITIKE

Sto lica

Bijele kuće

Istorija Bijele kuće u Vašingtonu, zvanične rezidencije američkih predsjednika, obilježena je ličnim pečatom svakog od njenih stanovnika — piše američki nedjeljni „Egzaminer“ u članku u kojem iznosi neobičnu i malo poznatu priču o ovom slavnom zdanju.

Članak je objavljen u julskom broju ove revije i ilustriran je fotografijama sadašnjeg izgleda Bijele kuće, porodice predsjednika **Linkolna**, raskošnim izgledom dvorane renovirane za vrijeme predsjednika **Kenedija** kao i fotosom porculanskog servisa sadašnjeg predsjednika **Regana**.

NEOSTVARENA ŽELJA

Autor članka **Fil Brennan** piše da je svaki američki predsjednik za vrijeme svog mandata nastojao da Bijelu kuću preuredi po svom ukusu, da je ostavio po neki trag svog predsjednikovanja, ali da su svi stanovnici Bijele kuće imali jedan isti zajednički problem u ovom — Kongres je uvijek nerado odobravao sredstva za os-

tvarivanje predsjedničkih želja u pogledu preuređivanja rezidencije.

Možda najdalje u svojim zahtjevima o preuređivanju Bijele kuće otišao je predsjednik **Gruver Klivlend**. On je, naime, želio da pored postojeće zgrade Bijele kuće sazida još dva istovetna zdanja, s tim što bi stara zgrada bila u sredini. Jednagrada bila bi predsjednikov rezidencija, druga bi služila za zvanične prijemne, a u trećoj bi smjestila administraciju. Takva ideja bi, naravno, koštala ogromne pare, pa je američki Kongres predsjednikov zahtjev glatko odbio.

Kao i gotovo svi američki predsjednici prije ovog stoljeća, **Abraham Linkolin** je prostorije na drugom spratu Bijele kuće — predviđene za predsjednikovu porodicu — koristio i kao svoju kancelariju. Tu su stanovale čak i njegove sekretarice koje su istovremeno i pomagale u kućnim poslovima.

Linkolnova radna soba bila je istovremeno i soba za rad njegove djece, pa se događalo da je na jednom kraju pisaceg stola otac potpisivao važne državne dokumente, dok su na drugom kraju djeca pisala domaće zadatke.

RAZLIČITE NAMJENE

Kasnije je svaka soba Bijele kuće dobila svoju namjenu, ali se predsjednici najčešće nisu toga držali, već je svaki od njih po pravilu mijenjao namjenu pojedinih prostorija. Tako je spavaća soba jednog predsjednika **SAD** često postajala ostava ili garderoba njegovog nasljednika u Bijeloj kući.

Predsjednik **Franklin Ruzvelt** bio je prvi šef Bijele kuće koji je svoju kancelariju ustalio na jednom mjestu, u velikoj ovalnoj prostoriji. Njegova supruga **Eleanor** prva je dala da se preurede podrum i suteren, kao i čitavo prizemlje Bijele kuće, i da se kuhinja premjesti u te prostorije.

Predsjednik **Harri Truman** je želio da se zavodi terasa sa zadnje strane Bijele kuće kako bi uveče mogao da uživa sa suprugom **Bess** na svježem povjetarcu koji duva sa te strane. Iako je Kongres odbio taj predsjednikov zahtjev, i to prije svega iz razloga bezbjednosti, **Truman** je bio uporan i uspio je da ostvari svoju zamisao.

ZA RENOVIRANJE 50.000 DOLARA

Ipak, centralna „ovalna kancelarija“ dobila je svoj današnji izgled tek za vrijeme predsjednika **Vilijama Hauarda Talta**.

Ugledu i izgledu Bijele kuće najviše je, po svemu sudeći, doprinijela porodica **Kenedi**. Poznato je da je **Zaklina Kenedi** modernizovala čitavo zdanje unoseći skupocene predmete i dodajući poseban evropski stil, što se uglavnom i do danas zadržalo, ali je zbog tih „novotarija“ bila žestoko kritikovana na stranicama američke štampe kao rasipnica državnog novca.

Ni porodica sadašnjeg predsjednika **Ronald Regana** nije prošla bez kritike zbog Bijele kuće. Samo za obnovu dotrajalnih tapeta i renoviranje 35 predsjednikovih soba Kongres je odobrio sumu od pedeset hiljada dolara, ali je **Nensi Regan** odmah počela kampanju za prikupljanje dodatnih sredstava, jer su **Reganovi** za renoviranje utrošili čak osam stotina hiljada dolara. Samo obnova porcelanskih tanjira i kristalnih čaša koštala je dvije stotine hiljada dolara, pa se cijela „parada“ procjenjuje na oko milion dolara.

NOVI „TURISTIČKI HIT“

Vanzemaljci „ljetuju“ u Italiji

● **Ako je vjerovati svjedočenju mnogobrojnih Italijana, njihova zemlja je ove godine „turistička Meka“ i za posjetioce iz — svemira**

TORINO, avgusta — Nikada do sada u Italiji nije zabilježen toliki broj „pouzdanih svjedočenja“ o posjetama vanzemaljaca. Izgleda da se njima Italija, i to njen sjeverni dio — to, naime, potvrđuje precizna evidencija koju vodi italijanski Nacionalni centar za ufologiju (UFO je skraćenica od „Unidentified Flying Objects“ — neidentifikovani leteći objekti). Evo šta je novinari ma ispričao jedan od funkcionera te organizacije **Eduardo Roso**.

MISTERIOZNI ZRACI

— **Aprila** ove godine dvojica automobilsta izjavila su Centar za ufologiju o „bliskom susretu treće vrste“ sa nekim neobičnim bićima bez ruku. Susret se, kažu oni, odigrao u blizini Avlana, kod Venecije. Ništa manje uzbuđljiv doživljaj imali su radnici u jednom polju kraj Breše, koji su izmahnuli na nebu „ugledali“ misteriozne zrake koji su formirali nešto kao sunce na nebu — samo što je ovo bilo prekriveno nekom sivkastom kopensom.

Dvojica rođaka se zaklinju da ih je, dok su se kolima vozili ka Bergamu, „progonio“ neidentifikovani leteći objekat oblika kupe, a njihovu priču — kaže **Roso** — potvrđuju i mnogobrojni očevici koji su se u „vrjeme potjere“ zatekli na mjestu događaja...

LETEĆI TANJIRI ILI...?

„Bliski susret“ sa vanzemalcima doživio je i jedan par koji je u blizini Ponte de Pavija — opet u okolini Venecije — video „jedno biće, visoko oko metar i dvadeset, kako skakućući prelazi auto — put. Iznenada — kažu to dvoje — neki svjetlosni zrak, koji je poticao sa jednog neobičnog diska koji je ležao na zemlji, „usisao“ je vanzemaljca, poslije čega su, uz strahovito pištanje svi nestali“.

Medu novija svjedočenja spada i priča jednog vozača kamiona iz Vicence koji svoj susret sa „letećim tanjirima“ dokumentuje fotografijama — napravio ih je čak tri — na kojima se, kako tvrdi **Roso**, jasno vidi „NLO“.

Da je sjeverna Italija „meta letećih tanjira“ svjedoče i priče iz Pavije gdje su njeni stanovnici, prije dva dana, nekoliko minuta poslije ponoći, na nebu ugledali NLO koji je izvodio pravi „laji — šou“. On je, kažu, emitovao zrake jarko zelene i narandžaste svjetlosti, vrteći se pri tom oko svoje ose, da bi se nešto donnije izgubio u daljini. Taj isti — a možda i neki drugi „leteći tanjir“ — video je, nešto donnije, i jedan bivši učitelj iz Firence, ali je ovog puta NLO zračio srebrnasto svjetlo. Taj Firentinac tvrdi da je „njegov“ NLO bio tri puta veći od Venere i da je na noćnom nebu mirovao puna četiri sata...

Na kraju, **Roso** kao valjda najubjedljivije, citira i svjedočenje dvojice brigadnih generala, koji kažu da su, u po bijela dana, vidjeli kako se na nebu kreće jedan svjetlucavi neidentifikovani objekat.

Uprkos skepsi naučnika i priznanju samih ufologa da se 90 odsto „letećih tanjira“ donnije identifikuje kao meteoriti, atmosferske sonde, avioni... ostaje onih deset odsto neobjašnjenih slučajeva koji uvijek daju prostora za vjerovanje da nebo ipak lete „tanjiri“.

POČINJE
KOMERCIJALIZACIJA
KOSMOSA

Prva svemirska fabrika

● **Poslije prvog leta u svemir i lunarnih šetnji, na scenu stupa svemirska industrija** ● „Koka—kola“ i „Pepsi—kola“ se bore za primat u svemiru

VASHINGTON, avgusta — Sporazum koji su upravo sklopili američka Nacionalna agencija za svemirsku istraživanja (NASA) i jedna privatna firma iz Hjustona, u Teksasu, predstavlja odlučujući korak u „komercijalizaciji“ kosmičkog prostora. Svemirski modul koji je koncipirala firma „Spejs indastriž inkorporajtd“ (SII) biće — ako sve bude teklo po planu — uz pomoć „Satla“ postavljen u zemljinu orbitu 1989. godine. U toj prvoj „pravoj“ svemirskoj fabrici koja će izraditi naše planete kružiti na visini od 415 kilometara, ekipe astronauta će proizvoditi farmaceutske proizvode, elektronske kristale i metale koji se, inače, mogu dobiti jedino u uslovima bestežinskog stanja, budući da se „gore“ dobijaju savršeno čista jedinjenja i legure.

Projekt „SII“ — a je, po ocjeni šefa NASA — **Džemsa Begsa**, najambiciozniji poduhvat koji je za svemir preduzela neka privatna firma. Međutim, stručnjaci smatraju da je taj projekt praktično samo svjedočanstvo o sve većem interesovanju koje američke firme pokazuju za „novootkriveni prostor“ — kosmos.

PRVI SVEMIRSKI PROIZVODI

Prvi proizvodi koji nose etiketu „Mejd in spejs“ pušteni su u prodaju prije mjesec dana — bile su to mikroskopski sićušne kuglice, sfere toliko male da bi ih neko dokom mogao na vrh čigle porađati čak 18.000 komada. Te kuglice koje se koriste za vrlo precizne mjerne instrumente proizveli su američki astronauti u toku ranijih misija „Satla“.

Tako je početak prodaje tih prvih svemirskih industrijskih proizvoda, možda prošao neprimijećen u široj javnosti, ovdje gotovo da nema čovjeka koji nije čuo za šestooku borbu za primat u svemiru dva tradicionalna rivala „Koka kola“ i „Pepsi kola“. Dva giganta — proizvođača bezalkoholnih gaziranih pića su svoju „bitku“ prenijeli u kosmos, a njihovi inženjeri grozničavo razmišljaju kako da konstruišu što prikladnije pakovanje iz kojeg će pioniri svemira sa uživanjem piti svoje omiljeno piće.

Ovdje su firme već konstruisale prototipove konzervi prilagođenih uslovima bestežinskog stanja. „Koka kola“ je u taj posao uložila 250.000 dolara, a njen rival samo 14 miliona dolara. Oba prototipa konzervi već su prošla prvnu svemirsku probu — u toku jedne od proteklih misija „Satla“ astronauti su ih oba testirali.

KOMERCIJALIZACIJA KOSMOSA — REALNOST

Ma koliko da priča o prvoj svemirskoj fabrici izgleda nestvarna, komercijalizacija kosmosa je, kako objašnjava šef NASA — **e**, odavno realnost. Tu tvrdnju on potkrepljuje brojkama koje ilustruju rad industrije telekomunikacionih satelita — njihova vrijednost svake godine se povećava za 20 procenata, a NASA je već potpisala ugovore sa 20 preduzeća (sajos24 pregovori su u toku), o „biznisu“ u svemiru. Uz to, poznato je da se u svemirskim laboratorijama već nekoliko godina vrše medicinski opiti koji bi trebalo da omoguće proizvodnju različitih vrsta hormona i drugih vitalnih lijekova. Firma „3 M“, recimo, proučava mogućnost proizvodnje ultracistih kristala i filmova do sada nevidene finocne.

Eksperti sa Volsktrita, smatraju da je oko 350 američkih firmi danas živo zainteresovano za različite oblike komercijalne eksploatacije svemira — a to bi, prema nekim procjenama, do 2010. godine omogućilo da se u SAD otvori oko 10 miliona novih radnih mjesta. Po svemu sudeći, na pragu smo „svemirske industrijske revolucije“.

T. G.

Dejan TADIĆ

RAZGLEDNICA IZ 1907.

(Prva nagrada na konkursu „Glasa“ I Odbora Kočićevog zbora)

U poštanskom sandučetu Svetislav Petrov pronašao je smračnog februarskog jutra 19... godine sasvim neobičnu razglednicu. Na njoj je tamnim bojama noći bio naslikan ogroman, višeoibni lampama osvetljen dvorac, a na poleđini je pisalo:

„Pozivamo vas na porodičnu proslavu baronice Ilinke Nemčev, veridbu njene kćeri jedinice Anastazije, sa baronom Gotfridom Gecom koja će biti u njenom dvoru na imanju Ilka dana 3. marta i počće tačno u 20 časova.“

Ne malo začuden pozivnicom ispod čijeg je teksta bio utisnut žig plemkinje Ilinke Nemčev, Svetislav ju je jedno vreme okretao među prstima i zagledao se obe strane, ali sumnje nije bilo, glasila je upravo na njegovo ime, prezime adresu. Kako u blizini njegovog obitavališta u prečniku od stotina koračaja ne beše nikakve druge zgrade, nije moglo biti razloga da se poveruje da je poštonosac mogao da pogreši prilikom uručjenja.

No iščudavanje građanina Petrova bilo je još veće kada je tvrdokartonsku poštansku kartu stavio ispod lusteras tri šiljatesijalice na vrhu i zagledao pečat na njoj. Na zamućenom i teško razabirljivom, crnkastom otisku uspeo je da rastumači tek nekoliko slova i brojki: V... S... II. 1907. „Posvem su-đeci čudna pošiljka putovala je mnogo godina dok nije stigla do njegovih ruku.“

Nekoliko narednih dana Svetislav je bio u stalnom premišljanju hoće li ići na proslavu baronice Nemčev ili neće. Hodač je nemirno po stanu, izašlo počeo napolje i zavrivao u sandučić za poštu, ali novih glasova nije bilo, što je samo uvećavalo njegovu nedoumicu i uznemirenost.

Ona se jednog jutra, dok se još nije sasvim razdanilo, ogrnuo debelom, štofanim kaputom opeverženim sivobelim, krznenom kraginom i ošetao do Gradske kuće. Zahvaljujući svom višegodišnjem znanstvu sa arhivom Svetolikom Grobarovom došao je do zapisa o gradu i okolini od pametijaka do poslednjih dana. Ni njemu, kao proverenom družbeniku, niti ikome drugom žvom, Svetislav ni reče nije proslavio o tajanstvenoj pozivnici.

Sledećih nekoliko noći i dana proveo je u grozničavom litanju i traganju, i njegova istrajnost bila je nagradena jer je na stranici 245. gradskog letopisa pronašao samo delimično čitak zapis:

„Posed Ilka: Viševekovno vlasništvo bogate plemićke porodice Nemčev, kojoj je pripao ukazom Austro-Ugarskog monarha

odmah posle oslobođenja južnih krajeva države od Turaka...“

Dalje je spis bio uništen vlagom i zubima godara, no ono što je Svetislava Petrova najviše zanimalo još je postojalo:

„Dvorac Ilka napušten je od marta 1907. godine posle krvavih događaja na porodičnoj proslavi, vridbi bronese Anastazije Nemčev, koja je zajedno sa svojim izabranikom Gotfridom Gecom ubijena od nepoznatog lica i pod čudnim i nerazjašnjenim okolnostima. Baronica Ilinka Nemčev, sahranivši mladi par, zaključala je dvorac i naredila da niko ne sme kročiti na imanje u narednih sto godina.“

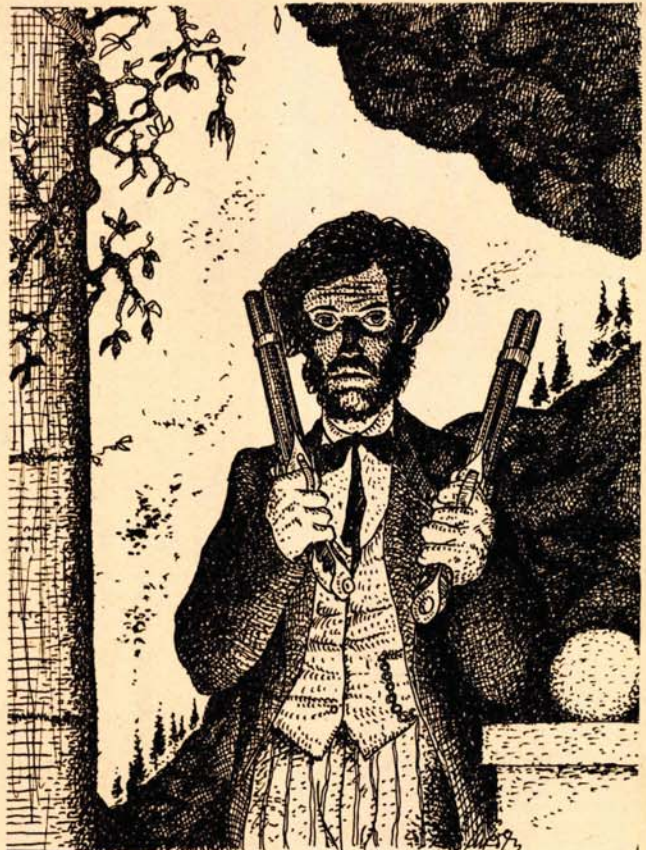
Tekst koji je bio potpisan samo sa F. M. tu se završavao i Svetislav je duboko zamisljen zaklopio knjigu i posle dužem more zadržao sa njom u krilu blaženo se osmehujući poput rođenčeta. Bio je prezadovoljan onim što je otkrio, jer je sada njegova odluka da se odazove baroničinom pozivu postala konačna.

Pošto mu je do 3. marta preostalo tek nekoliko desetina časova Svetislav Petrov nije želeo da ih uzaludno protrači, pa je uzurabano nabavljao prikladnu odeću i obuću za proslavu na koju je pozvan. Verenicima je izabrao i prigodne darove, mladog Anastaziji narukviku otpočenu dragim kamenovima, poslednji komad porodičnog bogatstva koji se u Petrovih prenosio sa oca na sina, a izabraniku njenog srca par dvobojnih pištolja sa drškom od sedefa i u srebrnom reletju sitno otisnutim mrtvačkim, šupljokim glavama, koji su dugo godina stajali na starinskoj komodi ko zna kako i otkud dospeli u njegovo stanište.

Veče trećeg martovskog dana Svetislav je Petrov dočekao s nestrpljenjem, jer ga je žarka želja neodoljivo vukla u pravcu dvorca Ilka i njegovih otmehnih stanovnika. Kočija koju je naručio stigla je po njega tačno u 20 časova i on se posle jednosatne vožnje našao na raskršću dvaju puteva od kojih je manji, posut zlatastim šljunkom što se u noći presijavao poput osunčenog potočića vodica ka imanju Nemčevih.

Pošto je kočijaš odbio da ga vozi dalje Svetislav je sa po jednim smutoljkom ispod svake ruke pošao pešice. Nije uspeo da oko i ispred sebe ugleda bilo šta osim razrivenih, zapuštenih ledina i crnoljokih sitnorasta, ni posle dvočasovnog hodanja. Zadihan i zamoren on sede na panj ukratj staze u koju se beše suzio puteljak i pripali lulu da povrti dah i pribere se.

I dok je duguljastim palidrcem pripaljavao trunčice duvana odjednom kroz sitn-

Ilustrovao Miro MLADENOVIC

ožar i plamičke spazi veliku kuću svu u buju svetlosti koja se poput ogromne brodice ljujljana u noćnom vazduhu kao da nema teme- lja koji bi je svojim tvrdim vilicama vezivali za tlo, i koja stoga izgleda kao da će svakog trenutka otploviti ili odleteti u nepoznato. Pred njim je najzad, na dohvrat ruke, bio dvorac Ilka.

Svetislav Petrov ustade polako i pode ka zdanju meko stežući u zubima kamiš, nezna-tno ispruženih ruku kao da se plaši da će privida pred njim iznenada iščeznuti. No kada stupi na visok, pomramoreno stepenište i pod stopalima oseti čvrstoću plemenitog kamena njegove se sumnje raspršile poput izmaglice pod udarima košave, i on se uveri da je dvor Ilka stvarnost, a ne urod njegove uobrazije.

Glomazna, hrastova, ulazna vrata otvoriše se sama od sebe da ga propuste u široko, belo predvorje, a dvoje u svileni odeću obučenih slugu prihvatise mu štap i balhcylinder, a zatim mu otvoriše i vratnice balkne dvorane.

Svetislav isprva bi zbunjen sjajem hiljada svetiljki raskošnog odora i damskog nakita, prostranošću sale i miomirisima dakonija, parfema i cveća kojima beše ispunjena od blistavog, parketnog poda pa sve do pet metara od tla uzdignute, u zlatno i ogromna ogledala optočene tavanice, posle viščasovnog hoda kroz mrak i pustoš, ali se ubrzo raskrvari i zagreja kada popi nekoliko bokastih čašica francuskog konjaka što je ostavljao baršunasti trag na nepcu, jeziku i vilicama.

Uskoro po njega dođe lično baronica Ilinka Nemčev u haljini od belog satena koja se vukla po zemlji i buktala u žaru dragulja rasutih po njoj poput repa komete. Ona ga povede u čelo stola dugog hiljadu koračaja da ga upozna sa mladim, vereničkim parom.

Kada posle dugog koračanja kroz živo stubište stojećih i sedećih ljudskih figura napokon stiže do srećnog, mladenackog trona, Svetislav se ukočeno, kao da ima zmi-ju pod trbuhom, pokloni mladog Anastaziji Nemčev zadrživim beinom njene puti što je mekušno zračila poput blistavog toplog labudog perja i još se više ustogla kada spazi mladoženca Gotfrida Geca koji se pritajio pokraj mladenke kao crni škorpion kraj tek ulovljenog plena.

Uto, kako su dobri običaji nalagali, dvoji- ca u livrejama donesoše Svetislavljive vereničke darove. Oval pak opet, kako je bio red, raspakova poklon za Anastaziju Nemčev i položi narukviku, koja zablensu poput tek raspaljenog komada ugljena, pred njene majsturne noge.

I dok je, kao najljepših snrnekha, prozračna i kadična devojka us srnećim očima prikri-va- stvorila revolveri. Dodir metala nenadano u njegovim žilama razbudi najdivlju mržnju šumskog mužjaka i on istovremeno povuče oba orozora upravljajući cevi u oči od straha osivelog Gotfrida Geca.

Mladoženja sa dve sitne rupe iznad obrva ostade da i dalje ukočeno sedi u ovisokoj stoli- ci, samo mu se usta razvukoše u mlitav osmeh, a lice mu naglo postade od grimiznog tamnocrveno. Sav izbezumljen Svetislav Petrov steže kažiprsta još jednom obdava okidača i kroz krvavorvulu penu zavese koja mu prekrli oči, dim baruta i za- gluhnu buku pucnjeva i vriska što se raspr- skivava prostorijom poput loma kristalne srce, s užasom progonjenog zveršta stize još da ugleda Anastaziju Nemčev kako pada preko grudi svoga nesudbenika, a na ledima ispod dveju lopatica joj se papjerista koža raspakava i puca i niz kičmu u debeloj žili curi krvavi bič. Potom i on potonu u crni, bezdani ponor tišine i leđa...

U SVIJETU KNJIGE

KNJIŽEVNE STUDIJE

Kritičar modernog izraza

Midhat Begić: *Umjetnost pripovijeda- nja, Veselin Masleša, Sarajevo, 1984*

Meša Selimović je imao pravo nasvoju tvrdnju: „Posebno je značajno što M. Begić posjeduje rijetku osobinu dubokog poznavanja suštine književnosti i tananog osjećanja njenih pravih vrijednosti. Ta sposobnost izdvaja Begića između većine naših kritičara.“ Veoma važno se prisjetiti tog Selimo- vičevog mišljenja povodom godišnjice smrti Midhata Be- gića (12. VIII 1911 - 16. XI 1983), a i u momentu izlaženja iz štampe knjige *Umjetnost pripovijedanja* - jednog suptilnog esejičkog djela od trajne vrijednosti. Ono je posvećeno novelistici - Dinka Simunovića, romanu *Nečista krv* Borisa- va Stankovića i književnom djelu Petra Kočića. Uz njega se nalazi i predgovor *Kritika kao umjetnost* Hanife Kapidžić - Osmanagić. Pisan s poznavanjem i poštovanjem M. Begića i shvatanjem njegove kritike kao umjetnosti o umjetnosti. Veoma dobro će doći čitaocima koji se prvi put sreću s Be- gićem i piscima što su predmet njegovog interesovanja.

M. Begić je o Simunoviću, Stankoviću i Kočiću napisao lu- cidne eseje koji će, uvjereni smo, trajati koliko i njihovo djelo. Sa prodornim, pronaljačkim, izoštrenim i prefinjenim čulom za formu, sadržaj, epsko-lirski nijanse i refleksije, u svom veoma opsežnom eseju *Umjetnik novele Dinko Simunović*, pored ostalog, iscrpno i upečaljivo povezuje književno-analitičke fakte, prostor i vrijeme. Zanimaja ga kri- tika o Simunoviću, njegovo djetinjstvo - seljakačnik s ocem učiteljem, memoarski i autobiografski spisi. Sve ono što se taložilo u duši, činilo je ojačano - drhtavim i jednog dana postalo glavna tema M. Begić, nema sumnje, nenadmašno prodire u tiva Simunovičevih pripovijedaka, obrazaže, razgraničava - analizira detalje, pojave i likove. U svemu stvaralačkim emocijama i naučnog prosudivanja - ona esejišti- ka nit koja se može sresti samo još u I. Sekulić, P. Slijepčevića i S. Vinavera. Jer, takva vrsta kritičara otkriva i stvara istovremeno. Njegova riječ je odmjerna, mudra, tanana u službi pronalazačenja pravih književnih vrijednosti. Begić je nepogrešiv i tvrdnji kako su, pored ostalog, Simunovičeve novele „na pola puta između klasične pripovijetke i kla- sičnog romana“. Upravo, nešto sasvim novo - u vlastitom sazvuju i artikulaciji, spajanje pojedinaca i mase, na primjer, u pričama: *Mrkodol, Tudinac, Kukavica, Duga, Mla- di dani, Mladost, Pojlja, Ljubav, Krčma, Đerdan, Majka, i dr.* Uz interpretaciju *Nečiste krvi* i *Poetskoj čistoti Nečiste krvi Borislava Stankovića* - najljepšoj esejičkoj studiji koju

je M. Begić, ili bilo ko drugi, o Stankoviću ikad napisao - kri- tičar se javlja kao umjetnik, istoričar književnosti i erudita istovremeno. Svakako, M. Begić je tu „prodorni analitičar koji stvari vidi duboko ispod površine i povezuje ih međusobno u bogato artikulisanom mozaiku činjenica, opažanja i otkrića“ (R. Vučković).

Takav je Begić i u esejištkom radu *Književno djelo Petra Kočića*. Nenadmašan je, spretn i vispren u komparaciji Kočića, Haške, Kafke i Andrića, a naročito u naglašavanju Kočićevog humora, ironije, bajke i legende. Tu je, razumije se, dragocjena i tvrdnja da bosanska podsvijest ima riječ u Kočićevoj psovci „I on u otkrivanju te podsvijesti psuje i psovkom i šalom spaja i krst i križ i šiljak džamijski, a njegov ironični protunoznač iz kace opominje nas da ne pobrkamo legendu sa pravim životom“.

Cjelovita knjiga *Umjetnost pripovijedanja* M. Begića stu- diozno, nadahnuo i zivo predstavlja D. Simunovića, B. Stankovića i P. Kočića. Ona i M. Begića potvrđuje kao izuzetno senzibilnog kritičara - umjetnika modernog iz- raza, najorginalnijeg poslijeratnog esejistu u Jugoslaviji - pisca koji jestrano čitao i tumačio djela naših i evropskih pi- saka. Erudita, mislilac, istinski poštolavac istorijskih poda- taka, vizije i zbilje, on je imao induktivni kritičko-esejišti- ki metod koji je svoju teorijsku i filozofsku podlogu pronalazio u Bergsonovom intuitizmu. S takoćom je pisao kritiku koja je otkrivala nijanse, slojeve - organsku suštinu djela i njegove segmente. A takvi su izvanredni ogledi, tek sada izvršeni u knjizi - o Simunoviću, Stankoviću i Kočiću.

Iso KALAC

Kao u muzeju

BANJALUKA, avgusta — u Turističkom savezu Banjaluka kažu da je ove godine bilo izuzetno veliko interesovanje stranih turista za Banjaluku. Najviše turista dolazi iz Gornjeg štitara, Srbije, Crne Gore, ali na vrhuncu su i turisti iz grada sa svojim arhitektonskim i urbanim specifičnostima. Kulturnom baštinom i umjetničkim rukotvorinama može da bude veoma atraktivna za njih. Neke stare kuće su već srušene, neke su oronule, ali mnogo se još brbljivo održavaju. Zanimljive su kuće porodica Đemirović, Sabanović, Vehabović, kuća Osmancevića na Grabu, Gazića u Drenjoj, Novosejliji... Unutrašnjost

Ove kobe u kući Vahide Samić iz na pravi muzej. Otporna do plućima parastivena je starijim ručnim radovima

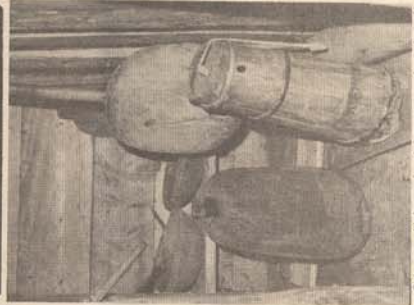

Okomani valjara je ruka nepoznatog majstora veoma lijepo odlikala — po cijelom povrtin

Vahida Keranjić i vazejem izrađuje različite ručne radove. Za nje od njih treba još nekoliko mjeseci rada

U KOČICEVOJ RODNOJ KUĆI

Odlaze za mliječne proizvode jeru samom utahu u kucu u ovom kraju ove prastojne zovu KILJER

PAZARNI DAN U STRIČIĆIMA

Jedno je živo — ući Mera Džeko stičići ovo lino od kine koje je kao uz fmsi kvarta pazarni dan

Oh, nisu branjeni koncentracijom i odu uđu mures kupca Šlimo R. Keranjić

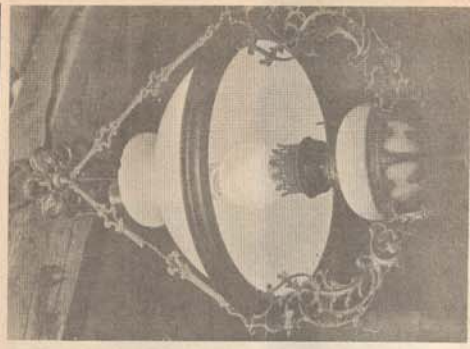
Ovakvo ruho nosili su Zmiljanji — Kočičevi savremenici

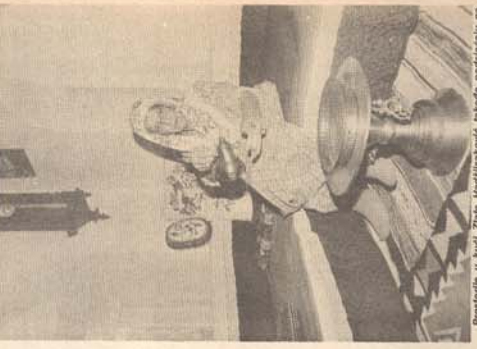
„Stric“ za klanje. Ovdje ga zove JARA — u drugim krajevima lina i drugi lina

Pre volju u ruku pogledati, litaros se sa provjeri i pogodba je sklopljena

Gotovo dva vijeka stare lijepe lampu u kojoj je filip, ipak, za mlinska stabilizam

Prastojke u kući Zlata Hadžisavić takođe podižeju na muzej laranje proširke, mungali, seclje pretakme čipolom i veznim prastojkama

Mladost fta starog pravome: Edini i Alja Samanović

POSILIJE BANJALUČKOG KONCERTA „RIBLJE ČORBE“

Osvježenje punom snagom

● **Stiče se utisak da Bora Đorđević i momci nisu ništa izgubili na žestini**

Mnogim skepticima i muzičkim kvazi - poznavocima naše rok-scene usta su ostala zatvorena poslije nedavnog, uspješnog koncerta „Riblje čorbe“ u banjalučkoj Bašti „Mladost“. Svi ti kritičari koji su „Corbu“ i ostale slične grupe nazivali otpisanim ostali su prikračeni za zadovoljstvo da osjete njihov pad.

Puna bašta i topao prijem Bore i ostalih momaka iz grupe od strane publike bio je najbolji demant za sve nevjernice Tome.

Imajući u vidu da je u grupi došlo do većih promjena, tj. uz osnivača i utemeljitelja ovog benda B. Đorđevića, te staroga člana M. Aleksića (bas) sada nastupaju i Vicko Milatović (bubnjevi) Vidoja Božinović (Dinđer (git) kao i Nikola Čutura (git). Stiče se utisak da momci nisu ništa izgubili na žestini, nego, naprotiv, da su još i dobili na muzičkoj i vizuelnoj svježini. „Šibajući“ hitove sa dosadašnjih albuma, te uz promociju novoga („Istina“) još jedanput smose uvjerili

Rokerski štimung u Bašti „Mladost“

da Bora ostaje provjereni hit-mejker. Zajedničko pjevanje publike sa izvođačima bio je očit primjer da su već uveliko prihvaćene i nove kompozicije kao što su „Pogledaj dom svoj, anđele“, ili „Neću da te volim“.

Da B. Đorđević u prljavim vodama šou-biznisa nije postao prepotentni intrigant u stilu „ja sam najbolji“ dokaz je i to kada na pitanje da li je Bajaga otkeran iz grupe (vijest iz nekih novina) ostaje na visini negirajući to i dodajući da takva jedna konkurencija može da urodi samo boljim kvalitetom.

Zar je onda čudno što se poslije koncerta u publici moglo čuti: „Ne treba prema „Corbi“ biti prekričan, mi ih volimo“.

Z. SEMIĆ
Snimio: M. PAVIČIĆ

KAFANSKI PRIZORI

LIČNU
KARTU,
DRUŽE

Poslije koncerta u Bašti „Mladost“ Bora Čorba je sa svojim društvom zašao, zapravo gostovao u jednoj banjalučkoj kafani. Ljetnji ugodaj uz bosanske kulturne specijalitete ubrzo je, međutim, prekinut. Drugov u pivnom, na službenoj dužnosti, vjerovatno zato što gazda kafane nije zahtevao radnju na vrijeme, ušli su u legitimni prisustvo.

Kada je došao red da se utvrdi identitet članova „Corbe“, a prije svih njihovog šefa Bore i njegove supruge, počele su komplikacije. Potom su pokušali objasniti da su im lične karte na recepciji hotela „Bosna“, pokazivali su ključeve, kao argument „potegli“ i slike svoje djece, „okolina“ je ubjeđivala da je pred njima glavom i bradom pjevač poznatih pjesama „Dva dinara, družte“, „Biće bolje“... Usljedila su pitanja:

- I me i prezime?
- Bora Đorđević.
- Šta ste po zanimanju?
- Stobodni umjetnik.
- U kojoj firmi radite
- I?

Pomalo iznervirani ovakvim gostoprimstvom gosti su se brzo „popukili“ otišli u hotel, a u sjećanju će im, vjerovatno, ostati gorak okus čuvene banjalučke „begove čorbe“.

M.P.

Književni kutak

Sutra

Mjesec jedini naš svjedok, obasjava pitoma polja, zrikavci remete tišinu, pjevajući pjesmu o nama.

Blagi povjeterac njiha joj kosu, hladni naša vrela tijela, a naš znoj zaljeva zemlju, nepresušnom kišom ljubavi.

Slobodan Marić Rašo

U noći strepim od polusna dana, jer, čeka nas sutra, čekaju nas nabujale rijeke života i oronuli mostovi u pričama: sutra, juče i danas...
U polusnu dana strepim, strepim pred otkucalima srca u daljini bespuća.
U polusnu dana, očekujem noć, noć je korak do sutra, a sutra će sutra biti danas da bi bilo juče...
U ime dana u polusnu ne damo se monotoni, progutaće život...

Vesna Šavanović

Kiša ljubavi

NA RUBU AKCIJAŠKOG LJETA

ZATRPAN VRAŽIJI KAMEN

Na kraju prve smjene SORA „Vranje 85“ Omladinska radna brigada „Simela Solaja“ iz Šipova zvanično je bila druga po osvojenim priznanjima. Za sve rezultate predložena je i za Plaketu Gorana Srbije. Međutim, tek nedavno izšlo je na vidjelo šta su radili i kako su sadili mladi iz Šipova. Zbog svog odnosa prema povjerenom poslu - teško je utvrditi da li su se nedolično ponašali pojedinci, ili je za priljave radote znala cijela brigada - ORB „Simela Solaja“ će najvjerojatnije biti diskvalifikovana, a predloženo priznanje oduzeto.

Sve ove (b)ruke ne bi sigurno bilo da akcija iz Šipova, umjesto da sade, nisu sadnice - zatrpavali. Služba radišta ove akcije otkrila je na trasi gdje je radila ova brigada oko 300 zatrpanih sadnica. Igra se ugledom brigade zbilja se na mjestu zvanom Vražiji kamen.

Zatrpanjem sadnica mladići i djevojke koji su to u trci za što boljim rezultatom učinili, ili posmatrali, začas su obezvrijedili sve napore da njihova brigada na dostojan način prustavlja sredinu iz koje su došli, i ime heroja koje su uzeli. Bez obzira na sve, ovo dvoje su morali imatna umu, jer ljaga se teško briše.

F.S.

TELEKS

● LIMAL, bivši pjevač grupe KAJDŽAGUGU, koju je napustio kad su bili na vrhuncu slave, već duže vremena nije nam pomurio nešto novo. Sada mu je diskografska kuća EMI dala mogućnost da snimi novi singl u LOS ANGELESU.

● Dvadeset devetog avgusta 1950. rodio se ČARLI PARKER, a istog dana 1928. MAJKL DZEKSON.

● TRIDESETOG avgusta rodio se DŽON FILIPS (MAMAS END PAPAS).

● Predstavnici diskografske kuće ATLANTIK RIKORDS predali su FIL KOLINSU nekoliko platinstih i zlatnih ploča, koje je dobio u SAD za album NO JACKET REQUIRED i singlove AGAINST ALL ODDS, SUSDUDIO I NO MORE LONELY NIGHTS.

● Ljubitelji ZAN—MIŠEL ŽARA obradovače ova vjesta: Napokon su se u prodavnicama kompakt-diskova pojavili dosad objavljeni ŽAROVAI albumi.

● KATARINA LESKANIC, pjevačica jugoslovenskog porijekla, okušava muzičku sreću u Engleskoj (nakon slabog prijema u SAD) i

osnovala je grupu KATARINA END D VEJVS i s njom otpočela snimati ploče.

● TOJAH VILKOVIS u Engleskoj ima status zvijezde, ali drugdje u svijetu nije previše poznata. Osim što je uspješna pjevačica i kompozitor, ističe se i plesom. Sada se pojavila sa novim imidžom i LP s naslovom MINIKS. Prvi singl DOT FAL IN LAV penje se po top-listama i nagovještava širu (svjetsku) popularnost.

● Riječka grupa MALI PRINC snimila je pjesme za svoj prvi album koji bi se trebao pojaviti u toku jeseni. Ploču prave u studiju i saraduju sa ANDREJOM BASHOM.

● Priča se, priča (među muzičarima) da bi moglo doći do pomirenja između ŽELJKA BEBEKA I GORANA BREGOVIĆA, a time i njegovog povratka u BIJELO DUGME.

● Opet su za koncert (RIBLJA ČORBA) u banjalučkoj bašti MLADOST važile „dvostrane“ cijene ulaznica.

● Nakon serije koncerata po našoj zemlji RIBLJA ČORBA 1. septembra održaće koncert u PULI poslije kojeg će uslijediti zaslužni odmor.

M.P.

TOP LISTA

DOMAĆA:

1. KAD MI KAŽEŠ PAŠA — „PLAVI ORKESTAR“
2. ZAZMURI — Bajaga i „INSTRUKTORI“
3. LJUBAVI — „IDOLI“
4. KALIFORNIJA — „NEKI TO VOLE VRUĆE“
5. DJEVOJČICE KOJIMA MIRIŠE KOŽA — „ZABRANJENO PUSENJE“

STRANA:

1. WE DON'T NEED ANOTHER HERO — Tina Turner
2. WHAT ABOUT LOVE — HEART
3. SHOUT — TEARS FOR FEARS
4. NEVER SURRENDER — COREY HEART
5. CALL ME — GO WEST

NARODNA:

1. EMINA — Himzo Polovina
2. LELA VRANJANKA — Staniša Stojić
3. BILJANA PLATNO BELEŠE — Rahilka Burzevska
4. JOŠ NE SVIČE RUJNA ZORA — Ismet Krčić
5. VESELO NA POT — Miroslav Berta

PET NEZABORAVNIH:

1. SOLENZARA — Enrico Macias
2. UNA LACRIMA SUL VISO — Bobby Solo
3. WHAT CAN I DO FOR YOU — „LABELLE“
4. SLIKA — „KORNI GRUPA“
5. WHAT AM I GONNA DO WITH YOU — Barry White

RADIO — BANJALUKA

ZABAVNA:

1. MEDU MOJ I ŠEĆERU — „NEKI TO VOLE VRUĆE“
2. THIS IS NOT AMERICA — David Bowie
3. BOLJE BITI PIJAN NEGO STAR — „PLAVI ORKESTAR“
4. BORN IN USA — Bruce Springsteen
5. SUSDUDIO — Phil Collins
6. POKORA — Zorica Kondža
7. CIGANKA — „DIVLJE JAGODE“
8. A VIEW TO KILL — „DURAN DURAN“
9. IMALA JE MALU RUPICUNA BRADI — Oliver Dragojević
10. INMETER CITY BLUES — WORKING WEEK

NARODNA:

1. FOTO—ATELJE — „SVILEN KONAC“
2. ŠTA BI TI BEZ MENE — Vesna Zmijanac
3. ZNAŠ DA TE VOLIM — Duško Kulić
4. IME TVOJE NEĆU DRAGI — Emina Zečaj
5. IZADI, MALA — Ferid Avdić
6. GORDANA — Saban Šaulić
7. O LJUBAVI MOJA PROŠLA — Nada Obrić
8. JEDAN DAN ŽIVOTA — Brena I Miroslav
9. ZBOGOM, NAJDRAŽE ŽENE — Halid Bešlić
10. PRIČAJ MI KAKO ŽIVIŠ — Dobrivoje Topalović

Pripremio: M. PERVIŽOVIĆ

Muzička nagradna igra

Evo novog nagradnog pitanja na kraju mjesečnog člusa „Svijeta mladih“ koji vas nagraduje lijepim pločama zajedno sa turističkom agencijom „Putnik“. Kupone sa tačnim odgovorom, kao i do sada, šaljite na adresu „Glasa“ Ulica AVNOJ-a 93, za „Svijet mladih“. Pravo učesnika imaju svi ispod „kote 27“, što će reći mladi čitaoci ove omladinske strane koji odgovore na pitanje: **Kako se zove grupa čiji album „Soldatski bal“ bilježi rekordnu prodaju?**

Odgovor:

Ime i prezime: _____

Tačna adresa: _____

PUTNIK

poslovnica Banjaluka
Budite putnik agencije Putnik

SOVJETSKI MARŠALI DRUGOG SVJETSKOG RATA:

„Bio sam zadovoljan“

Avgusta 1943. godine Zukov je pozvao Tolbuhina.

Pripremala se ofanziva, a „južna grupa“ je trebala da odigra značajnu ulogu. Zukov mu je tada rekao:

— Vi ste, družo Tolbuhin, uvijek bili pobornik konjice. Daće vam se 12 najboljih konjičkih divizija i artiljerijskih divizija sa konjskom zapregom. Vaš zadatak je da prijedete rijeku Kalmijus, da se probijete u pozadinu Nijemaca kod grada Staljino, i da „pružite ruku“ Malinovskom.

O tome Tolbuhin kaže: — Vratio sam se u svoj štab. Bio sam zadovoljan. Operacija mi se dopala. Dvadeset prvog avgusta uveče moj plan je bio gotov...

O samoj ofanzivi Tolbuhin je, između ostalog, govorio:

— U ofanzivi sam prešao 22. avgusta... 25. avgusta nalazili smo se na desnoj obali rijeke Kalmijus... Izdao sam naređenje da se pređe u napad kad padne noc. To je bilo divno. Hiljade konjanika nestajalo je u noci... Konjica se rehabilitovala...

Istvarno, Tolbuhinova pobjeda je bila jedna od najdražih i najvise pobjeda na njemu. U krugovima Vrhovne komande Tolbuhina su nazivali „maršal Kalmijusa“. Godinu dana poslije bitke Tolbuhin je ovdje čast maršalskim činom. Bilo je to 12. septembra 1944. godine.

Tolbuhinove grupe se sepri put susrele sa Titovim partizanskim jedinicama 12. septembra 1944. godine. U svom izvještaju on je napisao:

1. septembra, nedjelju dana po mom spajanju sa armijama Malinovskog kod Kagula, došli smo do bugarske granice. Naredio sam tada izvođenje zaokreta udesno, u cilju izvođenja dolinom Dunava i priključanja „željeznim vratima“ (uzak prolaz na Dunavu sa strmim obalama)...

6. septembra objavljen je rat Bugarskoj. Bugarska armija nije se borila i mi smo već 11. septembra zauzeli Sofiju. Sutradan, naime, ovan sam za maršala, a dan dočnije saopštena mi je još jedna radosna vijest: naše prethodnice u oblasti Caribroda su uspostavile kontakt sa Titovim partizanima... Konačno, bila je uspostavljena veza između nas i naše srpske i slovenske braće u borbi protiv Nijemaca. U planinama Srbije naše su trupe naišle na velike teškoće. Pa, ipak, 4. oktobra smo se probili u dolinu Morave, a 8. oktobra predgrađa Beograda bila su već u našim rukama. 19. oktobra Beograd je bio konačno u našim rukama... Borbe u Jugoslaviji odzvele su nam šest nedjelja, ali one su nam dale priliku da stupimo u kontakt sa našom slovenskom braćom i da vidim

● „Sutradan, naime, ovan sam za maršala, a dan dočnije saopštena mi je još jedna radosna vijest: naše prethodnice u oblasti Caribroda su uspostavile kontakt sa partizanima Tita“, napisao je u svom izvještaju Tolbuhin

lično maršala Tita koji se još nije bio oporavio od rana...

„... Znači, družo Tito, vi ste se tukli protiv mene?...”

Godine 1946, na jednoj večeri, maršal Tolbuhin je u svojoj zdravici spominjao Karpate i svoje ratovanje na njima u prvom svjetskom ratu. Na toj večeri,

BIOGRAFSKI AKCENTI

TIMOŠENKO, Simeon Konstantinovič (1895—1970), je prvom svjetskom ratu bio ruski carski vojnik. Oktobra 1918. godine je komandant konjičke brigade, a februara 1919. je komandant konjičke divizije. U građanskom ratu u Rusiji učestvovao je u odbrani Caricina. Godine 1922. je završio visii kurs Vojne akademije. Zamjenik je komandanta Bjeloruskog vojnog knuga 1933, zatim Kijevskog 1935. U septembru 1939. je komandant Ukrajinskog fronta. U finski-sovjetskom ratu komandant je sjeverozapadnog fronta, koji je probio Manerhajmovu liniju. Maja 1940. je postavljen za komesara narodne odbrane i unaprijeđen u čin maršala. U drugom svjetskom ratu je, od jula 1941. komandant zapadnog fronta, a potom zapadnog grana, braneci prilaze Moskvi. Od juna 1942. godine komandant je stajingradskog fronta... Timošenko je član SKP (b) od 1919. godine, a 1939. je izabran za člana CK SKP (b). Odklikovan je Odredom heroja SSSR-a, četiri puta Ordenom Lenjina, Ordenom pobjede i dr.

GRUPNI PORTRET SA STALJINOM

Susret sovjetskih boraca sa jugoslovenskim partizanima

Banket u Beogradu

banketu u čast delegata Svestavlenskog kongresa, bili su Tito, Tolbuhin (sa dvije kile brijanata... sarmatino pijan“), kako ga je opisao Krlježa, ti, takode, bio prisutan), čehoslovački ministar Nejedli, gospoda Baloković, Todor Pavlov, Ranković, Dilas, Červenkov...

Tu epizodu Miroslav Krlježa je ovako opisao: „Tolbuhin ustajao je za vrijeme banketa pijano, kao što ustajaju nadzravnici sa časom koja gubi ravnotežu u drhtavoj ruci, kadase vino prelijeva po mašnetama, po jelu, po narodnom munduru, po brijanatu, i upadao je u riječsvima ustrajno, kao pravi pijani gnjavator iz ruske kćerme. Kako je sjedio nasuprot maestra Balokovića i njegove supruge, zainteresovao se i to je tada dama sa brijanatom ogračio tri prsta širokom, sasmonim dekolteom, i kada su mi rekli da je to virtuoza na violini iz Njujorka sa svojom suprugom, Tolbuhin je ustao da nadzdravi gospodi Baloković otprilike ovako:

— Maladjeć, kako et ti tam maladec... šta to znači svirati violinu, biti maestro, virtuoza na violini, diržor... konječa, ja tože diržor, najveći diržor, malo veći virtuoza od ovog dečka koji svira violinu, on je vaš suprug svaka čast, ali ja sam diržor, najveći diržor najvećeg simfanijskog orkestra. Ja sviram svoje vlastite kompozicije, ja sviram sa kučama, sa bombama, saminama, topovima i tenkovima taku simfoniju da se trese čitava Jevropa...”

Zatim je Tolbuhin govorio o Karpatima koje je vidio leteci za Beograd. Krlježa Tolbuhinov monolog, koji se kasnije pretvara u dijalog s Titom, opisuje ovako: — Što? Do vraga? To su Karpate? Ona brdašca od centimetar i po visine, i one planinice? I li Karpate zaustavili su rusku carsku armadu 1914—1915... i ja sam se tako sa svojom balerijom, na tim prokletim Karpatima, dvije godine i po, i nismo mogli da ih savladamo, ta brdašca, da plijune preko njih...

— I ja sam bio na Karpatima — upao je Tito u ovaj pijani solilokvij, zapravo, na njemu svojstven način jednom staccato rečenicom, koja je u svakom slučaju zvučala jasno i dosta glasno, jer mu je taj pijani maršal očito išao na nerve.

— Kako na Karpatima, tovariše Tito? Kako? Vi ste bili na Karpatima?

— Tisuću devedest stotina i petnaeste godine tukao sam se na Karpatima kao i vi.

— Eta njevažno, tovariše Tito! Kako to da ja nisam nikada čuo ni jedne riječi o tome, da ste vi bili na Karpatima?

— Tukao sam se na Karpatima kao austrougarski mobilizirani građanin! Pali smo poslije loga u rusko zarobljenište, i tako sam dospio u Rusiju! Nas su mobilizirali i bacili nas na Karpate.

Znači, družo Tito, Vi ste se tukli protiv Rusa? Znači, Vi ste se tukli protiv mene, znači Vi ste pucali na mene. Vi streljali na menja?

Piše Milenko STOJČIČIĆ

— A što mnje bilo zdjelat? Jesli Vi streljali na menja, to sam i jupicao po vama! Logično! Tek nismo mogli da se damo postrjeljati od vas kao zečevi? Vi ste se tukli za ruskoj cara, a mi za austrijskog... — Konječa! Vaj, vparjak! Tovarische Tito! Eto, takvi su Sloveni! Tukli se jedan protiv drugoga... a sada se nazdravljaju i ljube po svepravslenskim banketima! Davajte, tovariše Tito, pazovljte pacelujemsja, (poljubimo se)...

„HAN POLOVJEC“

Timošenko je uživao u dvjema velikim ljubavima: ribolovu i pčelarstvu. Pukovnik Kalinov, govoreći o ribolovu Timošenko, zapisuje:

„Cijeli Generalštab to zna: kada Timošenko peca na udicu on je nepokolebljivi konzervativac. Upotrebljava tradicionalnu udicu ruskih ribolovaca i nikada nije htio da se poslužiti spinningom.“

— Ribareći uz obale tih, mirnih rječica on je, po čitave dane

ljenstvovao na suncu, što je karakteristična osobina Ukrajinca.

On nije krio ni svoju strast prema pčelama. U svojoj vili u Moskvi, u vrtu, sagradio je veliki pčelinjak. Knjiga Meterlinka o pčelarstvu, pored udžbenika generala Dragomirova o vojnoj strategiji zauzimala je počasno mjesto u njegovoj biblioteci.

Vasiljevski, koji ga nije najbolje poznao, posjetio ga je jednom i uputio mu nedvosmisleno primjedbu na nedostatak njegovog sistematskog obrazovanja.

Tvrđnja Vasiljevskog je bila: maršal koji nije izučavao i shvatio algebru i geometriju ne vrijedi baš mnogo. A zli jezici su ponudili da se „Tim“, kako su ga popularno zvali, plaši jednacina sa dvije nepoznate više od bilo kojeg neprijatelja. Na primjedbu Vasiljevskog Timošenko nije protestovao. Ali, kako su šetali i naišli na izvanrednosistematično sace mada u pčelinjaku, Timošenko se okrenuo svome adutantu Klimku i rekao mu, namigujući:

Gledajte dobro, Klimko. Pčele nisu izučavale ni algebru, ni geometriju. Pa, ipak, izgrađuju svoje saće u pravilnim heksagogramima. A heksagron predstavlja matematički napratičniju formu za srednju materijala i prostora...

U sljedećem broju: NAREĐENJE —PORUČNIKA VOVKA

Pogledao sam kroz otvorena vrata u prisnu uvalu, potom u lice mrgodnog konobara koji kao da se trudio da mi je otmotje u očiju, zadržao u svom vlasništvu i, časak prije no što bih se nasmiješio na tu bežuću grubost, ugledao sam Andreju u nekoj novoj jasnosti, kao da je stajala ispred mene. Bio sam zabovra. Ovdje sam zbog nje. Ona me pozvala. Njena baka me već sigurno iščekuje.

Izšao sam na ruku koja je sad bila puna ljudi. Pokupljali su sa skrivenih plaža da odu na ručak ili se vraćali, uz glasne komentare, na mama mjesta gdje će se kupati u pljuskaju sunčeve svjetlosti i ispijati nepoznatu prisnost ili samocu, uronjeni u vodenu amforu oblikovanu prema tijelu.

Preko uglačanih, bijelih ploča pristaništa trčkarala je pudica sa šarenom mašnicom u uređenoj frizuri i u zubima nosila crveni kupaci kostim, još vlažan od vode. Jedan kraj grudnjaka se vukao po pločama, a ona se nestalno osvrnula i ljubomorno uzimala sa svojim plijenom kao da je svjesna kako je učinila nešto nesvakidašnje. Napokon, u množini koje nismo ni prepoznali se vlasnica. Ona pripretila predi, a oči svih muškaraca i žena u pristaništu okrenu se prema njoj, prema njevoj haljini trokopi koja koju se živo sjepiljuje uz njena preplunula bedra i grudi. Pogledi traže prozirna mjesta na haljini, i pogledi onih koji su tu ženu toliko puta vidjeli gođu na plaži iza rta i jedva da su obratili pažnju na nju. Da li je iko u stjanju da izmjeri istinsku udaljenost te male plaže od ove vrčne pristanišne promenade po kojoj se ona vrte nezvjerena od nelagodnosti, porumenjela od stida? U očima bujne brinete s naočarima podignutim iznad čela nazire se neprikrivena ljubomora što se ovaj slučaj nije dogodilo njoj. Njen pratilac, dostastariji niži od nje, gleda je s nerazumijevanjem. Na vrata je izšao i konobar sa punim pljandem i zaspao. Jedan mladić je šeretski potrao za pudicom. Moždan bi se dogodilo još nešto u tim uzbuđenim, veselim usklikima, nepreviđivim a svima razumljivim, da iza jedne palme nije iskočio razdražen vučjak iz alajao

ROMAN U NASTAVCIMA (2)

na pudicu, doduše nešto mjeznije nego što je njegov izgled obecavao, ali ipak sasvim dovoljno da pudici uz drhti mašnica u frizuri, da ispusti mokri kupaci kostim vrela crvene boje. Spasonosna ruka gospodarice zgrabila je u tom trenutku dva njezna dijela svoje intime i stavila ih u tašnu, a zločestu pudicu su potom obje njene ruke podigle u naručje. Iako pljusnule nekoliko puta po njuškici i, kroz smijeh koji je zamirao, dama sa psetanetom je išezla iz pristaništa.

Pomisao sam kako bi bilo dobro da se okupam, ali Andreina baka me sigurno čekala i tako sam zakoračio na veliki pločani trg na čijem je kraju bila bazenika. Trgje zaista izgledaše prostran. Sa kamenom česmom u sredini svog pravougaonika ličio je na otvorenu glavu otoka. S njega su se odvajale po četiri ulice, kamena stepeništa zapravo, s lijeve i desne strane, a u samom dnu, lijevo od bazenike bila je kamena kapija, uvijek otvorena, kroz koju se nazirala neizvjesna, vegetacijom bogata unutrašnjost. Rive koje su ovičavale Luku, kao dvije sfingne šape, završavale su se malim romantičkim crkvama.

Andreina kuća se nalazila na samom trgu, s lijeve strane. Teška vrata od drveta bila su zaključana, pa sam podigao zvok iz svojih glavom, koji je škripao kao da ga godinama niko nije dotakao. Promuklo je riknulo u mojoj ruci taj uspavani primjerak iz dojavog bestijarija Svetog Marka i potom bučnu metalnom njuškom da probudi gluhu prazninu iza vrata. Hodao je tamo nevidljiv, ali njegov glas niko nije čuo. Jedna žena u crni uхватila me za ruku i pokazala mi

gdje se ulazi. Iz pokrajnje ulice, Velika vrata su bila zatvorena od smrti kapetana Celestina, Andreinog oca.

Otvorila je starica u crnoj haljini i gledala me ispitivački, ali sa smješkom. Čudno, baš čudno se nasmiješila, kao da me je prepoznala i rekla:

— Očekivala sam vas ranije. Bi mi neprijatno zbog te njene rečenice, koja je u sobi imala i nešto posjedničko. Osjećao sam to dok sam slušao njen glas. Čimilo mi se da u njemu prepoznajem brojne druge glasove, bivše, koji su zapovjedali robovima, nadgledali izgrađuju zdanja, isplivali neimare, pratili utovar i istovar brodova. Od svega je ostala samo jedna mala šuma sjenka, ali dovoljno opominjuća. Ušao sam u tu kuću stranac i, bez obzira koliko dugo boravio u njoj, stranac ču i ostati.

Nakon Jakobina me ponudila katom i travaricom i smjestila se s druge strane velikog stola. Pijuckao sam osjećajući nestrijelje. Zelio sam da se što prije smjestim, razgledam kuću, kao da bih odmah završio posao zbog kojeg sam došao i krenuo brodom nazad. Ona me je gledala ispitivački, s nekim uvažavanjem, ali ipak pomalo podsmješljivo, kao da je riječ o novoj igrački njene male Andreje, za koju je ona zadržana davodi briedu. Obavljala je taj svoj zadatak pažljivo i brižno, ali ipak se osjećala neka suspregnutost, nešto što je možda željela da i ja shvatim: kad više ne budem zanimljiv Andrei, prestat ću za nju da postojim. To me je pomalo zbunilo. Učinilo mi se čak neprikladno. Iz njenih opaski o Andrei i meni jedino

što bi se moglo zaključiti je to da smo ljubavnici koji traže gnjezd. Čudilo me je to, jer Andreja i ja smo bili samo poznanici i to odnedavno. Nisam je nikad zagrlio, niti poljubio, čak ni ovlaš, prijateljski, nisam ni pomislio na to. Zapravo, pomislio sam. Pomislio sam na njene usne i ljube u tom trenutku, za stolom, dok sam prinio usnama čašicu sa mirisavom tamnožutim travaricom. Pogledao sam u Jakobinu i vidio da me ona gleda nježno, s jasnim pogledom nekoga čije se uvjerenje potvrđuje.

Jakobinine rečenice iz kojih je često zastarujalo nešto gočivo, počele su da mi gode, laskaju, iako mi se sve činilo gluho, pogrešno, jer je u pitanju bila zabuna, osjećao sam to. Ona je za stolom vidjela nekog drugog. Međutim, nisam odolio. Sve više sam pokušavao da budem taj drugi. U sobi se počeo kupiti mirak. Jakobina je upalila svjetlo i prvo što sam vidio, nakon kratkog sjepila, bila je mala Andreina slika u drvenom okviru sa pozlatom. Stajala je u naprednom položaju. Televizijske kutije, tačno na sredini me, Uzeo sam u crtama lika dječvojke, odjevene u čipkastu haljinicu koja je odprejavala sačice, plava kosa, moglo se nazreti nešto od Jakobinog osmijeha. Pokraj ove slike bio je još jedan fotografija. Uzeo sam ih, pogledom zatraživši dopuštenje. Bila je to mala priča o djetinjstvu Andreinom i mladosti, po bakinom izboru ili sabrana tu slučajno, kako je vrijeme donosilo slike u njene ruke: Andrea tek što je prohodala na velikom trgu u Luci, sa školskom torbom u žurbi, snimljena bez njenog znanja, na verandi neke vile, u društvu, na brodu aiza na Kipsoleto, na trgu u Veneciji. Sjelišta su četiri crno-bijela fotosa, nastala brzim, vezanim snimanjem: Andreja je trčala pješčanom plažom, držeći se za ruke s nekim mladom. Na prvom snimku bili su u poljupcu. Potom se ona otrgnula i okrenula prema moru. Natrećem večerčala sama dok je on neodlučno stajao. Gotovo je uronila u vodu, na četvrtom snimku, bližujući se svojom dugom kosom ka valom.

(Nastavlja se)

TALENTI

ZLATNI RADENKO DOBRAŠ

● **Zajedno sa Jugoslovenima Divcom i Iličem, te Fernandezom (Španija) i Natom (Izrael) Dobraš izabran u najbolju petorku šampionata ● Najbolji strijelac naše reprezentacije u polufinalu i finalu sa 57 koševa**

Kadetska košarkaška reprezentacija Jugoslavije ostvarila je na upravo završenom prvenstvu Evrope u bugarskom gradu Ruseu izvanredan uspjeh osvajanjem prvog mjesta. Za banjalučki sport i košarku posebno je značajno da je u selekciji naših najvećih nada igrao i Banjalučanin Radenko Dobraš, član BSK-a, Sedamnaestogodišnji mladić, visok 198 centimetara, u polufinalu i finalu bio je najbolji strijelac selekcije Jugoslavije sa 57 koševa. U polufinalu je protiv Italije postigao 19, a u finalu u susretu sa Španijom čak 38 koševa.

Čim je stigao u Banjaluku, javio se u sportsku redakciju „Glasa“ Pun impresija i presretan što je u Banjaluku donio prvu košarkašku zlatnu medalju, pričao je:

- Igrao sam na cijelom prvenstvu u prvoj postavi. Istina, u početku sam uglavnom težio da upošljam naše visoke i pokretljive centre. Međutim, kasnije mi je trener reprezentacije Svetislav Pešić sugerisao da igram slobodnije i da što više šutiram. Tako je i bilo, pa nije čudo što sam u finalu zaigrao upravo onako kako umijem i znam.

● U prvobitnim planovima niste se nalazili na spisku sigurnih putnika za Ruse?

- Obavio sam sve zajedničke

pripreme. Međutim, prednost u odnosu na mene je dobio član prvotimca Budućnosti iz Titograda Pavišević.

Radenko Dobraš: prva zlatna banjalučka košarkaška medalja

vić. On je bio iz velikog kluba, a ja iz malog BSK-a. Ko je dosad za njega čuo? Neposredno pred put Pavišević se razbolio i ja sam uskočio u ekipu kao njegova zamjena. Na kraju je, na moju sreću, ispalo sve kako valja.

● U sedam dvoboja, naša selekcija je izgubila samo jedan meč?

- Poraz smo pretrpjeli samo od reprezentativca SSSR i to sa pola koša razlike. Mislim da smo u velikoj mjeri potcijenili protivnika, željeli smo da se s njim poigramo. Jer pred ovaj susret ubjedljivo smo, sa 45 koševa razlike, porazili SR Njemačku, koja je narednog dana bez većih problema slavila pobjedu nad Sovjetima od desetak koševa razlike.

● Sada ti predstoje naporni mečevi u dresu BSK-a, u Krajiškoj regionalnoj ligi?

- Naš najveći protivnik Krajina Kombinat iz Bihaća ima prednost od četiri boda i u ovom momentu je nedostižan. Ako se slučajno desi da se negdje „oklizne“, eto i nas u šansi. Jer, Biščani su nam u Sportskoj dvorani „Borik“ dužni revanš za poraz u prvom dijelu prvenstva.

Radenko Dobraš je, odličan učenik trećeg razreda Elektro-škole. Košarku je počeo da igra u sekciji OŠ „Zmaj Jova Jovanović“ kod nastavnika Avde Ibršagića. Prešao je zatim u Pionirsku školu Vremeplova (sada BSK), gdje mu je trener bio Borislav Vavić, a onda je kao junior, počeo na sebe da skreće pažnju. Trener mu je bio Slobodan Simović. Prije dvije godine ušao je u seniorsku ekipu BSK-a. Milan Tošić, direktor kluba, Dobrašu govori:

- Naš član se u ovom momentu nalazi na vratima košarkaškog raja. On je u pravom smislu riječi budućnost jugoslovenske košarke. Očekujemo da će postati veliki igrač. Malo je toliko visokih bekova, plej - mejkera. No, najbitnije je da je Dobraš izuzetno vrijedan i radin momak.

Za izvanredne igre na šampionatu u Ruseu mladi Banjalučanin je dobio pregršt priznanja, a najznačajnije je da je uvršten u najbolju petorku prvenstva. U liji se pored njega nalaze: Divac i Nič (Jugoslavija) te Fernandez (Španija) i Nato (Izrael).

MOMO JOKSIMOVIĆ

TV—TURNIR ŠAMPIONA U RUKOMETU „DOBOJ 85“

Igra puna dinamike: turnir u Doboju je smotra svjetskog rukometa

Drugi dan TV-turnira šampiona u Doboju ponovo je protekao u znaku domaćih ekipa. Predviđanja da će se konačno, u finalu, nakon punih osam godina naći dvije domaće ekipe sada su stvarnost. Dugo su ljubitelji rukometa u Doboju čekali te trenutke. Jer, od 1977. godine, kada su u finalu dobojskog turnira igrali bjelovarski Partizan i banjalučki Borac, nije se ponovio domaći finale. Bjelovarčani su tada trijumfovali sa

Oproštaj Halvadžije

U sutrašnjem meču Sloga Bosnaprevoz - Metaloplastika, koji direktno prenosi JRT, nakon osam godina provedenih u dresu dobojskog prvotimca od aktivnog igranja oprošće se golman Nijaz Halvadžija. Interesantno je da je Halvadžija prije dolaska u Doboju branio boje banjalučkih klubova Mladost i Borca. Sutra se igraju susreti 3. kola: Sloga Bosnaprevoz - Metaloplastika, Benfika - Crvena zvezda, SMUK - Luqi i Borac - Crvenka.

SUSRETI

Dežurni spasilac

(Hajrudin Hušidić godinama je sa mnogo uspjeha nosio dres Krajišnika, poslije bio i trener čiji se rad i rezultati pamte)

Za Hajrudina Hušidića s pravom kažu da je jedan od najboljih fudbalera koje je Krajišnik ikada imao. Sada tridesetosesto— godišnjak od 1974. živi i radi u Velikoj Kladuši. A do definitivnog povratka u rodni grad igrao je uspješno u Zagrebu (u dva navrata), Orijentu iz Rijeke Sarajevu, Zadru i bihaćkom Jedinstvu. U dva navrata u nekoliko posljednjih godina je kao trener vodio fudbalere kluba u kome je ponikao i završio fudbalsku karijeru. I to u trenucima kada je Krajišnik vodio teške i neizvjesne borbe za „goli život“ u republičkoj ligi Bosne i Hercegovine.

● Kakva je sadašnja generacija fudbalera Krajišnika?

- U ovoj takmičarskoj sezoni biće veoma teško. U pauzi između dva prvenstva iz kluba je otišlo čak šest prvotimaca. Duplević i Rajkić su postali članovi Famosa, Sarajlija je otišao u Jedinstvo, Selman u Italiju, Maglica u Radnik iz Bijeljine, a Feriz u Mladost iz Vrnograča. Došli su

nam Trešnjici iz Bosanske Gradiške i Zviždic iz mostarske Lokomotive. Na svu sreću ponovo su se aktivirali Talakić i Mandić.

● Plasman u ovogodišnjem prvenstvu?

Biće veoma teško. Kako smo startovali, sigurno je da ćemo voditi ogručenu borbu za opstanak. Međutim, vjerujem u sposobnosti trenera Ale Hrnica. Dobro se radi i trenira i rezultati moraju da dođu.

● Perspektive fudbala u Velikoj Kladuši?

- Imamo veoma kvalitetnu juniorsku ekipu, koju uspješno treniraju Sulejman Behrić i Miroslav Repać. Produkt te škole je i mladi golman Fahrudin Šehić, inače čuvar

mreže i omladinske reprezentacije Bosne i Hercegovine.

● Ko je najbolji pojedinac u Krajišniku?

- Za mene je uvijek najbolji Senad Talakić. Takvog fudbalera volim. Borac je bez mene u isto vrijeme ima i najduži fudbalski staž u Krajišniku. Mnogo je dao klubu. Iako ne radi u fudbalu, Hajro Hušidić je stalno iz njega. Uporedio sa svojim svakodnevnim ugostiteljskim poslom radi i kao dopisnik „Glas“ i „sportskih novosti“ iz Zagreba. Međutim, nikoga ne treba da čudi ako to klubu bude trebalo ponovo preuzme treniranje prve ekipe. Za njega kažu da je dežurni spasilac. Do sada je uvijek takav bio. M. J.

S NAPRIJEDOM U ALŽIRU

(Dugogodišnji kapiten banjalučkog Naprijeda Šaćir Zulić već nekoliko mjeseci na privremenom radu u dalekom Alžiru)

- Je li Naprijed ostao u Međuopštinskoj fudbalskoj ligi Banjaluka - s tim riječima dočekao nas je u aerodromskoj zgradi. Šaćir Zulić dugogodišnji kapiten banjalučkog Naprijeda, koji nekoliko mjeseci radi sa svojim kolegama iz „Energomonta“ u dalekom Alžiru.

- U Alžir sam otišao prije nekoliko mjeseci, upravo u finišu proljetnog dijela prvenstva, kadaje Naprijed vodio grčevitu bitku za opstanak u društvu klubova Međuopštinske fudbalske lige Banjaluka. Nisam mogao da spavam! Ne zbog tropskih vrućina koje vladaju u Alžiru, nego zbog kluba kome sam posvetio najbolje godine života a on je bio na ivici ponora. Kažete, Naprijed je ostao, mogu da odahnem... Ostavio sam klub u najtežim momentima, morao sam u „pećalbu“ da nešto zaradim, da dovršim porodičnu kuću. „Glas“ dolazi na naše radilište u Biskru, ali kasno... Supruga Sida svaki broj „Glas“ šalje sa izvještajima sa utakmica, tabelom i svim drugim zanimljivostima sa fudbalskih terena Bosanske krajine. Znaite, veliki broj

Banjalučana jedva čeka kada će „Glas“ stići i onda ga čitamo horski - priča Šaćir Zulić.

Šaćir Zulić je posljednji Mohikana - nac iz darovite i sjajne generacije fudbalera iz Mejdana. Mnogi njegovi saigrači odavno su objesili kopačke o klin, možda još Hazim Omerbašić aktivno nastupa, a Tahirović, Petković, Hrustić, Ališić i II, braća Smajić, Ekinović i drugi odavno su „bubamari“ kazali zbogom. Nekoliko stotina utakmica u dresu Naprijeda, koliko je Zulić skupio, nije mala stvar. U nekoliko posljednjih sezona bio je kapiten, prvi, vođa ekipe. Njegova skromnost, borbenost i iznad svega ljubav za crvenim dresom Na-

prijeda su primjer kako se trebaju braniti boje kluba kome je posvetio blizu deceniju i po.

- Naprijed može i mora da se bolje organizuje, da preraste u sportsko društvo da postize bolje takmičarske i druge rezultate. Moramo biti ponos jedne od najvećih mjesnih zajednica na području banjalučke opštine. Kada bi u našem klubu svako od aktivista radio kako može i umije, složno i timski. Naprijed bi postizao mnogo bolje takmičarske i druge rezultate. Pa sjete se koliko je prvotimcaških igrača, prvih fudbalskih asova počelo karijeru u našem klubu. Tradiciju treba nastaviti. Treba još dati prvotimcaških asova kalibra Bećirbašića.

Ibrahimbegovića, braću Smajića, Čorbegovića, Behrića i drugih. Valja vratiti pomalo izgubljeni ugled klubu koji u svojoj kratkoj ali plodnoj istoriji postojanja ima velike rezultate - teče Zulićeva priča o Naprijedu u dalekom Alžiru. Kaže nam na rastanku.

- Još koji mjeseci vraćam se kući. Nije mi teško raditi na temperaturi od 60 stepeni Celzijusa, ali nostalgija... Emir TABAKOVIĆ

Zapažen učinak: Zlatan Arnaudović, kapiten Borca

34:28, ali je ostalo u sjećanju da je za najboljeg igrača turnira proglašen Nebojša Popović (Borac), prvi strijelac bio je Drago Jovović (Crvenka) sa 33 postignuta gola, a najuspješniji čuvar mreže Jan Packa (Crvene zvijezde iz Bratslave). Prošlo je od tada dosta vremena i u posljednjih sedam godina samo je Metaloplastika 1983. godine bila bolja od moskovskog CSK i Steau iz Bukurešta, ekipe koje su posljednjih godina dominirale na TV-turniru šampiona.

Na ovogodišnjem turniru nema Rumuna i prošlogodišnjih pobjednika moskovskog CSK, ali to ne umanjuje draž borbe za prvo mjesto, bez obzira što

Korak do finala

● Pobjedi li danas Crenku, Borac bi se u završnom susretu sastao najvjerojatnije sa Metaloplastikom ● Puc i Babić blistaju

REZULTATI

BORAC — CRVENA ZVEZDA 27:25; METALPLASTIKA — S.M.S.U.K. 19:18; BENFIKA — Crenka 17:23; SLOGA BOSNAPREVOZ — LUGI 16:14

inostrane ekipe nisu ni približnih kvaliteta koje imaju Sovjeti i Rumuni.

Turnir u Doboju protiče u znaku domaćih sastava. Banjalučani su juče za bilježili drugu pobjedu. U do sada najboljoj utakmici na turniru savladali su beogradske „crvenobijele“ rezultatom 27:25 i u subotu u odlučujućem meču sa Crenkom za prvo mjesto u grupi Borcu je potrebna pobjeda da se ponovo nakon

HOLTERT NAJEFIKASNIJI

Nako drugog dana na Isti strijelaca vodi Holtter (Crenka) sa 17 postignutih golova ispred V. Nenadića (Crvena zvezda) i Hansena (Lugi) sa o 10, Yujovića (Metaloplastika) 9, Saračevića (Borac) 8 itd.

osam godina nađe u finalu TV-turnira šampiona. Na drugoj strani rukometašima Crenke, s obzirom na to da imaju bolju gol-razliku, dovoljan je i remi za mjesto u finalu. U drugoj grupi završni prvak Evrope šabačka Metaloplastika nakon dvije pobjede već je gotovo siguran finalist. Domaći prvotlač Sloga-Bosnaprevoz nema mnogo izgleda da zaustavi Šapčane na putu do finala.

Do starta u nacionalnom prvenstvu preostalo je još petnaestak dana. Zatose s velikim interesovanjem prate nastupi Metaloplastike i Borca koji će, prema mišljenju brojnih stručnjaka, voditi glavnu riječ u prvenstvu.

Trener Šapčana **Aleksandar Pavlović** ističe da se u Doboju igra izuzetno kvalitetan rukomet. Posebno hvale mlade reprezentativce **Iztoka Puca** iz Borca i **Sašu Babića** iz Crenke. Na pitanje šta očekuju u novoj sezoni, Pavlović je bez mnogo razmišljanja rekao:

PRVA GRUPA

1. Crenka	2	2	0	0	44:37	4
2. Borac	2	2	0	0	44:39	4
3. Crvena zvezda	2	0	2	2	45:48	0
4. Benfika	2	0	0	2	31:40	0

DRUGA GRUPA

1. Metaloplastika	2	2	0	0	45:36	4
2. Sloga	2	2	0	0	36:27	4
3. S.M.S.U.K.	2	0	2	2	31:39	0
4. Lugi	2	0	0	2	32:42	0

„Vjerujem da će Metaloplastika i u novom prvenstvu voditi glavnu riječ. Stabiji smo za Isakovića i Vukovića, ali i pored toga na raspolaganju imamo dosta mladih kvalitetnih igrača. Ravno-pravno će za najviši plasman konkurisati Borac, Proleter, Željezničar iz Niša, možda i Crvena zvezda.“

Toliko o prvenstvu, jer ovdje svi nestrpljivo očekuju sutrašnje susrete trećeg kola koji će riješiti dileme oko finalista ovogodišnjeg TV turnira.

Slobodan ZAKONOVIĆ

SPORTSKE SUDBINE

Gvozdeni Demir

(Tri puta sudbina je odvajala Mersuda Demirovića od fudbalskog terena, ali uvijek samo na kratko, do nove pobjede samoga sebe...)

..... Igrao se 90 minuta kada je u velikoj gužvi pred golom nesavladivog Erzada, rezerviste Pleša grubo srušio Demirovića, zbog čega je sudija Uran svirao jedanaesterac za domaćina. Ni nakon dva pokušaja napadači Borca nisu uspjeli zatresti mrežu Proletera. Zrenjanjcima su kući otišli pjevajući, dok je Borčeva petica kraj suseda dočekala u bolnici...“

Ovakvo je izgledao dio izvještaja od 3. juna 1984. godine sa meča 32. kola drugoligaša Borca i Proletera (0:1). Borac je tada izgubio dva dragocjena boda u borbi za očuvanje statusa, ali tek kasnije, nakon rendgenskih snimaka noge Demirovića u RMC Banjaluka, svima je bilo jasno da je gubitak kud i kamo težji i bolniji. Naime, čak na tri mjesta bio je lom noge, što je značilo skoro pa oproštaj od fudbala za ovog vrsnog sportistu.

Međutim, nije bilo tako! Velika upornost i volja, kao i 14 dana prije tragičnog događaja, kada je takođe u 90. minuti Demirović otišao u pomoć svojim napadačima i savladao izvrsnog Praliju, „otvošti“ tako Šibeniku dva boda (1:0), Mersud se ponovo vratio na fudbalsko polje.

Radio je tada marljivo stiskajući zube kada bi se god oslonio na povrijeđenu nogu i već nakon nekoliko mjeseci ponovo bio na pragu prvog tima. Ali, kao da je sreća okrenula leđa. Došla je nova povreda na istom mjestu sa istom dijagnozom. Ovak put razlika je bila u tome što je stigla kao posljedica umora, usaoobračajnoj nesreći, poslije jednog od naporanijih treninga, kada se uputio u pravcu Bosanske Krupe da obide porodicu. Na povrijeđeno mjesto stigla je i metalna šipka, nakon koje je dobio ime Gvozdeni Demir. Počela je nova borba, borba čovjeka i njegove budućnosti. Iz već otpisanih polako se dizao. Malo pomalo, prvo obične, potom vježbe s loptom, pa pri-

jateljske utakmice i popularni Demčo još jednom je izbio mjesto u najboljem sastavu.

Ali, poput uzbudljive filmske trake tužnog sadržaja, ali i sretnog završetka, Demirova priča se nastavlja.

Uoči samog starta novog prvenstva, onih dana kada je gradom vladala prava tropska klima, Demirović je zaradio „upalu pluća“. Na jednoj od kontrolnih utakmica želio je više nego što je mogao, iscrpio organizam, potom proveo dugo vremena pod hladnim vodenim tušem, a epilog je već poznat. Morao je ponovo u bolesničku postelju.

Reći će kasnije, treći meler bilo je najteže pobijediti. Svako osim Demirovića nakon trećeg zaustavljanja jednostavno bi digao ruke i predao se. Umjesto toga uslijedila su nova natapanja dresa zn-

oja, uvjeravanja saigrača i prijatelja da još može u prvenstvene okršaje... Većina je sa nevernicom klimala glavom. Međutim, Mersud Demirović ponovo se popeo

na fudbalsku scenu i to isto onako uspešno kao kada je iz Bosanske Krupe dolazio u Banjaluku.

Ne bez razloga na Gradskom stadionu u Banjaluci će vam reći „Jedan je Demirović“. Svojim poštovanjem i borbenošću stekao je simpatije sportske Banjaluke, ali isto tako i odlukom baš onda kada je bio i najbolji da sportsku karijeru završi u Banjaluci. Odbijene su savremenom ponude beogradskog Partizana i mnogih drugih klubova. Zajedno je igrao sa Đurđevićem, Sredojevićem, Orzom, Koturom, Čelebićem, Redžepagićem, Bukovićem... Danas je uz Abida Kovačevića.

A kakav mu je put davanja neki novi klinici znali, rečeno je, nadamo se, u ovih pedeset novinskih redova. **Uzeri PAŠALIĆ**

SKICA ZA PORTRET JEDNOG SPORTISTE

Ponovo na okupu

(Sa Slavkom Nikićem, modelarom Aerokluba „Rudi Čajavec“, koji se vratio na sportsku scenu)

Na tradicionalnom međunarodnom „Soko-kupu“ u Mostaru Banjalučanin Slavko Nikić, član Aerokluba „Rudi Čajavec“ u vrlo jakoj konkurenciji najpoznatijih svjetskih modelara, u kategoriji penjača osvojio je odlično četvrto mjesto.

Tako je Slavko, poslije petogodišnje pauze, ponovo najavio svoj povratak u sam vrh jugoslovenskog modelarstva. I ako je suditi po onoj narodnoj da se po jutru dan poznaje, onda će i Nikić vrlo brzo povratiti renome vrsnog modelara, koji je istekao u periodu od 1974. do 1979. godine. Tada, su naime, Slavko Nikić, braća Branko i Dragan Čabrić, Miroslav Prohaska i Ivica Marketić, zajedno sa instruktorom Mirkom Bjelajcem, koji je bio u vrhu elite svjetskog modelarstva, bili bez premca u BiH, a u Slovenije i u samom vrhu Jugoslavije.

„Štata što smo se 1979. godine rasuli. Bili smo „uhodana“ ekipa, ujednačenog kvaliteta, a Mirko Bjelajac cijenjeno ime, od koga smo imali šta da naučimo. Sada smo opet na okupu, istina ne svi, ali je najvažnije da smo krenuli. U klub su se vratili Miroslav Prohaska, Ludvig Škarija, Ivica Marketić, Enver Terzić i Alfred Gabriel,

a tu je i vrlo daroviti modelar Željko Knežević. Vjerujem da će naredna sezona biti još uspješnija, jer ćemo na nova natjecanja spremniji i novopjenjači, jedrilice i gumjenjake - kaže Nikić.

NASLJEDNIK

Modelarstvo je takav sport da godine nisu velika prepreka. Ipak, Slavko se pobrinuo da na vrijeme osigura zamjenu za sebe. Njegov sin Igor je, kaže, strastveni zaljubljenik modelarstva. Ove godine na Kupu AVNOJ-a, u pionirskoj konkurenciji na Međanom polju kod Bosanskog Petrovca Igor je osvojio prvo mjesto.

● Kako je bilo u Mostaru na „Soko kupu“?

„Amerikanci su dominirali, ne zbog vještine u puštanju modela, nego zbog kvalitetnijih motora. Zadovoljan sam četvrtim mjestom, ali da sam imao bolji motor, jer sam konfiguraciju zemljišta i meteorološke uslove dobro poznao, bio bih još uspješniji.“

● Znači, motori su odošćina daska svakom modelu...“

„Svakako, jer nije isto ispeti model na 100 ili 150 metara, a boduje se dužina leta. Motor smije raditi samo sedam sekundi, a dužina leta je maksimalno tri minute. Znači, što je motor savršeniji, jači, isto je model lakši i rezultati će biti bolji.“

● Možemo li znati još neke tehničke karakteristike penjača?

„Od projekta do konstrukcijskih rješenja i izrade sve radimo sami u radionici Aerokluba „Rudi Čajavec“. Motor samo ugrađujemo. Značajno je reći da je

drvo od kojeg se prave modeli vrlo male specifične težine. To je posebno drvo balza, koje uvozimo iz Južne Amerike. Jedan kubik tog drveta jedva da teži 80 kilograma. Lakovi su iz SR Nje-

mačke, motori iz Italije ili SAD, a ljepila iz SR Njemačke.

● Znači li to da se do kvalitetnog penjača može doći isključivo kupovinom repromaterijala na inostranom tržištu?

„Da, sve je iz uvoza. I to mnogo košta. Jedan penjač staje oko 100 hiljada dinara.“

● I kako se u klubu snalazite za devizna sredstva?

„Nade se nekako. Istina, kubirimo sa sredstvima, jer ono para što dobijemo od SIZ-a za fizičku kulturu je nedovoljno i za polusozonu, a kamoli za desetak nastupa tokom godine. I još nešto, dok se drugi modernizuju, kupuju bolje motore, našu su pred „penzijom“. Ove zime moramo nabaviti dva - tri kvaliteta, kako bismo idućeg ljeta bili konkurentni Slovincima na mnogim takmičenjima.“

Stevan RISOVIĆ

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA - BIHAC: Jedinstvo - Split, nedjelja u 17.00.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BIH - BOSANSKA GRADISKA: Kozara - Drina, subota u 16.30. JAJCE: Elektrobosna - Sloga, subota u 16.30. ČAZIN: Krajina - Bratstvo, subota u 16.30.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD“ - BOSANSKA DUBICA: Borac - Borac (TD), nedjelja u 17.00. VRUNGRAC: Mladost - Ljubici, nedjelja u 17.00. BOSANSKO GRAHOVO: Grahovo - Podgrameč, nedjelja u 17.00. BOSANSKI NOVI: Sloboda - Berek, nedjelja u 17.00. BOSANSKA KRUPA: Željezničar - Bratstvo, nedjelja u 17.00. PRIJEDOR: Prijedor - BSK, nedjelja u 17.00. JAJCE: Vrbas - Laktaši, nedjelja u 17.00.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKA: KOTOR VAROŠ: Mladost - Naprijed, nedjelja u 17.00. BANJALUKA: Rade Ličina - Liječve, nedjelja u 17.00. GORNJI PODGRADCI: Sloga - Omladinac, nedjelja u 17.00. ŽERAVICA: Jedinstvo - Omarska, nedjelja u 17.00. KLJUČ: Bratstvo - Trgoprodaja, nedjelja u 17.00. SANSKI MOST: Radnički - Obradovac, nedjelja u 17.00. GLAMOC: Sator - Sloboda, nedjelja u 17.00.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAC - ORASAC: Ostrovica - Gomila, nedjelja u 16.30. BOSANSKA OTOKA: Sloga - Omladinac, nedjelja u 16.30. BOSANSKA KRUPA: Jasenica - Krila Krajine, subota u 16.00. POKOJ: Gornje Prekounje - Una, nedjelja u 11.00. BOSANSKI PETROVAC: Mladost - Radnički, nedjelja u 16.30. GOLUBIĆ: Napredak - Ljutici, nedjelja u 11.00. RIPAC: Radnički - Borik, nedjelja u 11.00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „LJEVČE“ - DOVELIĆ: Bratstvo - Veterani, nedjelja u 17.00. IEPENI CA - Mladost - Zupa, nedjelja u 17.00. ORAHOVA: Bratstvo - Mladost (B), nedjelja u 17.00. MRČEVCI: Termal - Sloga (S) nedjelja u 17.00. DRAGELJ: Potk ozarje - Vihor, nedjelja u 17.00. DUBRAVE: Dubrave - Potkozarje (BA), nedjelja u 17.00. TRN: Sloga - Ratar, nedjelja u 17.00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ - BUĐZAK: Omladinac - Polet, nedjelja u 11.00. SIPOVO: Gorica - Željezničar, nedjelja u 17.00. ROSULJE: Udarnik - Vrbas, subota u 17.00. RAMIĆI: Krajnišnik - Sloga, nedjelja u 17.00. PISKAVI CA: Sloboda - Bratstvo, nedjelja u 17.00. SKENDER - VAKUF: Progres - Ješingrad, nedjelja u 17.00. VRBANJA: Jedinstvo - Mladost, nedjelja u 17.00.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BOSANSKE GRADIŠKE - DONJI PODGRADCI: Sloboda - Plantaže Kalem, subota u 17.00. GORNJI KARAJZVOCI: Napredak - 13 skojevki, subota u 17.00. CATRNJA: Biseri - Bosna, subota u 17.00. KOZINCI: Bratstvo - Pro-sara, subota u 17.00. CEROVILJANI: Torpedo - Mackovac, nedjelja u 17.00. KOČIČEVO: Zavrtnog - Mašinski servis, nedjelja u 17.00. VRBAŠKA: Vrbaška - Omladinac, nedjelja u 17.00.

LIGA MJESNIH ZAJEDNICA BOSANSKE GRADIŠKE - SEFEROVCI: Mladost - Borac (C), subota u 17.00. MIŠIĆI: Borac - Plantaže, subota u 17.00. ROMANOVCI: Romanovci - Laminci, subota u 17.00. JABLANICA: Grand Šampion - Jedinstvo, subota u 17.00.

ŠAHOVSKI ZADATAK

BROJ 343
PRIPREMA: NIKOLA LAKIĆ
ŠAHOVSKI MAJSTOR

Bijeli: Ka2, Dg3, Tg4, Lc7, Pj- ešaci b2, b3, f2, h6 (8)
Crni: Kf8, Dg8, Df2, Lf6, pješaci a6, f7, h7 (7)

Bijeli vuče i dobija! Pozicija je nastala u susretu Nan - Maršed London, 1985 u kojoj je bijeli nakon dva poteza prijedložio protivniku na predaju. Rješenje prošlog zadatka: 1... Td 12 Te 1 S13 3 S13 D13 bijeli je predao, jer nije moguće uspjeno braniti matne prijetnje.

**AZB(R)UKA
NOVIH ZANIMANJA**

Ž

ZENSKAROS

Pred njim žene padaju
k'o pokošena trava,
na bojnopolju ljubavi
svaka će s njim da spava.

Kod svake je muškarčina
od glave pa do pete,
jedino kod zakonite
- muškost mu često smeta.

Miloš APRILSKI

Milenko KOSANOVIC

AFORIZMI

● Poslušao je poljoprivredne stručnjake, upotrijebio sve agrotehničke mjere i na kraju obrao je bostan.

● U jednom preduzeću su sve mogli, samo nisu mogli povećati produktivnost rada.

● Teorija o neuništivosti materije kaže da nikad ništa nije otišlo u ništa niti će ikad išta otići u ništa. Najvjerovatnije da će od nas ubrzo postati svašta.

● Prema narodnoj izreci, ko tebe kamenom ti njega hijebom. Ali ne banjalučkim, jer bi ga povrijedio.

Hakija Avdić

● Neprijatelja smo potukli do nogu. Dalje nismo mogli...

● Nemoj da mi soliš pamet - ja sam „šeceraš“!

● On se rodio, živio, patio, da bi na kraju sve to zaboravio jednim lakim izdisajem.

● I neki vrhunski pjevači su na lošem glasu.

Muhamed Džinić

● Mnoge nezaposlene smo prekvalifikovali u švčere. Radno mjesto im je zelena pijaca.

● Niko ne zna uzroke ove krize. Posljedice su, međutim, svima poznate.

● Bolje biti pijan nego star. Kaže se u pjesmi. Stari kažu: „Bolje biti star nego mlad. Ostao bih nezaposlen“.

● Svi oni koji čekaju, najsigurnije je da će dočekati Novu godinu.

● Ako potrošnja dalje bude veća od proizvodnje, ljudi će na kraju morati jesti sami sebe.

● Pravdu je teško dokazivati. Onome kome dokazuješ obično nije u pravu.

● Našoj djeci će biti mnogo teže živjeti. Oni će morati pored svojih, rješavati i naše probleme. Zato se mnoga djeca još u ranoj mladosti, odriču svojim roditeljima.

Safet Ahmetović

● KAKO STVARI STOJE, MNOGI SU I KOD UČENJANA GREŠKAMA — UVELI USMJERENO OBRAZOVANJE

● POSLIJE SERIJE „POZORIŠTE U KUĆI“ AUTORI BIMOGLISTVORIT SERIJU — „POZORIŠTE U DRŽAVI“

● OČITO SU MNOGE ŽENE POVRATAK PRĀRODI SHVATILE — KAO POVRATAK EVINOM KOSTIMU

● NITKO DANAS UNATOČ VRUĆINI NE MOŽE BITI ŽEDAN — SVIMA NAM JE UVIJEK VODA DO GRLA

Marjan Brađač

POSTSKRIPTUM

ZALBA

Jedan novinar se proteklih dana iz OOUR-a za organizaciju prevoza željeznicom u tom gradu vratio neobavljena posla. Na ulazu u taj kolektiv saopšteno mu je, naime, da je direktor na godišnjem odmoru i da mu niko drugi neće i ne može dati nikakvu informaciju.

Novinaru je pri tom predloženo da se žali - tom direktoru.

RAZLIKA

Od takozvanog kulturnog ljeta u Banjaluci ni ove godine nije bilo ništa: zaduženi za kulturu su u dubokom „ljetnom snu“. Kulturne institucije i nosioci kulturnog života nisu Banjalučanima ni njihovim gostima ponudili ni minimum.

Organizatori raznih tombola bili su nešto agilniji.

(NE)REALNOST

Od sutra će mještani Skender-Vakufa vodu iz gradskog vodovoda plaćati po 16,90 dinara za kubni metar što je za 30 odsto više od sadašnje cijene. Zahtjevu Komunalne radne organizacije „Crvcka“ za povećanje cijene izišlo se u susret zbog toga što su „postojeće cijene daleko od realnih“.

To što su primanja građana „daleko od realnih“ nije uzeto u obzir.

Himzo SKORUPAN

ŠARENICA

RAZLIKA

DOK SE TRUT SAMO
S TRUTOM DRUŽI
PARAZIT SA ŽRTVOM
ZAJEDNIČKI KRUŽI!

„SAMOZAŠTITA“
ČUO MI DJEDA
DA ODUMIRE DRŽAVA
PA KRENUO LIČNO
DA SE NAORUŽAVA!

DECENTRALIZACIJA
ZALUD OKO
„SVLAČI“ DOK GLEDA
KADA SE NIŽEM
ORGANU NE DAI

REZON

NEKE SEKRETARICE
PO RADNOM REZONU
TREBAJU DA SJEDU
U KOMBINEZONU!

NESANICA

KLUB SA SVIJETLOM TRADI-
CIJOM
NE SPAVA OD BRIGE
PA ZAR U PRELONJOJ
GODINI
DA ISPADNE IZ LIGE?

BOŽO MARIĆ

**ZDRAVA
KONKURENCIJA
ILI SINDIKAT U AKCIJI**

Moj prijatelj Pero, staro čangrizalo, iznenada, jednog kriznog dana, razboli se od neke tajanstvene bolesti. Vijest proleli gradom i počeo se pripovijedati moguće i nemoguće priče. Pričalo se tako da je dobio sidu, išao sa onim američkim glumcem u Pariz na ispitivanja i bezbroj drugih gluposti.

Međutim, istina je bila mnogo gora. Nakon mnogobrojnih pretraga i ispitivanja ustanovljeno je na čisto naučnoj osnovi, da Pero boluje od neke, čudne domaće bolesti - alergijus standardus, koja se pojavila u gotovo svim krajevima naše zemlje. Ljekari i istraživači su izjavili u novinama da trenutno nema lijeka za ovu novu bolest ali da se poduzima sve, kako bi se pronašao efikasan lijek.

Još u bolnici, a nakon posjete svojih radnih kolega, Pero se počeo bolje osjećati, da bi se nakon nekoliko posjeta njegovu zdravstveno stanje toliko popravilo, pa je otpušten kući. Po našem narodnom običaju odmah sam ga posjetio u njegovom toplom domu. Izgledao je kao drugi čovjek. Radoznalo sam ga posmatrao, a on mi onako preporoden sa osmijehom reče:

- Konačno je i ovom divljanju cijena na tržištu došao kraj.
- Kakav kraj Pero, - upitah u čudu?
- Pravi kraj prijatelju.
- Ama Pero, da li si ti stvarno ozdravio?

- Zdrav sam kao dren i više od toga. Nego, znaš li ti da moja noga više nikada neće kročiti u trgovinu.
- Ali gdje ćeš kupovati, čovče?

- U krugu svoje Radne organizacije, preko Sindikata.
- Kakvog Pero Sindikata?

- Kako kakvog čovče? Našeg dragog Sindikata. U mom kolektivu svi sve kupujemo putem Sindikata. Bez učešća, bez kamata, jeftinije i na rate.

- Ali to je nemoguće. To nije...

- Nemoj ti da filozofiraš burazeru. Ja više ne idem u trgovinu i tačka. Sindikatu i proizvođačima svaka čast. Ja sam uvijek govorio da bez zdrave konkurencije nema ni napretka. Pa neka sada trgovina lupa glavom. Možda se i oni jednog dana opamete, pa snize cijene, završi ovaj, zbudjujući razgovor, zadovoljni Pero.

Zoran ANTONIĆ

BLAGE KOSINE

● Jedni rade što moraju, drugi rade šta hoće!
● Ne vjerujem u iste ciljeve sve dok su nam sredstva različita!

● Neki pjevači nisu popularni u političkim krugovima samo zbog refrena: „Znam za sve sam kriv“.

● I ove godine na našem Jadranu najviše će se odmarati gosti iz ljepše budućnosti!

● Za vrijeme praznika najviše prašine dižu naši radnici iz inostranstva. Posebno po makadamskim putevima!

● Za rješavanje nagomilanih problema neki su uzdajni u čarobni štapić. Neki ipak više vjeruju u toljagu!

● I oni što su lijevo orijentirani moraju voziti desnom stranom puta!

● Ako je u vinu istina, onda su kafane centri za informisanje!

● Možda bi nam i poteklo med i mlijeko da umjesto pčela i krava nije toliko trutova i volova!

● Dosta dugo smo plivali u dugovima, sad se već gušimo!

● U političkom braku, na jastuku se šapću parole!

● I u revoluciji koja teče žrtve plivaju!

● Bolje je imati pogodnog investitora nego promašenu investiciju!

● Ako hoćete da zaštitite radnički standard, onda im uz plate treba dijeliti i šesire!

Borković Savo

KRAJIŠKA NATPJEVANJA

(pjevaju muškarci)

● JA MALENA, SUKNJICA DO PETE,
MOMCI LETE A JA GREŠNO DIJETE.

● LOLO MOJA, MOJE LUČE BUELO,
DODI MENI KOPATI U SELO.
● JAMALENA, DIKAMALO VEČA,
U LJUBAVI NE TREBA NAM SREČA.

● MILA MAJKO MORI ME LJUTINA,

ZA DJEČAKOM OD ŠESNAEST GODINA

● NASTUPILA POPULARNAERA ZA UDAJU TRAZIM FUDBALERA

● MOJ SE DRAGI NAPIO PA ODE, NAPIO SE NA BUNARU VODE

● KUNE MI SE DRAGI DANEPIJE, STALNO ČUVA VRATA OD BIRTJE

● MOJ DRAGANE, DRŽAVNO MAGARE,

SVAK TE TARE A JA ZGRČEM PARE.

Miloš ZRNIC

Milan ALAŠEVIĆ

- Na sastanku je isto kao podmazano pa sam se i ja okliznuo.

lesna

slovenj gradec

TO je partner!

SLUŽBA DRUŠTVENOG KNJIGOVODSTVA U SR BIH
Filijala 11300
TITOV DRVAR

Radna zajednica SDK u SR BiH-Filijala Titov Drvar raspisuje

OGLAS

Za prijem jednog pripravnika VSS na određeno vrijeme
Uslovi: Osim opštih uslova, kandidat treba da ima završen ekonomski fakultet.

Prijavu sa diplomom o završenom ekonomskom fakultetu slati na adresu:

SDK u SR BiH Filijala Titov Drvar — Maršala Tita 15
Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka.
Nepotpune i neblagovremene prijave nećemo razmatrati.

„Energoinvest—Rasklopna oprema“ OOUR Tvornica RKG Bihać

Odlukom Komisije za prava i obaveze Tvornice RKG Bihać raspisuje se:

OGLAS

— 1 DIPLOMIRANI PRAVNIK —
PRIPRAVNIK (na neodređeno radno vrijeme)

USLOVI: završen pravni fakultet
Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja istog.

Molbe sa kraćom biografijom kandidati su dužni dostaviti na adresu:

„Energoinvest—Rasklopna oprema“ OOUR Tvornica RKG Bihać
77000 BIHAĆ, Jablanska bb

SOUR „VESELIN MASLEŠA“ SARAJEVO
TKRO „PROMET“ SARAJEVO
OOUR Trgovina na veliko Banjaluka

PONIŠTAVA

dio oglasa objavljenog dana 26.7.1985. godine u listu „Glas“ i to u tekstu koji se odnosi na poslove i radne zadatke šefa poslovne tiskarnice, grafičkih usluga i opremanje objekata... 1 izvršilac.

Obrazloženo je

Komisija za radne odnose na sastanku od 27.8.1985. godine odlučila je da se izvrši poništavanje oglasa, jer prijavljeni kandidati ne ispunjavaju u potpunosti tražene uslove.
Komisija za radne odnose

SOUR „RMK ZENICA“ ZENICA
RO „METALKA“ PRNJAVOR

Komisija za radne odnose RO „Metalka“ Prnjavor na sjednici održanoj 23.8.1985. godine donijela je odluku i

PONIŠTAVA

OGLAS

objavljen 16.7.1985. godine u listu „Glas“ u dijelu koji se odnosi na prijem pripravnika diplomiranog ekonomiste na neodređeno vrijeme 1 izvršilac.

VESELINA MASLEŠE 13

RADNO VRIJEME:
OD 7.00 do 15.00
I SUBOTOM
OD 8.00 do 11.30

PRODAJA AUTOMOBILI

PRODAJEM automobil lađu 1500 SL, godina proizvodnje 1978, novembar, telefon broj 54—086, Ulica Otokara Keršovanija broj 56, Banjaluka.

049381

PRODAJEM automobil zastavu 640 AN, nosivost 4 tone, godina proizvodnje 1979, telefon broj 58—958, Banjaluka.

049377

PRODAJEM povoljno kamion mercedes 206 D, jedna i po tona i luksuzni automobil tojota celica LT, 1600 pređenih 73.000 kilometra. Hajrudin Malkoč, Ulica Hamdije Topića bb, telefon broj 078/811-233, Bosanska Gradiška.

1-2

049376

PRODAJEM automobil opel, sačuvan, registrovan. Upitati na telefon broj 55—157 svaki dan, a pogledati u Ulici Marina Držića broj 26, Ana Ljevar, Banjaluka.

050202

PRODAJEM automobil reno 16 ispravan jeftino, zvati poslije podne na telefon 45—885, Banjaluka.

050204

PRODAJEM automobil reno 4 tl specijal boja kestena metalik, godina proizvodnje 1981, kao nov, prešao 18.000 kilometara, pitati na telefon broj 41—975 Banjaluka.

050219

KUĆE

PRODAJEM kuću u Budžaku, u Ulici Zvonke Garića broj 215, telefon broj 42—675 Banjaluka.

1-2

049264

PRODAJEM kuću s lokalom na lijepom mjestu, telefon broj 725—225, Banjaluka.

049373

PRODAJEM kuću u Ulici Ahmeta Hadžihalilovića broj 33, Banjaluka.

049361

PRODAJEM kuću dimenzija 12x7 metara na sprat, odmah useljava u Vrbnjaj, kraj rijeke u Ulici Hatidže

Maslo broj 27, upitati od 15.00 do 20.00 sati, Banjaluka.

049353

PRODAJEM kuću na sprat, odmah useljava, u Ulici Vahide Maglajić broj 1, telefon broj 52—567, Banjaluka.

049350

PRODAJEM nedovršenu kuću u Ulici Vlade Vitlička kod broja 131, telefon broj 058/553—259, Split.

049396

PRODAJEM kuću s lokalom u centru grada, nazvati na telefon broj 30—220 poslije 16.00 sati, Banjaluka.

049387

PRODAJEM manju kuću u Ulici braće Odića broj 110, telefon broj 22—874, Banjaluka.

050217

PRODAJEM u Glamočanima 12 kilometara od Banjaluke novu odmah useljivu prizemnu kućicu, 36 kvadratnih metara, s 1.200 kvadratnih metara zemlje informacije na telefon broj 32—750 DO 15.00 sati, Banjaluka.

060625 — gr. GR.

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM četrdeset dunuma zemlje sa starijim objektima u Šargovcu broj 142. Stipo Jurić, Njegoševa ulica broj 67, telefon broj 055/234—906, Slavonški Brod.

1-5

PRODAJEM dva dunuma zemlje 1/1 sa ozidanim kućom pod pločom i mladim zasadenim voćem šezdeset komada, kuća dimenzija 8,5 x 9,5 metara selo Petoševci kod Laktaša, cijena povoljna. Nikola Jovanović, Ulica Caire broj 11, Banjaluka.

049368

PRODAJEM 19 dunuma zemlje u Velikom Blašku kod Klačina, telefon broj 58-587, Banjaluka.

049378

PRODAJEM povoljno plac 2.300 kvadratnih metara u Motikama, telefon broj 45—921 zvati poslije 16.00 sati, Banjaluka.

049394

RAZNO

PRODAJEM dječiji krevet, upitati na telefon broj 38—601 iz 15.00 sati, Banjaluka.

049369

PRODAJEM mašinu pikiralicu singer u Ulici 14. srednjobosanske brigade broj 17, telefon broj 30—835, Banjaluka.

049372

PRODAJEM termoakumulacionu pec 3 kilovata u Rudarskoj ulici broj 48, Soka, Banjaluka.

049354

PRODAJEM povoljno brako prikolicu u Ulici Vahide Maglajić broj 1, telefon broj 52—567, Banjaluka.

PRODAJEM očuvan mjenjač za kombi zastavu 850, informacije na telefon broj 48—191 od 16.00 do 18.00 sati, Banjaluka.

050226

PRODAJEM kamp-prikolicu brako i motokultivator 6 konjskih snaga sa svim priključcima. Račić, Ulica Karla Rojca broj 42, telefon broj 31—823, Banjaluka.

049347

PRODAJEM regal i klub garnituru, telefon broj 48—261 od 16.00 sati, Banjaluka.

049359

PRODAJEM biber crijep, 400 komada, sito za pijaesak, dva prozora mala, 2 kubika šljunka u Ulici Novice Cerovića broj 20, Banjaluka.

049363

PRODAJEM kameru elmo super 8 japansku bez tona, cijena 30.000-novih dinara informacije na telefon broj 51—881, Banjaluka.

049351

PRODAJEM dvosoban stan 64,5 kvadratnih metara s grijanjem, telefonom, u Ulici Franje Kluzabroj 2, telefon broj 54—510 od 16.00 do 19.00 sati, Banjaluka.

PRODAJEM sedam komada prozora s roletnama, telefon broj 54—510 od 16.00 do 19.00 sati, Banjaluka.

049392

PRODAJEM kuhinjsku ugaonu garnituru, Milka Miletić, Ulica Ognjena Price broj 20, telefon broj 43—455, Banjaluka.

049385

PRODAJEM borovu građu i lampe-rju povoljno, informacije na telefon broj 57—610, Banjaluka.

050207

PRODAJEM televizor u boji „gorenje“ u odličnom stanju i novu termoakumulacionu pec jačine 2 kilovata, cijena povoljna, upitati na telefon broj 41—260, Banjaluka.

050211

PRODAJEM tri trнке pčela. Ljubo Trivić, Milosavci.

050215

STANOVİ (PONUDE)

IZDAJEM odmah useljiv komforan stan u Kranskoj ulici broj 7, Banjaluka.

IZDAJEM dvosoban stan u Ulici Dujke Komljenovića broj 23—H, pitati na broju 25, Banjaluka.

IZDAJEM namještenu garsonijeru bračnom paru bez djece u Ulici Zore Kovačević broj 24, Banjaluka.

050213

SOBE

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja, kupatilom, poseban ulaz u Ulici Eugena Kumičića broj 9, Banjaluka.

049367

IZDAJEM namještenu sobu za ženske osobe s dva ležaja, kupatilom, poseban ulaz u Ulici Slavka Rodića broj 19, Banjaluka.

049371

IZDAJEM ležaj u namještenoj dvokrevetnoj sobi s grijanjem za

muškarce u Ulici Ante Jakića broj 4, stan 34/VI, Banjaluka.

049374

IZDAJEM dvorišnu zgradu u Kranskoj ulici broj 13, Banjaluka.

050228

IZDAJEM namještenu sobu za žene u Zagrebačkoj ulici broj 50, Banjaluka.

049362

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja u Ulici Fadila Maglajića broj 37, Banjaluka.

049358

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu, poseban ulaz, kupatilo i grijanje u Ulici Vahide Maglajić broj 1, Banjaluka.

049348

IZDAJEM namještenu sobu sa centralnim grijanjem učenicima, telefon broj 55—325, Ulica Otokara Keršovanija broj 49, kod nove bolnice, Banjaluka.

049380

IZDAJEM namještenu sobu za djevojke u Ulici Žarka Vranješevića broj 6, Banjaluka.

050201

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu sa centralnim grijanjem za učenicke ili zaposlene osobe, telefon broj 37—232 ili 24—018, Banjaluka.

050229

IZDAJEM namještenu sobu s dva ležaja za zaposlene u Ulici 14. srednjobosanske brigade broj 44, Banjaluka.

049399

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici Žarka Vranješevića broj 12, Budžak I, Banjaluka.

049397

IZDAJEM namještenu sobu, telefon broj 43—636, Banjaluka.

049395

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu srednjokoškolcima muškarcima u Ulici AVNOJA broj 17, telefon broj 22—484, Banjaluka.

049388

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu studentima, telefon broj 21—455, Banjaluka.

049389

IZDAJEM namještenu sobu u Ulici krajiških brigada broj 86 preko puta „Marakane“, Banjaluka.

049383

IZDAJEM dvije namještene dvokrevetne sobe za djevojke, pitati na telefon broj 21—230, Banjaluka.

050205

IZDAJEM namještenu trokrevetnu sobu sa centralnim grijanjem učenicima u Ulici Stevana Mokranjca broj 10, Banjaluka.

050212

IZDAJEM namještenu sobu za dake i studente, upitati Duda Čajić, Ulica Otokara Keršovanija broj 6, Banjaluka.

050216

IZDAJEM jednokrevetnu namještenu sobu sa centralnim grijanjem u Ulici Eugena Kumičića broj 7, Banjaluka.

050224

IZDAJEM namještenu dvokrevetnu sobu s grijanjem dvjema djevojkama u Ulici Rade Kondića broj 22—A, Banjaluka.

050223

STANOVİ (ZAMJENA)

MIJENJAM trosoban stan za dvosoban u obzir dolaze Cair, Mejdan ili bliže centru, telefon broj 40—075 od 15.00 do 16.00 sati, Banjaluka.

049366

MIJENJAM dvosoban stan 66 kvadratnih metara u Ulici varoši za trosoban uz dogovor, telefon broj 38—816, Banjaluka.

050218

MIJENJAM trosoban stan za jedan jednosoban i jedan dvosoban ili dva veća jednosobna stana. Telefon broj 34—126, Banjaluka.

050227

BEOGRAD—BANJALUKA MIJENJAM veću garsonijeru za centralnim grijanjem učenicima u Banjaluci. Telefon broj 011/783-967, Beograd.

049386

STANOVİ (POTRAŽNJA)

TRAŽIM dvosoban ili veći jednosoban stan do godinu dana u blizem centru ili oko Malte, javiti na telefon broj 57—610, Banjaluka.

050206

BRAČNI par traži prazan jednosoban stan ili garsonijeru blizu centra, telefon broj 44—019, Banjaluka.

050209

KUPOVINA

KUPUJEM automobil vartburg karavan, telefon broj 40—075, Banjaluka.

049365

KUPUJEM plinsku pec, proizvođač „Iskra“, telefon broj 078/41—407, Banjaluka.

049384

PODUKE - INSTRUKCIJE

DAJEM časove iz klavira i violine, informacije na telefon broj 59—070, Banjaluka.

1—2

049344—45

RAZNO

TRAŽIM ženu za čuvanje djeteta koja bi dolazila kući, upitati na telefon broj 38—601 iz 15.00 sati, Banjaluka.

0493270

Intelektualka, veoma karakterni, zbog školovanja čuvala bi djecu u stanu roditelja djece, informacije na telefon broj 23—816, Banjaluka.

049400

RADNA MJESTA

Samostalna ugostiteljska radnja čevapčarnica „Mladost“, vlasništvo Veapa Zečiri, Ulica Sime Solaje broj 1, Banjaluka prima na rad jednu NK radnicu na radno mjesto pomoćne radnice za održavanje čistoće, početak rada odmah, oglas otvoren do popune, plata po ugovoru, Banjaluka.

049364

TUŽNO SJEĆANJE
 na naše drage

MIJATA
 16.8.1925-1.9.1984.

ZORANA
 15.1.1957-8.9.1976.

DURBIĆA

OŽALOŠĆENA PORODICA

049398

Dana 31. avgusta 1985. godine navršava se godina dana od smrti naše drage supruge, majke, bake i punice

ANE
BLAŽEVIĆ

Toga dana posjetilićemo njen grob, okliti ga cvijećem i zaliti suzama.

 OŽALOŠĆENA
 PORODICA
 050208

Dana 28. avgusta 1985. godine navršilo se šest tužnih mjeseci od smrti našeg dragog

VASKRSIJE
KIKE
SAVIĆA

 Dana 1. septembra 19885. godine izaci ćemo na groblje i položiti cvijeće.
VJEČNO OŽALOŠĆENA:
 supruga, MILKA, kcerke:
 JOKA i NENA s porodicom
 050203

Tužnim srcem javljamo svojoj rodbini i prijateljima da je dana 30. avgusta 1985. godine u 48. godini života nakon duge i teške bolesti preminula naša draga supruga, majka, kćerka, sestra i baka

DUŠANKA Duška
(rođ. NOVKOVIĆ) BUKVA

Sahrana će se obaviti u nedjelju, 1. septembra 1985. godine, u 15 sati na Rebrovačkom groblju.

OŽALOŠĆENI: suprug Mirko, kćerka Gordana, sin Gordan, otac Dragoslav, unuk Mladen, sestra Anka, brat Dušan, zet Duško i ostala ožalošćena rodbina

074661

Na osnovu odluke Radničkog savjeta od 11.6. i 6.8.1985. godine Unicep, RO Industrija svilenih tkanina „Svila“ Čelinac, objavljuje

OGLAS

za izbor kandidata za obavljanje sljedećih poslova i zadataka na neodređeno vrijeme

1. REFERENT PRODAJE NA TERENU ZA PODRUČJE SR SRBIJE I SAP VOJVODINE
1. izvršilac
2. ŠEF PRODAJE
1 izvršilac

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

Pod br. 1. inž. tekstilne tehnologije, viša komercijalna škola, VK-radnik trgovačke ili tekstilne struke ili završena gimnazija sa 6 mjeseci radnog iskustva na tim ili sličnim poslovima.

- Kandidati treba da imaju stan sa telefonom u Beogradu i vlastiti automobil.

Pod br. 2. dipl. ekonomista sa 1 godinom radnog iskustva u struci.

Rok za podnošenje prijava po oglasu je 8 dana od dana objavljivanja.

Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzeti u razmatranje.

Prijave na oglas sa dokazima o ispunjavanju uslova dostaviti na adresu: SOUR UNICEP, RO INDUSTRIJA SVILENIH TKANINA „SVILA“, 78240 ČELINAC

SOUR „KRAJINATRANS“
BANJALUKA

Na osnovu člana 24, 25 i 26. Pravilnika o radnim odnosima i odluke Komisije za rad i radne odnose Radna zajednica zajedničkih službi Radne organizacije „Autotransport“ Prijedor, objavljuje

OGLAS

za popunu upražnjenih poslova i radnih zadataka

REFERENT ZA OPŠTE POSLOVE - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme.

Pored opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati prijavljeni na oglas treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

- SSS sa najmanje 6 mjeseci radnog iskustva na opštih, personalnim poslovima i poslovima matične evidencije.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja, a prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostaviti na adresu: Radna organizacija „Autotransport“ Prijedor, Služba opštih, pravnih i kadrovskih poslova.

Nepotpune i neblagovremeno podnešene prijave neće se uzimati u razmatranje.

RO „ŠIPAD—VRBAS“
BANJALUKA
OOUR PRIMARNA PRERADA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose OOUR-a Primarna prerada Banjaluka broj: 09-738/85. od 23.8.1985. godine, a u skladu sa članom 10. Zakona o radnim odnosima SR BiH, OOUR Primarna prerada Banjaluka raspisuje

OGLAS

za prijem u radni odnos

1./NK-radnika,...15 izvršilaca na određeno vrijeme u trajanju od 2 mjeseca.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja a prijave dostaviti na adresu: RO „Šipad-Vrbas“ Banjaluka, OOUR Primarna prerada, Ulica Džemala Bijedića br. 18, Komisiji za radne odnose. Neblagovremene prijave neće se razmatrati.

Zbog težih fizičkih poslova i rada u tri smjene prednost imaju muškarci.

SOUR KPK „KRAJŠNIK“
BANJALUKA
RO TVORNIČA OBUČE
„SLOGA“ PRNJAVOR
OOUR „PROIZVODNJA OBUČE“
PRNJAVOR

Na osnovu odluke Radničkog savjeta OOUR „PROIZVODNJA OBUČE“ PRNJAVOR broj: 4216-4/85. raspisuje

KONKURS

za izbor i imenovanje rukovodećih radnika (reizbornost)

Raspisuje se konkurs za izbor i imenovanje rukovodećih radnika u OOUR-u „PROIZVODNJA OBUČE“ PRNJAVOR na mandatni period od 4 godine.

1. RUKOVODILAC Tehničkog sektora, 1 izvršilac,
2. RUKOVODILAC Proizvodnje, 1 izvršilac,
3. RUKOVODILAC Komercijalnog sektora, 1 izvršilac,
4. RUKOVODILAC Tehničke pripreme, 1 izvršilac
5. RUKOVODILAC Službe kontrole, 1 izvršilac
6. RUKOVODILAC Modelare, 1 izvršilac
7. RUKOVODILAC Službe održavanja i energije, 1 izvršilac,
8. RUKOVODILAC Službe Velikoprodaje, 1 izvršilac,
9. RUKOVODILAC Nabavne službe, 1 izvršilac,
10. RUKOVODILAC Skladišta gotovih proizvoda, 2 izvršioca,
11. RUKOVODILAC Skladišta osnovnih materijala, 2 izvršioca,
12. RUKOVODILAC smjene, 4 izvršioca,
13. RUKOVODILAC Šivaonice, 10 izvršioca,
14. RUKOVODILAC Montaže, 6 izvršilaca,
15. RUKOVODILAC Krojačnice, 3 izvršioca,
16. RUKOVODILAC Štanceraja, 1 izvršilac.

USLOVI:
 Pod 1. VTOŠ smjer obučarski (viša tehnološko-obučarska škola) 3 godine iskustva, pasivno znanje jednog stranog jezika, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 2. VTOŠ smjer obučarski, 3 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 3. VSS, VIŠA, ekonomski fakultet, VEKŠ, 3 godine radnog iskustva, aktivno ili pasivno znanje

jednog stranog jezika, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 4. VTOŠ smjer obučarski, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 5. VKV, KV, škola za KV radnike smjer obučarski, 1 godina radnog iskustva.

Pod 6. VTOŠ smjer obučarski, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 7. VSS mašinski fakultet, viša mašinska škola, VKV mašinbravar, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 8. VSS, VIŠA, ekonomski fakultet, VEKŠ, 2 godine radnog iskustva, aktivno ili pasivno znanje jednog stranog jezika, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 9. VSS, VIŠA, VKV, ekonomski fakultet, tehnološki fakultet, VEKŠ, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, aktivno ili pasivno znanje jednog stranog jezika, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 10. VKV, KV, SSS, škola za KV radnike trgovinski smjer, ekonomska škola, 1. godina radnog iskustva.

Pod 11. VKV, KV, SSS, škola za KV radnike trgovinski smjer, ekonomska škola, 1 godina radnog iskustva.

Pod 12. VIŠA, VKV, KV, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 13. VIŠA, VKV, KV, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 14. VIŠA, VKV, KV, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 15. VIŠA, VKV, KV, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Pod 16. VIŠA, VKV, KV, VTOŠ, škola za KV radnike obučarske struke, 2 godine radnog iskustva, da posjeduje organizacione sposobnosti.

Uz prijavu na konkurs potrebno je dostaviti sljedeće:

- izvod iz matične knjige rođenih,
- dokaz o stručnoj spremi,
- dokaz o radnom iskustvu.

Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana objavljivanja u listu „Glas“ Banjaluka. Nepotpune i neblagovremene prijave neće se uzimati u razmatranje. Prijave slati na adresu: RO TVORNIČA OBUČE „SLOGA“, OOUR „PROIZVODNJA OBUČE“ PRNJAVOR.

ATLAS

 jugoslavenska
 putnička
 agencija

ISTAMBUL
ŠEST DANA
AUTOBUSOM
6—11.10.1985. GOD
CIJENA: 21.000.- DINARA

ATLAS

 jugoslavenska
 putnička
 agencija

ŠPANIJA
TURA I ODMOR
11 DANA — AUTOBUSOM
21.9—1.10.1985. GOD
CIJENA: 43.000.- DINARA

U VELIKOJ KLADUŠI: TRI DEцениJE KONJIČKOG SPORTA

Sportisti i ljepotani

• Konjički klub „Krajišnik“ postao je mjesto okupljanja ljubitelja ovog lijepog sporta i, naravno, rasadnik vrhunskih grla koji su klubu donijeli nekoliko vrijednih priznanja

Poslije naporne trke

Bosanskoj Bonu, selu udaljenom dvadesetak kilometara od centra Komune tradicionalno se održavaju velike konjičke trke. Ove priredbe okupe i po nekoliko hiljada ljudi. Ovogodišnjeg jula prvi put su upričene trke preponama nastupi ponija koji su pobudili veliko interesovanje.

U narednom periodu, ističu u Klubu, najviše pažnje biće posvećeno izgradnji vlastitog hipodroma. Na tom planu načinjeni su prvi koraci tako da će i taj problem u skorije vrijeme biti riješen.

Na kraju recimo da je Konjički klub „Krajišnik“ iz Velike Kladuše tokom minule sezone zauzeo drugo mjesto u Jugoslaviji, iza ergele Ljubičević. U pojedinačnoj konkurenciji najuspješnije jugoslovensko grlo bila je Lajka, vlasništvo velikokladuškog Konjičkog kluba.

Milan PILIPOVIĆ

Tu su ljepotani, treneri, publika, dozrepli...

VELIKA KLADUŠA - Rijetko gdje u našoj zemlji se konjičkom sportu pridaje toliko pažnje kao u Velikoj Kladuši. Grla iz štale Konjičkog kluba „Krajišnik“ izšla su u sam vrh. Tokom prošle godine pojavila su se na 46 utrka u našoj zemlji. Od toga 20 puta su prva prošla kroz cilj.

Za tri decenije postojanja, vitrine „Krajišnika“ ispunjene su brojnim peharima i priznanjima. Najdraži uspjeh im je, rekoše, trijumf u Kupu Konjičkog saveza Jugoslavije 1973. godine. Kladuški klub raspolaže sa 7 trkacijskih konja i 2 „ponija“ namijenjena za školu jahanja, koju pohađa više od stotinu djece između 5 i 10 godina starosti. Klub ima moderno opremljenu štalu, restoran i još neke prostorije. Zapošljava 13 radnika.

Uz podršku sredine uspjehu je u najvećoj mjeri doprinijelo angažovanje stručnjaka iz sredina gdje konjički sport ima još dublje korijene. Tako je za trenerske poslove prije nekoliko godina angažovao Srećko Marić koji je u Veliku Kladušu došao iz Šapca. U stalnom radnom odnosu u Klubu su i Esad Karajić, Smil Mržljak i Suad Pešlić, petnaestogodišnjaci, ali sa velikim iskustvom u ovom sportu koji su umnogome doprinijeli brojnim uspjesima.

Pored nastupa na utrkama širom zemlje Konjički klub „Krajišnik“ je omogućiio ljubiteljima ovog sporta u Velikoj Kladuši da jednom godišnje u svom mjestu vide najpoz-

natija jugoslovenska grla. U ponedjeljak, 27. jula, Dana uslanika naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine.

PORODICA U INDIJI

Troje djece - idealno

NJU DELHI. - Iako indijska politika planiranja porodice propagira kao ideal porodicu sa dvoje dece, braćni parovi smatraju da je idealno potomstvo čine dva sina i kćer. Najnovija anketa je, naime, pokazala da 65 odsto braćnih parova smatra da malu porodicu čine roditelji i troje djece. Tendencije ka brojnijoj porodici pokazuju braćni parovi država više od stotinu djece između 5 i 10 godina starosti. Klub ima moderno opremljenu štalu, restoran i još neke prostorije. Zapošljava 13 radnika.

Ispitivanje javnog mnjenja je pokazalo i to da metode planiranja porodice koristi 64 odsto braćnih parova u Nju Delhiju, a 61 odsto u državi Kerala, dok se najmanje koriste u Biharu - samo 20 procenata tamošnjih braćnih parova planira porodicu.

AKO NISTE ZNALI

1

FILMOM „Veliki diktator“ jedan od najvećih filmskih stvaralaca Carli Caplin je na nezabavan način ismijao Adolfa Hitlera i nacističku Njemačku, izvršivši ih svojevrsnom ruglu. Film je završen 1940. godine, u vrijeme njemačkog osvajanja Evrope, odnosno u vrijeme kada SAD još nisu bile u ratu sa nacističkom Njemačkom. Film „Veliki diktator“ tada nije dobio odobrenje za prikazivanje u Čikagu. Sve do danas ostala je tajna ko je i zbog čega tu zabranu izdao.

GLAVNI grad Brazila, Brazilija ima, pored ostalog i najširu ulicu u svijetu: prije četvrt vijeka izgrađena je saobraćajnica duga dva i po kilometra, a široka 250 metara? Ovom „zlatom kucavicom“ Brazilije, automobili se kreću u šest traka.

ITALIJA je najgušće naseljena južnoevropska zemlja. Prosječna gustina naseljenosti iznosi 177 stanovnika na kvadratnom kilometru.

NAJVIŠE automobila na Zemlji imaju Sjedinjene Američke Države: na hiljadu Amerikanaca dolazi 538 automobila, odnosno svaki drugi Amerikanac ima automobil. U Sovjetskom Savezu, pak, na hiljadu žitelja dolaze po 34 automobila. I SR Njemačka raspolaže velikim „voznim parkom“ - u ovoj zemlji na hiljadu stanovnika dolazi čak 385 automobila.

PREMA svjetskim mjerilima, gradovi u kojima je industrija naglašeno razvijena, odnosno u kojima je zagađenost vazduha velika a buka gotovo nesnošljiva, trebalo bi da, po glavi stanovnika, imaju oko 20 kvadratnih metara zelene površine. Međutim, da je situacija, što se zelenila tiče, u najvećim gradovima svijeta više nego alarmantna pokazuju i ovi podaci: u Tokiju na jednog stanovnika dolazi jedan i po kvadratni metar zelene površine, u Parizu tri, Čikagu 8,5 metara, dok je u Londonu situacija nešto bolja, jer na stanovnika ove metropole dolazi devet kvadratnih metara zelene površine. U Njujorku su se približili zahtjevima nauke: na jednog Njujorčanina dolazi nešto više od 18 kvadratnih metara „zelenih oaza“.

DANASNJA grčka država nastala je nakon oslobođilačkog rata 1829. godine. Godine 1881. pripojena joj je Tesalija, godina 1913. Emir i dio Makedonije, šest godina kasnije Trakija, a 1947. godine Dodekanaz.

EKSPEDICIJE

Astronaut traži Nojevu barku

ANKARA. - Bivši američki astronaut Džems Irvin čovjek koji je „setao“ po Mjesecu, nije

uspio da nađe ostatke Nojeve barke na Araratu.

Irvin (54) je prošle subote krenuo u četvrtu ekspediciju na planinu Ararat za koju legenda kaže da je mjesto gdje se poslije 40 dana potopa, nasukala Nojeva barka. Bivši astronaut je u Ekspediciju na 5 165 metara visoku planinu pošao sa dvojicom zemljaka, ali se jedan od njih razbolio te je cijela ekipa bila prinuđena da se vrati 29. avgusta u Ankaru.

NEDJELJNI ZADATAK

PRIPREMA
A. ALIBEGOVIĆ

Kuda nestade dinar ?

Dvije susjetke svakog dana sa sela dolaze u grad na pijacu i svaka prodaje po 30 jaja. Starija prodaje 2 jajeta za dinar i svaki dan inkasira 15 dinara, dok mlada prodaje 3 jajeta za dinar, pa dobije nešto manje, svega deset dinara. Kao što znamo, 15 + 10 = 25. Dogodilo se jednom da se mlada prodavačica razboljela pa je zamolila drugaricu da ponese njenih 30 jaja i proda po uobičajenoj cijeni. Ova je to i učinila, ali umjesto da prodaje jaja odvojeno, prodavala ih je u hrpicama - 5 za 2 dinara. Prodala je sve. Evo računa: 60 jaja podijelimo sa 5, dobijemo 12 i ako to pomnožimo sa 2 dinara, dobićemo 24. Gdje je dinar?

Odgovor na ovo pitanje objavićemo u idućem Nedjeljnom Glasu. Rješenje zadatka iz prošlog broja: druga i treća kocka su iste.

ZODIJAK
Djevica deset: 12. septembra - 22. septembra

Djevica ove dekadete sa potencijalom deset (upornost) i frekvencijom Merkura (pronijelost) su ličnosti u kojima se stiče inteligencija, poštenje i pouzdanost. Vrlo su snažni i sposobni. Misle objektivno. Imaju živ i analitičan duh, marljivi su i neumorni radnici, uvijek praktični. U svim postupcima i međuljudskim odnosima traže sigurnost, red i ispravnost.

Tarot im je zapis. Bogatstvo i kaže da će im se svaki uloženi napor mnogostruko isplatiti. Ako su negativni Djevica deset su bezlični i sebični obuzeti isključivo materijalnim ambicijama. U životu imaju samo jedan cilj - napredovati u praktičnom smislu, steći imovinu i siguran položaj u društvu. Negativne Djevica deset mogu biti vrlo nesrećne i kao takve znaju razoniti sreću drugih. Osjećanja su im problem, jer su često zakržljala, a oni ih ne umiju razviti. Upravo stoga i nastaje sukob kod ove ličnosti - brzi reakcija razuma a polaganije djelovanje osjećanja.

Preporučuje im se da razvijaju prirodno razlučivanje koje će najbolje spriječiti negativne osobine. Logika i jasna misao kod Djevica deset moraju imati prevlast jer samo na taj način mogu uspeti u životu.

Pri analizama ličnosti Djevica deset astrolozi su otkrili da u njima dolazi do značajnog psihološkog sukoba koji može veoma lako dovesti do nernvih poremećaja. Kad u praktičnoj ličnosti dominira razum onda je prirodno da su emocije potisnute i sasvim je normalno da i ove žele da se iskažu. U takvom unutarnjem sukobu često dolazi do toga da emocije iznenađeno izbiju na površinu. Takva Djevica deset počinje iracionalno da se ponaša i izgleda kao da je u trenutku premećen cijeli sklop ličnosti. Tada ih je teško obuzdati i u stanju su da unište sopstveni dugogodišnji i mukotrpan rad.

Djevica deset sklone su mirnim poslovima gdje nema mnogo napetosti. Mogu da rade beskraino dugo, u istom ritmu, ali su isto tako sklone dugotrajnom ljenstovanju. Preferirano su kritični prema sebi ali i prema drugima. Često nisu u stanju da na pravi način reaguju. Instinktivno osjećaju da su im osjećanja problem pa znaju često da preteraju u izlivanju emocija. A pošto je to uglavnom vještačko, njihova gluma je banalna i neubjedljiva i lako čitljiva. No, pouzdani su saradnici u poslu, vrijedni radnici i veoma precizno izvršavaju sve pred njih postavljene zadatke.

Poznate ličnosti rođene u ovoj dekadi Djevica deset donosi bogatstvo i praktičan uspjeh u društvu su: Vilijam Golding, Greta Garbo, Sofija Loren, te prvi lektsikograf engleskog jezika Samuel Džonson.

I, već na prvi pogled može se zaključiti da su sve četiri ličnosti sa spiska osobene i na veoma čudan način situirane u društvu u kojem su se kretale. Sa jedne strane buka pozornica i visokog društva a sa druge osamljenost i mukotrpan rad. Ali materijalni uspjeh je tu. A to je, ipak cilj svake Djevica deset.

M. PRAREVAC

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BOSANSKA KRUPA

DOBRA PRIPREMA

Pero Stojanović, radnik „Une“ i golman Bratstva:

U takmičenju u Regionalnoj ligi Zapadne konkurencija je velika. Prvi rezultati govore da su se sve ekipe dobro pripremile. Mi smo stvorili jak tim i za prvo mjesto u konkurenciji smo sa BSK-om i Prijedorom. Mi smo, ipak, najkvalitetniji i prvo mjesto je naše.

PRVACIN VIH ZALGANCIJEVIH

Rade Dumonić, half Bratstva:

Počeli smo dobro. Imamo dobar tim i sa BSK-om. Prijedorom i Borcem iz Titovog Drvara kandidati smo za titulu. Činjenica je da bez dobrih igara izlaganja svih u klubu nema rezultata, pa oduša želimo da u svakoj utakmici igramo maksimalno i rezultati neće izostati.

VELIKA KONKURENCIJA

Esad Pašalić, trener u Bratstvu:

Ovogodišnje prvenstvo u Regionalnoj ligi biće veoma interesantno. Svi su klubovi doveli pojačanja, dobro se pripremili, konkurencija je velika. Mi imamo dobar tim, dobro smo se spremili i sa BSK-om i Borcem iz Titovog Drvara borićemo se za prvo mjesto.

B. VASILJEVIĆ

ZANIMLJIVOSTI

ŽABA U KONZERVU

Jedna francuska domaćica odlučila je da tuži sudu fabriku konzervirane hrane zbog neželjenog sadržaja jedne konzerve. Iv Brnon je poslije podgrevavanja konzerve na kojoj je pisalo da sadrži pasulj i kobasicu otkrila da u pasulju obitava cijela žaba.

PREDMETI IZ RIMSKOG DOBA

Na arheološkom lokalitetu kod Paraćina, preko koga je prešla trasa auto-puta Beograd-Niš, a koga su istražili stručnjaci Zavoda za zaštitu spomenika u Kragujevcu, pored ostataka iz neolitskog doba, pronađeni su i predmeti rimske materijalne kulture iz starijeg perioda Vizantije. Kulturnološki slojevi se protežu na dubini od 2 metra, a obiluju raznim predmetima.

Pronađeni su i veliki broj keramičkih posuda, koštanih i kamenih alata, kao i tragovi kuća. Međutim, tek poslije ukupnog sagledavanja i proučavanja građe znače se druge karakteristične organizacije ovog velikog praistorijskog naselja, koje se protežu na površini od 5 hektara. Svi pronađeni arheološki materijali deponovani su u Zavičajni muzej u Paraćinu i poslije proučavanja biće izložen, a rezultati objavljeni.

Čileanske mumije

Grupa britanskih i čileanskih naučnika pronašla je u pustinji Atakama, u Čileu, 25 savršeno očuvanih mumija starih 1.500 godina. Mumije, ogrnute jaknama od kože lame, ležale su u fetalnom položaju okrenute prema vulkanu za koji postoji lokalno vjerovanje da je svetinja. Mumije su savršeno očuvane zahvaljujući suvoj klimi u pustinji Atakama.

Pored mumija, istraživači su pronašli i oruđe, oružje, komade tekstila i korpice. Iste naučno-istraživački tim namjerava da preduzme ekspediciju na susjedni vulkan gdje, kako se vjeruje, postoji stari indijski hram.

Rok Hadson se oporavlja

Poznati glumac Rok Hadson ima sidu primijena je među njegovim obožavateljima sa velikom žalošću, a među ekipom „Dinastija“ gotovo sa panikom, jer je Hadson sa nekim od stalnih aktera ove maturske serije imao „veoma bliske kontakte“, i van snimanja.

POGREŠNO OSUĐEN

Izjavni Norman Foks koji je prije devet godina otišao u zatvor zbog silovanja koje nije izvršio, odlučio je da prihvati odštetu od 275 hiljada dolara koju mu je dodijelila vlada. Foks (48) je izjavio da će utrošiti novac na licnu istragu o tome kako je bilo moguće da bez odgovarajućih dokaza prije devet godina bude osuđen za djelo koje nije izvršio.

RADIO-PROGRAM

BANJALUKA

Program emituje na ST 280 METARA (1071 kHz) UKT 95.9 MHz. **SUBOTA, 31. AVGUSTA**
7.00 - Početak programa.
7.05 - Muzika - informacije - muzika (Oglasni obavještenja u 7.45)
8.00 - Mi predlažemo - vi birate
9.00 - GOST PROGRAMA
10.00 - Hit programa
10.00 - Rezervisano vrijeme
10.20 - Magazin sedam
11.00 - Sportski žurnal
11.20 - Uključite svoje magnetofone
12.00 - Završetak programa
Od 12.00 do 07.00 - Prvi program Radio-Sarajeva
NEDJELJA, 1. SEPTEMBAR
7.00 - Početak programa.
7.05 - MUZIKA - NOVOŠTI - MUZIKA (VIJESTI u 7.30 Oglasni obavještenja u 7.45)
8.50 - Oglasni obavještenja
9.00 - Odabrali smo za diskofite
9.30 - Vijesti i sportska hronika
9.40 - Narodna muzika
10.00 - Iz melodije i melodiju
11.00 - „Omladinski studio“
12.00 - Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12.00 do 14.00 - Zajednički program radio - stanica BiH Susret na talasu
NEDJELJA, 1. SEPTEMBAR
7.55 - Početak i najava programa
8.00 - AIPK NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO-STANICA
8.30 - Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9.00 - Oglasni obavještenja
9.10 - Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
9.30 - „Vezeni mostovi“, emisija za djecu
10.00 - „Humoristički radio-talaz“
10.10 - Želite, čestitate, pozdravljate - dokraj programatu
12.00 - Vijesti

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 31. AVGUSTA
8.00 - Početak i najava programa
8.05 - Muzika - informacije - muzika
8.50 - Oglasni obavještenja
9.00 - Odabrali smo za diskofite
9.30 - Vijesti i sportska hronika
9.40 - Narodna muzika
10.00 - Iz melodije i melodiju
11.00 - „Omladinski studio“
12.00 - Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12.00 do 14.00 - Zajednički program radio - stanica BiH Susret na talasu
NEDJELJA, 1. SEPTEMBAR
7.55 - Početak i najava programa
8.00 - AIPK NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO-STANICA
8.30 - Želite, čestitate, pozdravljate, I dio
9.00 - Oglasni obavještenja
9.10 - Želite, čestitate, pozdravljate, II dio
9.30 - „Vezeni mostovi“, emisija za djecu
10.00 - „Humoristički radio-talaz“
10.10 - Želite, čestitate, pozdravljate - dokraj programatu
12.00 - Vijesti

PRNJAVOR

Program emituje na srednjim talasima 1341 kilohertz i UKT 98.3 mehaberca
SUBOTA, 31. AVGUSTA
9.00 - Najava „Subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora“
12.00 - Odjava programa i uključivanje u Zajednički program radio-stanica BiH
14.00 - Uključuje iz zajedničkog programa
NEDJELJA, 1. SEPTEMBAR
7.58 - Najava „Nedjeljnog akustično-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora“
8.00 - AIPK Bosanska krajina na talasima krajiških radio-stanica (program programa Radio-Banjanke
8.30 - Vaše želje, čestitke i pozdravi (emisija narodne i zabavne muzike)
10.00 - Vijesti - informacije - izvrti - komentari i muzika iz programa emisije „Vaše želje, čestitke i pozdravi“
18.00 - Odjava programa

SRBAC

SUBOTA, 31. AVGUSTA
8.00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpska
12.00 - Zajednički program RS BiH
14.00 - Završetak emitovanja
NEDJELJA, 1. SEPTEMBAR
8.00 - Početak emitovanja i najava programa
8.05 - Muzika za dobru dan
8.30 - Želje, čestitke i pozdravi
9.00 - Radio u selu - AIPK na talasima krajiških RS
9.30 - Želje, čestitke i pozdravi
10.00 - Aktuelno prostetke nedjelje
10.15 - Želje, čestitke i pozdravi
12.00 - Odjava i završetak emitovanja

BOSANSKA KRUPA

SUBOTA, 31. AVGUSTA
11.00 - Najava i prevelik programa
11.05 - Za svakog ponešto
11.30 - Želje slušalaca
12.00 - Zajednički program RS BiH
14.00 - Emisija za selo
14.30 - Vijesti
14.35 - Program za mlade
15.30 - Protke sedmice u našoj komuni
15.45 - Objašnjavanje, muzika, oglasni
16.00 - Dnevnik Prvog programa RS
16.30 - U subotnje predvečerje
17.00 - Odjava programa
NEDJELJOMNI EMITIJEMORADIO-PROGRAM
JAJCE
SUBOTA, 31. AVGUSTA
9.00 - Najava programa
9.10 - Vijesti
9.15 - Kontakt-emisija „Otvoreni studio“
10.00 - Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
11.00 - Odjava programa
NEDJELJA, 1. SEPTEMBRA
9.00 - Najava programa
9.15 - EPP
9.30 - Reportaže, zapisi
9.50 - Jajačke turističke razglednice
10.00 - Nedjeljni žurnal
10.30 - Putokaz - omladinska emisija
11.00 - Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
12.00 do 13.00 - Odjava programa
Od 12.00 do 14.00 - Preuzimanje Zajedničkog programa opštinskih radio-stanica BiH. Od 16 sati Radio-Jajce preuzima Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva.

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 31. AVGUSTA
9.00 - I danas smo zajedno
9.10 - Želje slušalaca
10.00 - Emisija za selo
10.30 - Nastavak spominjanja vaših želja
11.00 - Hronika šest radio-dana
11.15 - EP - prospekt
11.30 - Rezervisano za...
12.00 do 14.00 - Susret na talasu
14.00 - Odjava programa i najava ponosnog susreta
NEDJELJOMNI EMITIJEMORADIO-PROGRAM

KLJUČ

NEDJELJA, 1. SEPTEMBRA
10.00 - Najava programa i vijesti
10.30 - Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11.00 - Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12.00 - Emisija za selo i AIPK na talasima
13.00 - Nedjeljom za mlade i odjava programa
14.00 - Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA - Mladi ratnici (američki) u 17.19 i 21 sat.
VRBAS - Njujorški trbosjek (američki) u 16, 18 i 20 sati
PALAS - velika sala - Indijsko ogledalo (domaći) u 16, 18 i 20 sati, mala sala - Sampanjac za doručak (američki) u 16, 30, 18, 30 i 20, 30 sati.

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstave.

DJEČIJE POZORIŠTE

Nema predstave.

DOM KULTURE

U velikom izložbenom salonu - izložba likovnih tečajeva Doma kulture, a u malom izložbenom salonu izložba „Pjesma nas je održala“.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPOMEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TZRČIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, subotom, nedjeljom i praznicima od 9 do 13 sati.

Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanac“

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti, ogranak I, radi svakog dana osim subote od 7.30 do 14.00 sati (od 1.7. do 5.7. do 19.7. do 29.7. do 2.8. do 12.8. do 16.8. do 26.8. do 30.8.).
Od 12.30 do 19 sati (od 8.7. do 12.7. 22.7. do 26.7. 5.8. do 9.8. do 19.8. do 23.8.)

ODJELJENJE U MEDJANU (radi ponedjeljkom i utorkom od 12.30 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 7.30 do 14 sati).

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka I. maja u Ulici Vladimira Nazora 21, tel. 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

- SUP 93
- Vatrogasni 93
- Hitna pomoć 94
- Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
- Autobuska stanica 45-355
- Željeznička stanica 31-229
- Taksi-stanica 22-222
- Inspekcija 32-100
- Dežurna inspekcija 32-354
- Elektrobanjaluka 42-555
- Servis za hitne popravke stanova 45-404
- Atlas 31-995
- Inex-turist 21-261
- Putnik 43-900
- Turist-biro 35-082
- Slavnik Koper 31-113
- Mladost BiH 39-835
- Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu
- Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2. 6. 1985. godine.
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi) 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni).
Za Zagreb: 01,11, 03,13, 04,12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
Za Beograd: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

Iz Sarajeva: 01,08, 03,00 (brzi), 09,55 (poslovni), 15,04 (brzi), 16,16 (brzi), 20,10 (poslovni).
Iz Zagreba: 00,42, 01,52, 13,12, 16,02 (brzi), 18,08 (poslovni), 21,42 (ubrznani).
Iz Beograda: 05,35, 08,25, 13,28, 16,16, 19,05, 21,57.

VANREDNI VOZOV

Svake nedjelje BANJALUKA - MARIBOR u 13,25 i DOBOJ - BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01...

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

Za Zagreb: 01,20, 02,00, 03,00, 05,30, 06,00, 07,45, 08,30, 09,30, 11,00, 12,00, 12,40, 13,15, 14,30, 15,10, 15,20, 17,00, 18,15, 19,24, 20,00.

ZA BEOGRAD: 05.00, 06.00, 09.30, 15.00, 17.00, 23.30
ZA LJUBLJANU: 01.20, 08.20, 12.00, 13.15, 15.10, 19.25.
ZA SARAJEVO: 00.30, 08.00, 12.00, 00.45 (uprolazu u 10.00, 13.35 i 15.00).

ZA KRANJSKU GORU: 13.15.
ZA TUZLU 05.35 i 15.45
ZA DUBROVNIK: 20.20, 22.00, 24.00 (polasci u prolazu)
ZA MOSTAR: 06.00, 13.00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22.00
ZA BJELEJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).

ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora, iz Dervente u 14,40).
ZA DERVENTU: u 12,00 sati.
ZA PRIJEDOR: u 4,45 sati.
ZA KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 a povrtak iz Srpa u 11 sati.
ZA SRBAC: u 17,15.

AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA - LUŠCI-PALANKA u povrtku saobraćaja preko PRIJEDORA u mjesto BRONZANOG MAJ-DANA sa polaskom iz LUŠCI-PALANKE u 5,45. SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10 sati.

ZA ROVINJ: 7,45, 19,45
ZA RIJEKU: 6,00, 7,45, 22,00.
ZA UMAG: 6,00.
ZA SPLIT: 6,40, 21,15, 8,30 (u prolazu)
ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture 31. avgusta i 1. septembra prikazuje se film ČELIČNI ČOVJEK

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAOIČA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Oraševu (Domu kulture) od 17 do 20 sati. Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradacima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, otvara se u 13, 16, 19 i 21 sat.
Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci - 813-433.
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci - 813-500.
Turist-biro 813-080.
Taksi-stanica 811-716.
„Elektro-Bosanska Gradiška“ 813-344.

ČELINAC

31. avgusta nema-kino predstave, a 1. septembra u 20 sati prikazuje se film OTVOR ČRNE MAPE
Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telekom 850-015 - Narodna biblioteka, „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR-VAROS

U kino-sali „25. maj“ 1. septembra prikazuje se film LUDACI SA STADA
Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave
Narodna biblioteka „Veselin Masleka“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.
Biblioteka, porajimno odjeljenje, radi svaki dan od 7.30 do 15.30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7.30 do 15.30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.
PRNJAVOR
Stanica za hitnu pomoć 860-190. SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

SAVEZNO IZVRŠNO VIJEĆE O PRIJEDLOZIMA NACRTA O DEVIZNOM POSLOVANJU

UTVRĐENI STAVOVI

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) - Savezno izvršno Vijeće je na jučerašnjoj sjednici, kojoj je predsjedavala Mika Platinic, utvrdilo stavove o primjedbama i prijedlozima skupština republika i prijedlozima Privredne komore Jugoslavije na Nacrt o deviznom poslovanju, zatim stavove na primjedbe skupština republika i pokrajina na Nacrt zakona o kreditnim odnosima s inostranstvom i na Nacrt zakona o prometu robe i usluga sa inostranstvom. Razmotrilo

je i radne materijale dokumenata koji su izrađeni na osnovu Nacrta zakona iz oblasti ekonomskih odnosa s inostranstvom. Savezno izvršno vijeće, kako je danas saopšteno, donijelo je i odluku o sastavu jugoslovenske delegacije na predstojećoj ministarskoj konferenciji nesvrstanih zemalja u Luandi, koju će predvoditi član SIV-a i savezni sekretar za inostrane poslove Raif Dizdarević.

VJEŠTACI O UZROKIMA POŽARA U „ENERGOINVESTOVOM“ POGONU NA STUPU

KRATAK SPOJ IZAZVAO POŽAR

SARAJEVO, 30. avgusta - Požar koji je izbio 24. avgusta u Energoinvestovom pogonu Energetske elektrike na Stupu, izazvao je kratak spoj. To je nalaz vještaka Okružnog suda u Sarajevu koji su konstatovali da je nestručno i nepropisno obavljen posao oko pregrađivanja prostorije. U pregradnom zidu od iverice nije propisno postavljena instalacija, u kojoj je došlo do kratkog spoja i izbijanja varnice, koja je izazvala požar u kome je pričinjena materijalna šteta od 200 miliona dinara.

ZAHTEJ RTV LJUBLJANA

OD OKTOBRA RTV PRETPLATA 1.250 dinara?!

LJUBLJANA, 30. avgusta - Radnički savjet RTV Ljubljana predlaže da pretplata za radio i televizijski prijemnik od oktobra ove godine iznosi 1.250 dinara. Prema mišljenju Radničkog savjeta, dodatno povećanje pretplata od 47 odsto donekle bi osiguralo mogućnosti za normalno poslovanje RTV Ljubljana u narednoj godini imajući pritom u vidu da dosadašnja pretplata, kao najvažniji izvor finansiranja RTV djelatnosti, ne osigurava sredstva za ostvarivanje programskih zadataka. Radnički savjet će zahtjev za povećanje pretplate uputiti Skupštini RTV Ljubljana i nadležnim republičkim organima.

U KORUŠKOJ

UMRO PJESNIK VALENTIN POLANŠEK

LJUBLJANA, 30. avgusta - U 58. godini života umro je Valentin Polanšek, slovenački pjesnik i pisac iz austrijske Koruške, borac za prava manjine i dugogodišnji predsjednik slovenačkog Prosvjetnog saveza i funkcioner drugih organizacija manjine.

Valentin Polanšek rođen je 1928. godine u Lepeni kod Železne Kaplje. Završio je učiteljsku školu u Celovcu i bio učitelj i direktor škole u Obirskom gdje je i živio sve do svoje smrti. Polanšek se svrstava među najznačajnije književnike Slovenaca u Austriji i među najistaknutije kulturne radnike.

NAKON OBILNIH KIŠA

VEĆE RIJEKE MIRUJU

BEOGRAD, 30. avgusta (Tanjug) - Suva zemlja je uglavnom popila posljednje kapi tako da su male količine vode stigle do naših

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

OBLAČNO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Malo do umjerenom oblačno i prohladno. Temperatura u porastu.

ZA BANJALUKU: Malo do umjerenom oblačno i prohladno. Temperatura u porastu.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: U ovom periodu predviđa se dalje poboljšanje vremena uz porast temperature.

VODOSTAJ: Una-Bihac 11 cm, bistra, temperatura vode 14 stepeni, Una-Bosanski Novi 86 cm, malo mutna, temperatura vode 14 stepeni, Sana-Sanski Most 215 cm, malo mutna, temperatura vode 17 stepeni, Vrbas-Banjaluca 176, bistra, temperatura vode 16 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u laganom opadanju.

većih rijeka. One su relativno mirne sa srednjim i srednje niskim vodostajima. Kažu u odeljenju Saveznog hidrometeorološkog zavoda za hidrološke analize i prognoze: Provale oblaka u okolini Beograda, samom gradu i još nekim mjestima u Srbiji izazvala je bujica i pričinile prilicne štete. Medutim, u ostalim krajevima zemlje nije bilo većih nevolya sa rijekama

PRIJATELJSKA FUDBALSKA UTAKMICA

SLOBODA

— RUDAR (LJUBLJANA) 0:2 (0:1)

STRIJELCI: Grabo i Kušjugić, gledalaca: 300, sudija: Kondić (Bosanski Novi).

SLOBODA: Alagić, Čizmeć, Mehić, Kalender, Žujić, Indžić, Ibrahimbegović, Ponor, Bašić, Vuleta, Hasić (još su igrali: Karlica, Rasovac, Hotić). RUDAR - LJUBLJANA: Radić, Turunčič, Cerić, Bihorac, Bekvalac, Parhamov, Topić, Ostojić, Kušjugić, Abdulović, Grabo (još su igrali: Rešić, Popužina, Mamula, Crnalić, Čulum, Bežuric, Vito i Vinko Samarđžija).

BOSANSKI NOVI, 30. avgusta U zanimljivoj i dobroj fudbalskoj predstavi Rudar (Ljubija) iz Prijedora pobijedio je Slobodu u Bosanskom Novom sa 2:0. Prilikom da se upisu u listu strijelaca imali su i Novljani Bašić, Vuleta i Hasić, koji su stopostotne šanse promašivali ili ih je branio odlični golman Radić. I što su propustili domaći igrači, to se nijednoliko ekipi Rudara. Značajni su iskoristili svoje šanse i tako u ovoj prijateljskoj utakmici zabili su još jednu pobjedu.

F.K.

NOVA HALA U „ZASTAVI“

KRAGUJEVAC, 30. avgusta - U „Zastavinoj“ fabrici privrednih vozila pri kraju su radovi na izgradnji nove hale u kojoj će se u prvo vrijeme proizvoditi 10.000 zadnjih

mostova za sopstvene potrebe i isporuku FIAT-u, a u drugoj fazi kapaciteti će se povećati na 17 do 20.000 ovih dijelova, pa će „Zastava“ postati jedan od najvećih evropskih proizvođača zadnjih mostova. Na taj način stvaraju se i preduslovi za početak proizvodnje novog vozila iz takozvane „Game S“. Riječ je o lakom dostavnom vozilu koje će se raditi po licenci FIAT-a kao furgon ili kombi, namijenjenog prevozu robe i putnika nosivosti od 1300 do 2.200 kilograma, kakvo upravo nedostaje na jugoslovenskom tržištu. Do kraja ovog srednjoročja kapaciteti treba da dostignu 5.000 vozila godišnje, a polovina od toga namijenjena je izvozu.

ODBOR KNJIŽEVNIH SUSRETA NA KOZARI ODLUČIO

KUD-u „KARLO ROJČ“ NAGRADA „SKENDER KULENOVIĆ“

PRIJEDOR, 30. avgusta - Kulturno-umjetničko društvo „Karlo Rojč“ iz Banjaluke ovogodišnji je dobitnik Nagrade „Skender Kulenović“, koja se dodjeljuje za razvoj i unapređenje amaterizma.

Ovo je danas saopšteno na sjednici Odbora Književnih susreta na Kozari, koja je održana na Mrakovici.

Tom prilikom je, istovremeno, rečeno da će Književni susreti na Kozari početi 5. septembra književnim večerama u osam krajskih komunaa, a završice dva dana kasnije mingom poezije na Mrakovici.

Z. D.

POSLOVNO—TEHNIČKA SARADNJA I KOOPERACIJA

SELO AHMARČIĆI RADI ZA ČSSR

NOVA VAROŠ, 30. avgusta - Danas je u obližnjem selu Ahmarčici u prisustvu inž. Josefa Karleca, generalnog direktora „Svita“ iz Gtvaldova, čehoslovačkog giganta u proizvodnji obuće, pušten u rad pogon Industrijskog kombinata „Zlata“ za proizvodnju gornjih dijelova obuće. Prema sklopljenom ugovoru, „Svit“ je prenio pogon u Ahmarčicima cjelokupnom opremom a snabdjevaće ga i svim potrebnim sirovinama. Industrijski kombinat „Zlata“ podigao je proizvodnu halu i obezbijedio radnu snagu. Sada je na jednoj liniji zaposleno 60 radnika.

KURS U DINARIMA

OŠNOVNA BANKA „BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana 30. avgusta 1985. godine)

Zemlja	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1422,51	1469,20	1473,61
Belgija	100 franaka	487,09	500,47	501,98
Danska	100 kruna	2740,58	2815,46	2823,92
Francuska	100 franaka	3265,53	3381,37	3391,53
Holandija	100 florina	8856,25	9092,47	9119,79
Italija	100 lira	14,89	15,37	15,42
Norveška	100 kruna	3370,54	3467,79	3478,21
SR Njemačka	100 maraka	9994,30	10332,64	10363,68
Svjacarska	100 kruna	12176,44	12576,07	12613,85
Svedska	100 kruna	3343,61	3438,93	3449,26
Japan	100 jena	114,45	121,19	121,55
V. Britanija	1 funta	387,62	401,37	402,57
Kanada	1 dolar	199,20	209,98	209,66
SAD	1 dolar	276,18	285,98	286,84
Australija	1 dolar	190,53	200,29	200,89

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14 sati 30. avgusta 1985. godine, a kursevi za efektivu od 29. avgusta 1985. godine.

TV—PROGRAM

SUBOTA, 31. AVGUSTA

PRVI PROGRAM

11,45 - Pregled programa
11,50 - REPRIZNI PROGRAM
14,40 - Sedam TV-dana
15,10 - Domaći ansambli: „Henček i njegovi momci“ - narodna muzika
15,45 - KOBE: Univerzijada '85 - reportaža
16,45 - Dnevnik I
17,00 - DOBOJ: Međunarodni TV-rukometni turnir šampiona: METALOPLASTIKA — SLOGA BOSNA-PREVOZ, I poluvrijeme
17,45 - RUKOMET: II poluvrijeme
18,20 - Intermecco (eventualno)
18,25 - To je to - dokumentarna emisija
19,15 - Crtni film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV-spot
20,00 - „Adul u rukavu“ - američki igrani film
21,40 - Vijesti
21,45 - Sedam svjetskih dana
21,55 - Vikend-program: ima jedno jezero
PROGRAM PLUS:
23,25 - Beni Hill
23,35 - Video-spotovi
23,55 - Zuta laguna
00,25 - Beni Hill
00,35 - Video-spotovi
00,55 - Vijesti
01,00 - Pregled programa za nedjelju

DRUGI PROGRAM

14,45 - Pregled programa
14,45 - Muzičari - domaći igrani film
16,10 - Festival dječeta - „Šibenik 85“
17,10 - Crni tulipan - francuski igrani film
19,00 - Domaći ansambli: „Trim“ - narodna muzika
19,30 - Dnevnik
20,00 - Zamjenjaci: šverc - fejtton
20,40 - Svečano otvaranje Međunarodnog folklornog festivala
22,00 - Vijesti
22,05 - Sportska subota
22,30 - „J. S. Bah“ - istočnonjemačkomadarski serijalni film
23,55 - Pregled programa za nedjelju

NEDEJELJA, 1. septembar

PRVI PROGRAM

11,50 - Pregled programa
11,50 - Vijesti
12,00 - Emisija za poljoprivrednike
13,00 - Muzički tobogan - program za djecu
14,00 - Muzičko popodne: Bahova djela - Bah na Zilbermanovim orguljama
15,30 - Put svile - dokumentarna serija - posljednja emisija
16,20 - HAZARDER - serijski film
17,25 - DALAS - američki igrani film
18,55 - Priče iz zelene šume - italijanska crtan-serija
19,30 - Dnevnik II
20,00 - Jaquarov skok - dramska serija
20,50 - Putovanje: Silke iz ravnic: Filipov put
21,20 - PJ u nogometu: Sarajevo - Hajduk, reportaža
21,55 - Sportski pregled
22,40 - Dnevnik III
- Program plus:
23,00 - KOBE: Univerzijada '85, reportaža
23,30 - Beni Hill
23,40 - Video-spotovi
00,00 - Tajne Jadrana
00,30 - Beni Hill
00,40 - Video-spotovi
01,00 - KOBE: Univerzijada '85 - reportaža
01,30 - Vijesti
01,35 - Pregled programa za ponedjeljak

DRUGI PROGRAM

8,55 - Pregled programa i Vijesti
9,00 - DOZVOLITE DA SE OBRATIMO - emisija namijenjena pripadnicima JNA: CRVENA ZEMLJA - domaći igrani film; DANA VATRE - dokumentarno-informativna emisija, II dio
13,00 - Pokret koji traje - baletna emisija
15,55 - Pregled programa
16,00 - PJ u boks: Budućnost - Radnički, reportaža
17,00 - DOBOJ: Međunarodni TV-rukometni turnir, finale, I poluvrijeme
17,45 - RUKOMET: II poluvrijeme
18,25 - Ljudi revolucije: Milan Pribić - dokumentarna emisija
19,10 - Na četiri točka
19,30 - Dnevnik
20,00 - TERA X: Ostrva Južnog mora - Dar bogova - naučno-popularna serija
20,45 - 24 časa
20,50 - EPP
20,55 - Ciklus filmova Daglasa Sirk: POTAMNJE ANDELI - američki igrani film
22,20 - Ljubičke konjičke igre, reportaža
22,40 - Kumanovo: Aeromiting, reportaža
23,10 - Pregled programa za ponedjeljak

Miro Mladenović
DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleša 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ:

jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas“ 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješanjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82, „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza na promet.